

REFERENCE
NOT FOR ISSUE
A. L. A. LIBRARY

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

SEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SEVENTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE
SOVEREIGN DEMOCRATIC RE-
PUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. VII

No. 9

The 19th March, 1985

PRINTED AT BHASKAR PRINTERS, KACHARIBASTI
DISPUR, GUWAHATI-5, 1989

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

SEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SEVENTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE
SOVEREIGN DEMOCRATIC RE-
PUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. VII

No. 9

The 19th March, 1985

PRINTED AT BHASKAR PRINTERS, KACHARIBASTI
DISPUR, GUWAHATI-5, 1989.

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
(*Budget Session*)

Volume—VII

No. 9

Dated the 19th March, 1985

Contents

	Page
1. Questions	1
2. Voting on Demands for Grants	24
3. Calling Attention Notice	99
4. Matter Under Rule 301	101
5. Adjournment	103

Proceedings of the Seventh Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Seventh General Election under Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Tuesday the 19th March, 1985 with the Hon. Speaker in the Chair, 17 (Seventeen) Ministers, 11 (Eleven) Ministers of State, and 46 (Fortysix) Members present.

STARRED

Questions and Answers

(To which oral replies were given)

Date : 19th March, 1985

Re : Cabinet Sub-Committee

Shri Silvius Condpan asked—

* 58. Will the Minister, Welfare of P. T. & B. C. be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that a Cabinet Sub-Committee has been constituted to examine and recommend the case of Tea & Ex-Tea Labour community for lifting

area restriction to facilitate them to enjoy privileges as S. C./S. T. ?

- (b) If so, who are the members of the Sub-Committee and when it was constituted ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister, Welfare of P. T. & B. C.) replied :

58. (a)—Yes. The Cabinet Sub-Committee is constituted to look into the matter of comprehensive revision of the list of SC/ST in the State, for final inclusion in the list, deletion from the existing list, transfer of certain communities from the list of SC/ST and vice Versa and deletion of certain derogatory terms.
- (b)—The Cabinet Sub-Committee was constituted in pursuance of the Cabinet decision vide WPT & BC 169/83 item 18, dated 23-7-83.

The Members are—

1. Shri R. N. Basumatari, Minister, WPT & BC etc.
2. Shri Dhaniram Rangpi, Minister, Forest.
3. Shri Rameswar Dhanowar, Minister, Labour.
4. Shri Raghunath Pamegam, Minister, Rural Development etc.

and 5. Shri G. C. Langthasa, Minister, Hill Plan etc.

Shri Silvius Condpan—Mr. Deputy Speaker, Sir. May I know from the Hon'ble Minister how many times this Cabinet Sub Committee met ever since it was constituted ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister)—Sir, meet-

ings of the Cabinet Sub-Committee were convened for four times but due to just inconvenience of some Members of the Sub-Committee the meeting could not sit for whole time. So, the recommendations submitted earlier by the Cabinet Sub-Committee were again discussed in the Cabinet and the Cabinet wanted that this Cabinet Sub-Committee should hear the memorialsists and the matter is being again taken up. So, Sir, we have decided to sit on 7, 8 and 9 April for finalisation of the matter.

Shri Bakat Ullah—Sir, may I know from the hon. Minister what were the terms of reference of this Sub-Committee?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister)—Sir, the term of reference is that this Cabinet Sub Committee will hear the representationists. The representationists are (1) The Assam Garo Sahitya Sabha, (2) The Garo National Zonal Council of Action, (3) Hmar National Union, Assam, (4) All Assam Koch Rajbanshi Khatriya Sanmilan, (5) Adivasi Council of Assam, (6) Co-ordination Committee of Tea & Ex. Tea Garden Tribes, Assam, (7) Chutia Sanmilan, and (8) Matak Sanmilan and others. So, Sir this Cabinet Sub Committee will hear all these representationists and then submit its views to the Cabinet.

Shri Silvius Condpan—Sir, the case of Tea Garden and Ex. Tea Garden Labour Community of Assam stands on different footing. Sir, so far as my question

is concerned it is for lifting area restriction and not for inclusion. Sir, hon. Minister has given a big list of memorialists which we have never known about it I want to know from the hon. Minister whether this Cabinet Sub-Committee which has been constituted will only go into the affairs of the Tea and Ex. Tea Labour Community for lifting area restriction to facilitate them to enjoy privileges as SC/ST.

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister)—Sir, Tea and Ex. Tea Garden Labour Communities have not so far been recognised as S. T. in the State of Assam; so also the case of Plains Tribals and Hill Tribals living in the two Hill Districts of Assam is there. So, these questions are tagged together and the Cabinet Sub-Committee will go into this matter for final inclusion in the list of SC/ST in the State.

Shri Benoy Kumar Basumatari—Sir, the Minister has stated that the meeting of the Cabinet Sub Committee was convened for four times but it did not take place. Now, may I know from the hon. Minister who made the decision to hear the memorialists?

Shri Ranendra Basumatari (Minister)—Sir, this is a Cabinet decision. The Cabinet directed its Sub-Committee to sit again and hear the representationists.

Shri Harendra Nath Talukdar—Sir, the hon. Minister has said that Govt. has received representations from various Associations and Organisations. Now, may I know from

the hon. Minister as to what are the demands of these representationists and whether they want to be included as SC and ST.

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister)—Sir, most of the representationists have demanded inclusion as ST.

ଶ୍ରୀପ୍ରମୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଲୈ—ଆମାର ସିଖନ କେବିନେଟ ଚାବ କମିଟି ଗଠନ କରିଛେ, ସେଇ କେବିନେଟ ଚାବ କମିଟି ଖରତ ଅନୁଷ୍ଠାତ ସମ୍ପଦାୟର ମନ୍ତ୍ରୀର ନାମ ରୁକ୍ଷନିଲେ । ଅନୁଷ୍ଠାତ ଜାତିର କିଛୁମାନ ସମସ୍ୟା ଆଛେ, ଯଞ୍ଚବୀ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରତ ସେଇ ବିଳାକ୍ଟି, ଏ, ଡି, ବିଭାଗେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ଗତିକେ ଏହି କମିଟିତ ଅନୁଷ୍ଠାତ ସମ୍ପଦାୟର ଏଜନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଲୋକାବ ବ୍ୟାରତ୍ତା କରିବନେ ?

Shri Renendra Narayan Basumatari (Minister)—Sir, this is a case which is to be decided by the Cabinet. The business of the Cabinet Sub Committee, as I have already stated, is that the Sub-Committee will hear the representationists and examine the matter and submit its report to the Cabinet.

Shri Prasad Chandra Doloi—Sir, may I know from the hon. Minister whether the problems faced by the people of S. C. community will also be discussed in the meeting of the Cabinet Sub Committee ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister)—Sir, it is not the question of discussing any problems of SC/ST. Sir, it is the problem relating to the inclusion of some categories of people who have claimed inclusion as ST.

Shri Prasad Doloi—Sir, there must be some problem of

SC/ST. Therefore, may I know from the hon. Minister whether Govt will consider inclusion of one member from SC community in this Cabinet Sub-Committee ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari, (Minister)—Sir, there is no question of exclusion of scheduled castes people. Only those memorialists who have submitted representations claiming for inclusionin Scheduled Tribes category those memorialists will be heard.

Shri Silvius Condpan— Sir. May I know from the Hon'ble Minister whether the Government is aware that so far as the tea garden and ex-tea gardens communities' demand is concerned, it is not exclusion but it is the demand for leaving the area of restriction so that they will be able to enjoy the facilities their counterparts in West Bengal and Tripura are enjoying right from the inception of the Constitution.

Shri Ranendra Narayan Basumatari, (Minister)—Even then Sir, it is related to the provisions of the Constitution. As I have already said, that even within Assam the Plains Tribal people living in the Hills Districts areas are not recognised as tribals in the Hills areas and in the same manner Hills people living in the plains areas are not recognised as tribals.

Shri Binoy Kumar Basumatari—In Bodo language Sir, I was asking him is he going to include the people who have demanded to be recognised as Scheduled Tribes but do not have the characteristics of tribals ? That is what I had asked him.

Shri Ranendra Narayan Basumatari, (Minister)—In Bodo Mr. Deputy Speaker—The Hon'ble Members will kindly speak in a language recognised in this House.

Shri Ranendra Narayan Basumatari, (Minister)—The question is not this that those people who do not bear the characteristics of the tribals should be included in the category of Scheduled Tribes—that is not the question. The question is that the Sub Committee will go through the memoranda submitted by the memorialists.

বিঃ গুৰমৌ গাঁৱৰ খোৱা পানী যোগান।

শ্রীপূর্ণ বড়োৱে স্মৃথিচে :

* ৫৯। মাননীয় জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অছুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) গোৱেশ্বৰ বাজহ চক্ৰৰ অন্তৰ্গত গুৰমৌ গাঁৱৰ খোৱা পানী যোগান আঁচনিৰ যোগেদি পানী যোগান ধৰা কাম কেতিয়াৰ পৰা বন্ধ বখা হৈছে ?
 (খ) পুনৰ কেতিয়াৰ পৰা এই আঁচনিৰ যোগেদি খোৱা পানী যোগান ধৰা হৈব ?

শ্রীজগদীশ চৌধুৰী (জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে :

- ৫৯। (ক) — ১০।৪।৮৩ তাৰিখৰ পৰা পানী যোগান ধৰা কাম বন্ধ হৈ আছে।
 (খ) — চলিত (মাৰ্চ ৮৫) মাহৰ ভিতৰতে আঁচনি খন পুনৰ চালু কৰি পানী যোগান ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

শ্রীপূর্ণ বড়ো—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই পানী যোগান আঁচনি : ১০।৪।৮৩ তাৰিখৰ পৰা বন্ধ হৈ আছে। তাৰ আগলৈকে বাক এই পাইপ ওৱাটাৰ স্বীমৰ যোগেদি গুৰমৌ গাঁওৰ কিমান সংখ্যক লোকক খোৱা পানী যোগান ধৰা হৈছিল ?

ଶ୍ରୀଦବସିଂ ତେବାঁ (ବାଜିଯକ ମନ୍ତ୍ରୀ) — ଆମାର ହିଚାବ ମତେ ପାଇପ ଓରାଟାର ସ୍କ୍ରୀମ ବେଯା ନୋହୋରାଲୈକେ ୨ ହାଜାର ୧୪୫ ଲୋକକ ପାନୀ ଯୋଗାନ ଦିଯା ହେବେ । ଇହାର ଉପବିଷ୍ଟ ଆମି ୪ ହାଜାର ୭୫ ଜନ ଇଯାବ ବାହିବର ଜନସାଧାରଣକ ପାନୀ ଯୋଗାନ ଧରିଛେ ।

ଶ୍ରୀପୂର୍ଣ୍ଣ ବଡ୍ଡୋ— ପାଇପ ଓରାଟାର ସ୍କ୍ରୀମର ଯୋଗେଦି ଗୁରୁମୌ ଗାଁଞ୍ଚି ୪ ହାଜାର ୭୫ ଜନ ମାରୁହକ ୧୦୧୪୧୮୩ ଚନ୍ଦିଲେକେ ପାନୀ ଯୋଗାନ ଦିଯା ହେବେ ବୁଲି କିଛେ । ଏତିଆ ଯିହେତୁ ପାନୀଯୋଗାନ ବନ୍ଧ ହେ ଆଛେ ସେଇ ଗାଁଞ୍ଚି ମାରୁହେ ଏତିଆ କବ ପବା ପାନୀ ଥାଇଛେ । ଏତିଆ ତେଉଁଲୋକର ହାହାକାବ ହୋରା ନାହିଁଲେ ।

ଶ୍ରୀଦବସିଂ ତେବାঁ (ବାଜିଯକ ମନ୍ତ୍ରୀ) — ଏହିଟୋ ୧୯୮୩ ଚନ୍ତ ଠିକ କବାବ ପାଚତ ଆକୌ ୧୦୧୪୧୮୩ ତାରିଖେ ବେଯା ହୋରାବ ପାଚତ ପାନୀ ଯୋଗାନ ବନ୍ଧ ହେ ଆଛିଲ । ଏତିଆ ସେଇଟୋ ସୋନକାଳେ ଠିକ କବି ଏହିମାହର ଭିତବ୍ବତେଇ ପାନୀଯୋଗାନ ଧରାବ କାବଗେ ଚେଷ୍ଟା କବି ଆଛୋ ।

ଶ୍ରୀପୂର୍ଣ୍ଣ ବଡ୍ଡୋ— ବାହିଜେ ଏତିଆ କ'ବ ପବା ପାନୀ ଥାଇଛେ ? ଏଇ ପାନୀର ହାହାକାବ ଟୋ କିହେବେ ପୂରଣ କବିଛେ ?

ଶ୍ରୀଦବସିଂ ତେବାঁ (ଧାଜିଯକ ମନ୍ତ୍ରୀ) — ବାହିଜେ ନିଜେ ନିଜେଇ ପାନୀର ବ୍ୟରସ୍ତା କବିଛେ, ଏଇ ଆଁଚନିଖନ ନୋହୋରାବ ଆଗତେ ସେନେକେ ବ୍ୟରସ୍ତା କବିଛିଲ ତେନେକେଯେ କବିଛେ ।

ଶ୍ରୀପୂର୍ଣ୍ଣ ବଡ୍ଡୋ— ଏହି ପାଇପ ଓରାଟାର ସ୍କ୍ରୀମଖନ ଯେ ବାବେ ବାବେ ନଷ୍ଟ ହେ ଆଛେ ଏହିଥିନ ଏଥନ ଡିଫେକ୍ଟିଭ ସ୍କ୍ରୀମ ନେକି ? ଯିହେତୁ ବାହିଜେ ପାନୀ ଖୋରାବ ପବା ବିବତ ଥାକିବଲଗୀଯା ହେବେ ।

ଶ୍ରୀଦବସିଂ ତେବାঁ (ବାଜିଯକ ମନ୍ତ୍ରୀ) — ଏହିଥିନ ଡିଫେକ୍ଟିଭ ସ୍କ୍ରୀମ ନହଯ । ମାନନୀୟ ମନ୍ଦମ୍ୟ ସକଳେ ଜାନେ ଯେ ଯୋରା ଆନ୍ଦୋଳନର ସମସ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନକାବୀଯେ ବହୁତେ ଦଲଃ ଇତ୍ୟାଦି ନଷ୍ଟ କବିଛେ । ଏହି ସ୍କ୍ରୀମତୋ ତାବ ଭିତବ୍ବତେ ପବେ ।

ଶ୍ରୀମଥୁବା ଡେକା— ଆମି ଜନାତ ଆନ୍ଦୋଳନକାବୀଯେ ନଷ୍ଟ କବା ଦଲଃ ବିଲାକ ଇତିମଧ୍ୟେ ମେବାମତି କବା ହେଗ'ଲ କିନ୍ତୁ ଏହିଟୋ କିମ ଆଜିଲୈକେ ନହ'ଲ । ଏହିଟୋ ଡିଫେକ୍ଟିଭ ବା ଅଚଳ ସ୍କ୍ରୀମ ନେକି ଆମାକ ଜନାବ ଲାଗେ ।

ଶ୍ରୀଦବସିଂ ତେବାঁ (ବାଜିଯକ ମନ୍ତ୍ରୀ) — ଆନ୍ଦୋଳନକାବୀଯେ ଏହି ପାଇପ ଓରାଟାର ସ୍କ୍ରୀମ ଟୋ ଛବାରକେ ନଷ୍ଟ କବିଛେ ।

Re : Tax Payable by India Carbon Ltd.

Shri Harendra Nath Talukdar, asked :

- * 60. Will the Minister, Municipal Administration be pleased to state—
- The amount of tax to be paid by India Carbon Limited Noonmati to the Guwahati Municipal Corporation per year ?
  - Whether the said tax has been regularly paid in the years.
    - 1981-82
    - 1982-83
    - 1983-84
    - 1984-85 ?
  - If not, the balance amount yet to be paid in each year as mentioned above ?

Shri Sadhan Ranjan Sarkar (Minister, Municipal Administration) replied—

60. (a)—M/S India Carbon Limited, Noonmati Guwahati is required to pay property Tax of Rs. 67,509.52 and Urban Tax of Rs. 15,310.35 per year.
- (b)—M/S India Carbon Ltd. has three holdings, namely, Holding No. 1, 2 and 2-A in ward No. 31. Against Holding No. 1 and 2, taxes have been paid upto second quarter of 1984-85 on 19.9.84. Therefore, arrear taxes for the last two quarters viz, Oct.-Dec '84 and

Jan.—March' 85 are yet to be paid. Against Holding No. 2-A, upto date taxes upto March' 85 is paid on 13.3.85.

(c)—There is no arrear balance amount to be paid for the years 1981-82, 1982-83, 1983-84. Only balance amount of Rs. 30,084.26 are yet to be paid for the 3rd and 4th quarters of 1984-85 for Holding Nos. 1 and 2 only.

Shri Harendra Nath Talukdar—Sir, may I know from the Hon'ble Minister when it was due for Holding No. 1 and 2 to pay the remaining revenue of Rs. 30,084.26 p?

Shri Sadhan Ranjan Sarkar (Minister)—There is no arrear balance for the year 1981-82, 1982-83, 83-84. only balance amount of Rs. 30,084.26 p are yet to be paid for the the 3rd and 4th quarters of 1984-85 for holding Nos. 1 and 2.

Shri Harendranath Talukdar—That is the arrear. I have requested the Minister to clarify when was it due?

Shri Sadhan Ranjan Sarkar (Minister)—That information is not with me. However, only for two quarters due for which notice has been given.

Shri Harendranath Talukdar—Whether there is any representation for remission of this tax?

Shri Sadhan Ranjan Sarkar (Minister)—I not remember to have received any representation.

Shri Harendranath Talukdar—Sir, I want to know either

'Yes' or 'No'. There is no question of remembering.

Shri Sadhan Ranjan Sarkar (Minister)—It is a separate question, I need notice for it.

Shri Hemen Das—It is in relation to the question and so he is to answer it, Sir.

Shri Sadhan Ranjan Sarkar (Minister)—From the report, it seems that there is no mention about any representation. There is no record also.

বি : ধাত্রী নিয়োগ।

শ্রীমথুরা ডেকাই স্বাক্ষিষে :

- ৬১। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?
 (ক) অসমৰ সমূহ মেডিকেল চাবচেন্টাবত ধাত্রী নিয়োগ কৰা হৈছে নে ?
 (খ) ধাত্রী সকলক যি সমূহ আচৰাব দিব লাগে, সেই বিলাক যোগান ধৰা হৈছে নে ?
 (গ) মেডিকেল চাব চেন্টাব সমূহ মেবামতি কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে নে আৰু যদি আছে সেইবিলাক নিয়ম মতে মেবামতি কৰা হৈছে নে ?
 (ঘ) মেডিকেল চাব চেন্টাবত কোনো চকিদাব নিয়োগৰ ব্যৱস্থা হৈছে নেকি ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে :

- ৬১। (ক) - সম্পূৰ্ণকৈ এতিয়াও কৰিব পৰা হোৱা নাই।
 (খ) — সৰহ ভাগকে দিয়া হৈছে।
 (গ) — আছে, পুঁজি অনুসাৰে গড়কাণ্ডানী নাইবা জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগে
 ব্যৱস্থা হাতত লয়।
 (ঘ) — নাই।

শ্রীমথুরা ডেকা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই ধাত্রী সকলক আচৰাব দিয়া

হৈছে নেকি বুলি সোধাত সবহ ভাগেই দিয়া হৈছে বুলি কৈছে কিন্তু জানিব পাবোনে এই সবহ ভাগ বুলিলে কিমান ভাগ বুজায় চাবি ভাগৰ এভাগ নে চাবি ভাগৰ তিনি ভাগ নে কিমান ?

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্রী) — এ, এন, এম ট্ৰেইনিং চেন্টাৰ নতুনকৈ কৰা হৈছে। এওঁলোকক আচবাৰ দিয়া হৈছে। আৰু কৰবাত অৱশ্যে এতিয়াও দিয়া হোৱা নাই। আমি এতিয়া সেই বিলাক ঠাইত দিবলৈ ক্ৰমাগতঃ ভাৰে চেষ্টা কৰি আছো।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা—মই জনাত সোণাপুৰতেই পোৱা নাই।

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্রী) — আমি কোনোৰা ঠাইত দিব নোৱাৰো কথাটো মই আগতেই কৈছো। তাত যদি পোৱা নাই আমি নিশ্চয় ক্ৰমে ক্ৰমে দিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

শ্ৰীপ্ৰসাদ দলৈ— এই মেডিকেল চাৰচেন্টাৰ বিলাক সাধাৰণতে পিচ পৰা ঠাই বিলাকত ঔত্তিষ্ঠা কৰা হয়। এই চাৰ চেন্টাৰ বিলাকত বছৰি কিমান টকাৰ ঔষধ পাতি দিয়া হৈছে।

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্রী) — প্ৰতিটো চাৰ চেন্টাৰত ২ হাজাৰ টকাৰ ঔষধ দিয়া হৈছে।

শ্ৰীপ্ৰসাদ দলৈ— এই ২ হাজাৰ টকাৰ ঔষধেৰে কিহেৰে হব। এটা টেবলেটৰ দামও নোলাবৈগ। গতিকে ইয়াক বৃদ্ধি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্রী) — বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা চলাই থকা হৈছে।

শ্ৰীআফাজুল্দিন আহমেদ— অসমত বৰ্তমানলৈকে কিমান চাৰচেন্টাৰ আছে আৰু চলিত বছৰত কিমান চাৰ চেন্টাৰ কৰিছে।

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্রী) — বৰ্তমান ১৭১৪ টা চাৰচেন্টাৰ আছে আৰু ৩৬০ টা এই বছৰ চেন্টন দিয়া হৈছে।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা— মেৰামতি হোৱা নাই। ফলত তাত মাঝুহ থাকিব নোৱাৰা হৈছে। গতিকে এই মেডিকেল চাৰচেন্টাৰ বিলাক মেৰামতি কৰিব লাগে। বিশেষকৈ সোনাপুৰ মেডিকেল চেন্টাৰত বৰষুণ দিলে থাকিব নোৱাৰি।

বিঃ জনজাতি অঞ্চলৰ বাবে আচনি।

শ্রীমোহন বশুমতাবীয়ে স্বাধিছে :

৬২। মাননীয় বৈয়াম জনজাতি আৰু অন্যান্য পিচপৰা জাতিৰ কল্যাণ বিভাগৰ
মন্ত্ৰী মহোদয়ে অমুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) জনজাতি সংৰক্ষিত অঞ্চল সমূহৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগত
ধাৰ্য কৰা আচনি সমূহ কপালিত কৰা হৈছেন ?
- (খ) এই আচনি সমূহ সকলো জনজাতি লোক সকলৰ বাবে জনসংখ্যাৰ ভিত্তিত
কপালিত কৰা হৈছেন ?
- (গ) এই আচনি সমূহৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১৯৮২-৮৩, ১৯৮৩-৮৪, ১৯৮৪-৮৫
আৰু ১৯৮৫-৮৬ চনত কিমান টকা আগবঢ়াইছিল ?

শ্রীবণেন্দ্ৰ নাবায়ণ বশুমতাবী (বৈয়াম জনজাতি আৰু অন্যান্য পিচপৰা জাতিৰ
কল্যাণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে :

৬৩। (ক) — হয়, যথাসন্তু কৰা হৈছে।

(খ) — ১৯৭১ চৰৰ লোকপিয়েল অহুসৰি মুঠ ১৩.৪৪ লাখ জনজাতি লোক সংখ্যা
ভিতৰত জনজাতি সংৰক্ষিত অঞ্চলত (TSP) বসতি কৰা মুঠ ১০.৮৩ লাখ
জনজাতিৰ বাজত এই আচনি সমূহ কপালিত কৰা হৈছে।

(গ) — কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিশেষ বিভৌয় মঙ্গুবী (S. C. A.) উক্ত বছৰ কেইটাত
তলত দিয়া ধৰণে আগবঢ়াইছিল—

১৯৮২-৮৩ চনত — ৪১১.০০ লাখ টকা

১৯৮৩-৮৪ চনত — ৪৭৭.৩৩ লাখ টকা

১৯৮৪-৮৫ চনত — ৫৩৩.৫৮ লাখ টকা

১৯৮৫-৮৬ চনত — বৰ্তমানলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কোনো বিভৌয় মঙ্গুবী
অনুমোদন কৰা নাই।

Shri Binoy Kumar Basumatary—The Minister had replied
that out of the 13.44 lakhs only 10.83 lakhs were
covered by the TSP. Why it is no ?

Shri Ranendra Narayan Basumatary (Minister)—Sir, the plains tribal population according to the 1971 Census is 13·44 lakhs. It has covered almost 81 percent of the tribal population. The total population covered in TSP is 10.83 lakhs and the rest 2.61 lakhs remained outside the TSP.

ଶ୍ରୀହବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ତାଳୁକଦାର—ଏହି ହୁଇ ଲାଖ ୬୧ ହାଜାର ମାନୁଷଙ୍କ ଚାବ ପ୍ଲେନ୍ର ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ବାଦ ଦିଆଇଲା ?

Shri Ranendra Narayan Basumatary (Minister)—While constituting the TSP area, the Planning Commissions earmarked certain norms. These norms are Tribal Population area must be residing in a compact area and the percentage of the tribal population should be 50% and above and not below that. Accordingly we have constituted TSP areas numbering 19 Nos. In the existing TSP the Tribal population ranges from 50% to 62%.

ଶ୍ରୀହବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ତାଳୁକଦାର—ଉନ୍ନୟନ ଖଣ୍ଡ ହିଚାବେ ମାନୁଷଖିନି ନିର୍ଦ୍ଦାବଣ କରା ହେଛେ ନେକି ଯିବିଲାକ ଉନ୍ନୟନ ଖଣ୍ଡର ଶତକରୀ ୫୦ ଭାଗ ମାତ୍ର ଆକି ଯିବିଲାକ ଗାଢ଼ ପଞ୍ଚାୟତତ ଶତକରୀ ୮୦ ଭାଗ ଆହେ ସେଇ ବିଲାକ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ କରା ହବ ନେକି ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister)—ଟି. ଏଚ. ପିବ ବାହିରେଣ୍ଡ୍ ସକଳ ଆହେ ୨ ଲାଖ ୬୧ ହାଜାର ଥାକିଲେ—To take care of the people, there is a separate provision. As our Hon. Members are aware, there is a sector called the Backward classes sector. So, under this backward classes sector, there is some provision. i. e. for education,

medical treatment and for other economic purposes. Out of this amount, though it is not adequate, the tribals living outside the Sub-Plan area are taken care of.

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—উপাধাক্ষ মহোদয়, মই প্ৰশ্নটোৱ এটা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো। মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে জনজাতী সকলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে টি, এচ, পি, ব অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। মই সুবিধাৰ বিচাৰিছো গাঁও পঞ্চায়তৰ এৰিয়া হিচাবে বিবেচনা কৰি চাৰ নেকি ?

শ্রীবগেন্দ্ৰ বসুমতাবী (মন্ত্ৰী)—গাঁও পঞ্চায়ত হিচাবেই বিবেচনা কৰা হয়।

শ্রীপুঞ্জ পেছ—মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা স্পষ্টকৈ জানিব বিচাৰিছো। টি, এচ, পি, আৰু টি, ডি, এ, ব এৰিয়াৰ মানুহেই এই সুবিধা গ্ৰহণ কৰে। মই জানিব বিচাৰিছো ইয়াৰ বাহিৰত থকা মানুহে এই সুবিধা পাৰনে ?

শ্রীবনেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বসুমতাবী (মন্ত্ৰী)—টি, এচ, পি, এৰিয়াৰ মানুহৰ সুবিধাৰ কাৰণেই এটিটো কৰা হৈছে। টি, ডি, এ, টো এইটো আলোচনা কৰা হৈছে। মাননীয় সদস্য গৰাকী নিজেই ইয়াৰ মাননীয় সদস্য। ১৯৮৪-৮৫ চনত ১৯ টা প্ৰজেক্ট গঠন কৰা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও ১৯ খন গাঁও পঞ্চায়ত আছে। য'ত জনজাতীৰ সংখ্যা বেছি সেইবিলাক অঞ্চলৰ মানুহৰ উন্নতিৰ কাৰণেই কাম কৰা হয়। for socio-economic development in this development sector.

শ্রীপুঞ্জ পেছ—মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা মই জানিব বিচাৰিছো টি, এচ, পি, আৰু টি, ডি, এ, ব ফাণৰ টিকাৰ পৰা টি, এচ, পি, ব বাহিৰত থকা মানুহে সুবিধা পাৰনে ?

শ্রীবনেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বসুমতাবী (মন্ত্ৰী)—টি, ডি, এ, ব সংবিধানত এই বিষয়ে লিখাই আছে। টি, এচ, পি মানুহৰ কাৰণেই টি, ডি, এ, গঠন কৰা হৈছে।

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো টি, এচ, পি, ব কাৰণে যি টিকা ধাৰ্য কৰা হয় সেইবিলাক জনসংখ্যা ভিত্তিত বিতৰণ কৰা

হয় নেকি ?

শ্রীবনেন্দ্র নারায়ণ বশ্মতাৰী (মন্ত্রী) — জনসংখ্যাৰ ভিস্টিতেই বিতৰণ কৰা হয়। দ্বিতীয়তে যি অঞ্চল একেবাৰে পিচপৰা সেইবিলাক অঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণে অগ্ৰাধিকাৰ ভিস্টিত বিতৰণ কৰা হয়।

শ্রীজগত পাটগিৰি—মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা মই জানিব বিচাৰিছো যি ১৩৪৪ লাখ জনজাতি লোকৰ সংখ্যা কৈছে সেইটো ১৯৭১ চনৰ লোকপিয়লৰ হিচাব। কিন্তু এতিয়া জনজাতিৰ সংখ্যা বছত বাঢ়িছে। গতিকে টি, এচ, পিৰ, সংখ্যা বড়োৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

শ্রীবনেন্দ্র নারায়ণ বশ্মতাৰী—১৯৮০-৮১ চনত পিয়ল নহলে ৰেজিষ্টাৰ জেনাৰেশন অৱ চেনচাচে এটা হিচাব দিছে সেই মতেই কৰা হৈছে।

Shri Binoy Kumar Basumatari—Sir, the question relates to the area adjacent to the TSP area or the fringe area. There are many tribal pocket areas which have been left out. This is actually a mis-calculation of the department. Whether Government will propose inclusion of complex area which have been left out, adjacent to to the area ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister)—Sir, I agree with the Hon. member. This will have to be taken up again and this will have to be taken up in the Plains Tribal Advisory Council also.

শ্রীবৰকত উল্লাহ—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব পাৰোনে ? যিবিলাক টি, এচ, পি, এৰিয়াৰ বাহিৰত ট্ৰাইবেল মাঝুহ আছে তেওঁলোকক সঞ্চিবষ্ট কৰিবৰ কাৰণে এখন কমিটি গঠন কৰিব নে ?

শ্রীবনেন্দ্র নারায়ণ বশ্মতাৰী—তেকেৰা কমিটি গঠন কৰাৰ প্ৰশ্ন শুঠে। কিয়নো পৰিক্ৰমা সদৰত এই বিষয়ে স্বেচ্ছাৰো আলোচনা হৈছে। গতিকে সেই মতেই কাম কৰা হৈছে।

Re : Dangarkuchi-Kaljar Road:

Shri Amir Hamcha Talukdar asked :

* 63. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state :

(a) Whether the Govt. have any proposal to make motorable the Dangarkuchi Kaljar P. W. D. Road by repairing the damages caused by the last flood within this financial year ?

Smti Syeda Anowara Taimur (Minister, P. W. D.) replied :

63. Yes.

শ্রী আমির হামচা তালুকদার—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, দাঙ্গাৰকুছি-কালৰাৰ বাস্তাটো বানপানৌয়ে নষ্ট কৰাৰ আগতে বাছ, গাড়ী আদি চলাচল কৰিছিল। এতিয়া সেইটো মেৰামতি কৰাৰ বাবে কিমান টকা লাগিব আৰু এতিয়া লৈকে কিমান টকা দিয়া হৈছে ?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুব (মন্ত্রী)—এইটো বৰ জৰুৰী বাস্তা আৰু ৩১ নং বাস্তীয় পথৰ লগত সংযোগ হৈছে। বাস্তাটোৰ কিছুমান ঠাইত দলজো ভাজিছে। ইয়াৰ মেৰামতি কৰাৰ কাৰণে ৬৫ হাজাৰ টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। অথবা কিস্তিত ৩০ হাজাৰ টকা আৰু দ্বিতীয় কিস্তিত ৩৫ হাজাৰ টকা দিয়া হৈছে। কাম খিনি হ'লেই বাছ, গাড়ী আদি চলাচল কৰিব পাৰিব।

Re : Dam at Longai River.

Shri Main Uddin asked :

* 64. Will the Minister, Flood Control be pleased to state :

(a) Is there any plan to construct a dam at the origin of Longai river to save life and property of the huge

population settled in the Longai Valley ?

(b) If so, when it is expected to come up ?

Shri Ranendra Narayan Basumatary (Minister, Flood Control) replied :

64. (a) At present there is no proposal for construction of a dam on the river Longai.

(b)—Does not arise in view of (a) above.

শ্রীমেনুদ্দিন—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যদি এই ধরনের কোন প্রস্তাৱ সৱকাৰের না থাকে তবে কৱিমগঞ্জ জেলাৰ জনসাধাৰণকে লঙ্ঘাই নদীৰ বন্যা থেকে রক্ষা কৰাৰ জন্য সৱকাৰ কি চিহ্ন কৰছেন ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister) — Sir, as to this question, we are all aware that the Longai embankment was very badly damaged in the first flood of 1984. So, Sir, this embankment required raising and strengthening and we have taken it up for raising and strengthening of the embankment. Of course, there may be necessity of dam in future but this requires investigation. Our department, in particular, does not take up investigation for construction of dam. So, Sir, the Barhmaputra Flood Control Board of Govt. of India was investigating into this and, they will, perhaps, survey it. But it will take some time to materialise.

বি : বানপানী ক্ষতিগ্রস্ত অঞ্চলত জলসিঞ্চন ব্যবস্থা।

শ্রীপূর্ণ বড়োৱে স্বীকৃত :

৬৫। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) বানপানীত ক্ষতিগ্রস্ত অঞ্চলৰ ঘ'ত ববি শস্যৰ খেতি কৰা হৈছে সেই খেতিৰ বাবে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে নে ?

(খ) যদি হৈছে, ক'ত ক'ত কৰা হৈছে ?

(গ) যদি হোৱা নাই, কিয় ?

শ্রীজেহিকল ইচ্ছাম (জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে :

ডঃ (ক) — ১৯-৪ চনত জলসিঞ্চন আঁচনিৰ উপকৃত খেতিপথাৰত ১৩৪৫৪ হেক্টাৰ মাটিত গম খেতিৰ বাবে পানী যোগানৰ বার্যক্ৰম তৈয়াৰ কৰা হৈছিল।

(খ) — কঞ্চ বেচি পৰিমাণে অমূলৰ আটাই কেইটা মহকুমাতেই কৰা হৈছে।

(গ) — প্ৰশ্ন মুঠে !

শ্রীপূর্ণ বড়ো—অধ্যক্ষ মহোদয়, বানত ক্ষতিগ্রস্ত অঞ্চলত ষেজ খেতিৰ কাৰণে, গম খেতিৰ কাৰণে বা ববি শস্যৰ খেতিৰ কাৰণে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা বঙ্গিয়াত দেখা নাই যাৰ ফসল ববি শস্য ঠিক ধৰণে হোৱা নাই। ক'ত ক'ত বাবুষ্ঠা কৰা হৈছে ? মোৰ প্ৰশ্ন আছিল বানপানীত ক্ষতিগ্রস্ত অঞ্চলত পানী যোগান সম্পৰ্কত। নদৰাবী, বঙ্গিয়া অঞ্চলত বহু পৰিমাণে বানত ক্ষতি হৈছিল আৰু সেইবিলাক অঞ্চলত ববি শস্য কৰা হৈছিল। সেইবিলাক অঞ্চলত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে নেকি ?

শ্রীজেহিকল ইচ্ছাম (মন্ত্ৰী) — অকল বানপানীত ক্ষতিগ্রস্ত হোৱা অঞ্চলতেই নহয়, ঘ'ত ঘ'ত জলসিঞ্চনৰ সুবিধা আছে, সেইবিলাকত কৰা হৈছে। বঙ্গিয়া অঞ্চলত আছে। ক'ত ক'ত পানী দিয়া হৈছিল সেইটো কম-পাইল কৰা হৈছিল। ডিচেম্বৰলৈকে বঙ্গিয়াত ষেজ খেতিৰ কাৰণে ১২৬০৪৮ হেক্টাৰ মাটিত পানী দিয়া হৈছিল।

শ্রীমথুৰা ডেকা—বঙ্গিয়া মহকুমাত পানীত ক্ষতি হৈছে আৰু ট্ৰেকৰাইজেচনৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। কিন্তু কতো পানী নাপালে। গতিকে ঘিটো হিচাব দিছে সেইটো মিছা তথ্য বুলি কৰ পাৰো।

শ্রীজেহিকল ইচ্ছাম (মন্ত্ৰী) — মই নিজে গৈছো বঙ্গিয়াত পানী দিয়া দেখিছো।

শ্রীমথুৰা ডেকা—গাঁও কেইখনৰ নাম কঞ্চক ?

শ্রীজেহিকল ইছলাম (মন্ত্রী) — লিফট পইন্ট পরা দিয়া হৈছে। কেমেৰা দি
কটো আনিছো।

শ্রীপূর্ণ বড়ো—একজিচিং দিপ টিউবহুলে, লিফট ইবিগেচন আছে, সেই এৰিয়াৰ
পৰা ২-১ বিঘা গম খেতিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। বানপানীত
ক্ষতি কৰা অঞ্চল সমৃহত য'ত গম খেতি কৰা হৈছে তাত অস্থায়ী পানী
যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছেনে ?

শ্রীজেহিকল ইছলাম (মন্ত্রী)—১৫ অঞ্চ শক্তি সম্পন্ন প্ৰায় ২২৭ টা দিজেল
পাস্প চেট আছে, টকা নথকাৰ কাৰণে দিব পৰা নাই। কৃষি বিভাগ,
বাজহ বিভাগলৈ লিখিছিলো আৰু দিজেল, অপাবেচনৰ খৰচ বিচাৰিছিলো,
কিন্তু টকা মোপোৱাৰ কাৰণে দিব পৰা নাই।

Re : Anti-erosion measures

Shri Amir Hamcha Talukdar, asked :

- * 66. Will the Minister Flood Control be pleased to state—
- (a) Whether the Anti-erosion measures of Pahumara river has been taken to save Bhowkamari, village under Barpeta District ?
- (b)—If so, the amounts proposed for the scheme ?
- (c)—How the proposal stands at present ?

Shri Ranendra Narayan Basumatari (Minister, Flood Control)
replied—

- 66. (a) No such scheme has so far been taken up.
- (b)—The estimated amount of the proposed scheme is Rs.
3,65,00'00.
- (c)—The Scheme is under consideration.

শ্রীআমিৰ হামচা তালুকদাৰ—মই জনাত এইখন সকল ক্ষিম আৰু টেকনিকেল

এডভাইজবি বর্ডত পাছ কৰিছে। এই বছবৰ এমুৱেল প্লেনত ধৰা হৈছে। হিচাব মতে ৩ লাখ ৬০ হাজাৰ আঁচনি। গতিকে এই সক আঁচনিখন অগ্রাধিকাৰ ভিত্তিত ধৰা হৰনে ?

শ্রীবণেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বসুমতাবী (মন্ত্রী) — টকাৰ নাটনিৰ কাৰণে এতিয়ালৈকে এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্রেলেল দিয়াটা সন্তুষ্ট হোৱা নাই। এই আঁচনিখন বৰ জুকৰী আৰু অতি প্ৰয়োজনীয়। এইটো মণ্ডুবীৰ বাবে বিবেচনা কৰি আছে।

শ্রীমতী মৃদুলা চৰৰীয়া— বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে দৰঙৰ উভৰ অঞ্চলৰ নদীসমূহৰ খননীয়া সম্পর্কত ভাসদবে জানে। এই নদীসমূহৰ খননীয়া বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে তেওঁতে কি ব্যৱস্থা লৈছে ? ননে, শুকলাই, কালানদী আদিয়ে টংলা টাউনকে ধৰি আশে পাশে থকা বাগানসমূহ ভাৰুকিৰ সমুখৈন হৈছে। এই বিষয়ে মন্ত্রী মহোদয়ে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

মাননীয় উপাধ্যক্ষ— বিষয়টো পহুঁচাৰা নদী সম্পর্কত।

শ্রীবণেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বসুমতাবী (মন্ত্রী) — দৰং জিলাৰ উভৰে ভূটানৰ পাদদেশলৈ পৰিভ্ৰণ কৰিছো। আমাৰ বিভাগীয় এক্সপাৰ্ট, সচিব, চিফ ইঞ্জিনিয়াৰ আদিয়ে পৰিভ্ৰমণ কৰিছে। গোটেই কথাটো জানো। টেকনিকেল এডভাইজবি কমিটিত বিবেচনা পাইছে। তাৰোপৰি আমাৰ অসম ষ্টেট অক্ষপুত্ৰ ভেলি বৰ্ড আছে। গতিকে মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ কথাটো চেষ্টা কৰা কৈছে। সেই বিলাক বান নিয়ন্ত্ৰণ মিটিঙ্গলৈ আহিব আৰু বিবেচনা হৰ।

শ্রীচিলত্তিয়াচ কনপান— অসম বাজ্যত বৰষুণৰ ফলত বিভিন্ন অঞ্চলৰ নদীসমূহ পানীবে ওপচি পৰি বানপানীৰ সৃষ্টি কৰি ওচৰ চুবুবীয়া গাঁওবিলাক ক্ষতি-গ্ৰস্ত কৰে। এই সমস্যাটো সদায় হৈ আছে। এই বোৰ ক্ষতি ভালকৈ জৰিপ কৰি বিভাগীয় অফিচাৰ সকলে প্ৰতি বানপানীৰ পিছত চৰকাৰক বিপোৰ্ট দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে নেকি ?

শ্রীবণেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বসুমতাবী (মন্ত্রী) — এইটো ব্যৱস্থা আছে। টকাৰ অভাৱৰ কাৰণে গোটেই আঁচনিবিলাক লোৱাটো সন্তুষ্ট হোৱা নাই। ৬৫ কোটি

টকাৰ আঁচনি লোৱাটো সন্তুষ্পৰ নহয়।

শ্ৰী অলিত বড়ো—কেইখন আঁচনিৰ এডমিনিষ্ট্ৰেশ্বভ এপ্রভেল হোৱা নাই? কিমাম
আঁচনি এপ্রভ হৈছে?

শ্ৰী বৰগোল নাৰায়ণ বশ্মতাৰী (মন্ত্ৰী) — তালিকা মোৰ হাতত নাই। ৬৫ কোটি
টকাৰ স্থিম হাতত আছে। কেইটাৰান আঁচনিত এডমিনিষ্ট্ৰেশ্বভ এপ্রভেল
দিব পাৰিছো।

Re : Subsidiary Health Centre at Rangmahal.

Shri Purno Boro, asked :

- * 67. Will the Minister, Health be pleased to state—
- (a) Whether it is a fact that Govt. has a proposal for establishing a Subsidiary Health Centre at Rangmahal under Goreswar Revenue Circle ?
- (b) If so, when the Subsidiary Health Centre would be established ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister, Health) replied :

67. (a) & (b)—It has been decided to establish Primary Health Centre at Rangmahal during the Seventh Five year Plan period subject to the availability of funds.

শ্ৰীপূৰ্ব বড়ো—এই পি, এইচ, চিটো ৭ ম পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাত হৰ বুলি
কৈছে। গতিকে পৰিকল্পনাৰ আবস্থণি বছৰত পতাৰ বাৰষা হবনে?

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্ৰী)—এইটো কৰ নোৱাৰো। মই কথাটো চেষ্টা কৰি
চাম।

শ্ৰী চিজিভিয়াচ কল্পান—স্বাস্থ্য বিভাগত পি, এইচ, চি, চাৰচিদিয়েবি হেলথ-
চেষ্টাৰ আৰু হেলথ চাৰ চেষ্টাৰ, এই তিনিবিধ চেষ্টাৰ আছে। এই
তিনি বিধ চেষ্টাৰত কেনে ধৰণৰ চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা দিয়া হৰ?

এ: ভূমিধর বর্মণ (মন্ত্রী) — চাব মই আগতেই কৈছো চাব চেষ্টাবত এ, এন, এম থাকে আক সাধাৰণ চিকিৎসা বিলাক দিয়া হয়। গৰ্ভবতী তিবোতা শিশু, পানী সগা জ্বর, শৌচ, কাটিলে বেন্দেজ দিয়া /আদি চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা থাকে। তাৰোপৰি সপ্তাহত সেইবিলাকত ছুদিন পি, এইচ, চিৰ ডাক্তাৰ আহি এটেন্দ কৰাৰ নিয়ম আছে। বছ ঠাইত পি, এইচ, চিত বোগীৰ সংখ্যা বেছি থাকে, যাত্যায়তৰ অনুবিধা বাবে যোৱাটো কিছুমান ক্ষেত্ৰত সম্ভৱপৰ নহয়। কিন্তু যোৱাৰ নিয়ম আছে। চাৰচিদিয়াৰি হেলথ চেষ্টাবত অৱজ্ঞাবভেটো বেদ থাকে রোগী থকাৰ ইন্দৰ বেদ নাই। পি, এইচ, চিত ইন্দৰ আউটেন্দৰৰ ব্যৱস্থা আছে আক ইন্দৰ বেদ আছে।

ঞ: শ্রীপূৰ্ণ বড়ো—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ প্ৰশ্নাটো আছিল গোৱেখৰ বেভিনিউ চাৰ্কোলৰ অস্তৰ্গত বংমহলত আক ক্ষেত্ৰ একে চাৰ্কোলৰ অস্তৰ্গত চেনিগাঁওত চাৰচিদিয়াৰি হেলথ চেষ্টাৰ হব বুলি প্ৰচাৰ হৈছিল। মন্ত্রী মহোদয়ে এদিন খৰৰ দি তালৈ গৈছিল আক নদী পাৰ হব নোৱাৰি উভটি আছিল। মন্ত্রী মহোদয়ে এই কথাটো বোধকৰো প্ৰচাৰ কৰিছে যে তাত এটা চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰা হব। চাৰচিদিয়াৰি হেলথ চেষ্টাৰেই হওক বা প্ৰাইমেৰী হেলথ চেষ্টাৰেই হওক কি সিদ্ধান্ত সোৱা হৈছে?

শ্রীভূমিধৰ বর্মণ (মন্ত্রী) — বাইজৰ ফালৰ পৰা দাবী আছিছে কিন্তু এতিয়া লৈকে সিদ্ধান্ত সোৱা হোৱা নাই। মই এবাৰ গৈ নদী পাৰ হব নোৱাৰি ঘূৰি আহিব লগা হ'ল।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভিতকৰা অঞ্চলত চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰা অতি প্ৰয়োজন। মন্ত্রী মহোদয়ে এই ক্ষেত্ৰত কিব। বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে?

শ্রীভূমিধৰ বর্মণ (মন্ত্রী) — ভিতকৰা অঞ্চলৰ চিকিৎসাৰ প্ৰয়োজন উপলক্ষি কৰিয়েই সপ্তম পৰিবলনাত চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ শুলাইছে।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে বং মহলত হব বুলি কৈছে। কিন্তু চেনিগাঁওত মন্ত্রী মহোদয়ে কৰিবনে নাই?

শ্রীভূমিধৰ বর্মণ (মন্ত্রী) — চেনিগাঁওত চাম। বং মহলত নিৰ্মান কৰিম বুলি মাননীয় সদস্য গৰাকীক কোৱা হৈছে আক এই মন্ত্রীভৰ দিনতেই এবাৰ তাৰ পৰা টুৰ কৰি অহাও হৈছে।

Mr. Deputy Speaker—Now item No. 2. Grant No. 31.

Shri Mukut Sarma, Minister. Education to move.

Shri Mukut Sarma (Minister, Education)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 2,10,11,26,000/- be granted to the Minister-in-Charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986, for the administration of “Education”.

Mr. Deputy Speaker—There are three Cut Motions. First one moved by Shri Benoy Kumar Basumatary, Shri Alit Chandra Boro, Shri Md. Hussain and Shri Tazmul Ali Laskar. Second one By Shri Mathura Deka and third one by Shri Hemen Das and Shri Purna Boro.

Before taking up Cut Motion, I would like to inform the Hon'ble Members that we have only four hours time. So, no Hon'ble Member will be allowed to speak more than fifteen minutes.

Now Shri Benoy Kumar Basumatary to move,

Shri Benoy Kumar Basumatary—Mr. Deputy Speaker, Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 2,10,11,26,000/- I under Grant No. 31 in respect of “Education”, at pages 1-92 of Volume II, Part VIII of the Budget be reduced to Re. 1'00 i.e. the amount of the whole grant of Rs. 2,10,11,26000 do stand reduced to Re. 1'00.

Mr. Deputy Speaker—Now Shri Mathura Deka to move.

শ্রীমথুরা ডেকা—উপাধিক্ষ মহোদয়, মই ৩২ নং মজুবীৰ ২১০ কোটি ১১ লাখ ২৬

হাজাৰ টকাৰ ১-৯২ খন্দৰৰ উপধাৰামতে কৰ্তন কৰি এই ২১০ কোটি ১১
লাখ ২৬ হাজাৰ টকালৈ হাস কৰা হওক।

Mr. Deputy Speaker—Now Shri Purna Boro to move.

Shri Purna Boro—Mr Deputy Speaker, Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 2,10,11,26,000/- under Grant No. 31 in respect of “Education” at pages 1-92 of Volume II, Part VIII of the Budget, be reduced to Re. 1 i.e. the amount of the whole grant of Rs. 2,10,11,26,000/-, do stand reduced to Re. 1.00.

Mr. Deputy Speaker—Now all the Cut Motions have been moved. Mr. Benoy Kumar Basumatary to speak now.

Shri Benoy Kumar Basumatary—Sir, in support of our Cut Motion, I rise to speak in the matter of policies because ours is a policy cut. Sir, if we study the Budget, we see that this Government has unreasonably burdened the people. For instance. Sir, if we observe the policy that has been taken by the Government in the State since Independence, we will see that every institution, every educational institution has been started by people. When the people realised the necessity for institutions, for instance, if we go to the primary school, we know, it is the people who started these primary schools and these primary schools are named and termed as venture primary schools and remained as venture for many years before Government decides to take them over. Now, Sir, the Government also requires certain fulfillment of conditions of

the people. For instance, when we feel the necessity of a primary school and people starts, it is the people who appoint the teachers, select land, build the houses and ask their children to go there and it is the people to man the venture L. P. Schools for any number of years say atleast for 5 to 15 years. But Sir, in case of tribals this period is lengthened and we can never expect or hope that our venture schools in tribal areas will be provincialised before ten fifteen years. Sir, when these venture schools are established the people are not aware of the rules and regulations. Then the Govt. tells them you must have land and qualified teachers and required number of students and then only the school is taken over. Even after that it depends upon the budgetary allocation. This tells of the insensibility of the Govt. to the educational need of the people of the State. Not only this—this very system is followed in taking up the high schools and most of the colleges. This procedure, this venture procedure, is followed not only in the case of L. P. schools but upto college level. In this budget at page 5 in primary education itself for administration and direction we require more than Rs. 22 lakhs 70 thousand. Therefore, we see that most of money that is allocated in this budget is spent towards the administrative machinery of the department. If we go ahead and try to locate about the secondary education then also we find for secondary

inspector all Rs. 11,90,000/- for Plan area and Rs. 47,95,000/- for Non-Plan area. For Sixth Schedule areas it is Plan Rs. 60,000/- and Non Plan Rs. 11,02,000/-. Therefore, Sir, we see that huge amount of money is spent in inspection. But what happens to the inspection at secondary level ? In this House I have repeatedly brought the charge that Inspectors do not visit the schools on their own. It is the people who are to request and also please the Inspectors and D. Is. But what happens after that ? If you ask for an inspection report which is very essential for recognition and provincialisation it takes any number of months to get the inspection report from the Inspectors and inspectiong officers. These things are going on for the last 38 years ; whereas we have seen that this budget allocatin is increasing, it is rebounding. Last year it was only Rs. 174 crores and from Rs. 174 crores this year it has jumped to Rs. 210 crores. Therefore, Sir, the educational allocation of the State has increased by more than 25%, whereas can we claim any improvement in the performance of the Education Department ? No Sir. Of course these are very old figures which are given, these are 1979 figures in the Education Statistics, if we go to page 11, if we compare the rural mass and the urban mass and the literacy per centage in the rural as well as urban areas, we will see that the fruit of education has not reached the people at large. For instance in Kamrup in 1961

the male rural population was 11,03, 384 and out of that only 855 were literate. In 1971 it is urban 1,777. And female in rural areas was 1,07,636 and therefore the total population in 1961 in rural areas was 1,44,508. But what is the rate of literacy in rural areas ? Out of this 11 lakh people only 15,000 people were literate in 1961. In 1971 it increased to 42,000. So, in 1971, these are the last recognised figures, out of 16 lakh people only 42,000 were literate. Sir, we can see that the rate of literacy in the State is not as expected. I have dealt with the most educationally advanced district in the State, that is Kamrup. There is a small booklet that is given to us in 1983. The rate of literacy is like this. In Kamrup out of the total population only 112 scheduled caste are literate. Out of the total population of Kamrup district in 1971 only 112 scheduled caste are literate and for scheduled tribe the figure is 220 literate. The percentage of male literacy is 20% and the total percentage is 31.6%. But if we study and compare the tribal areas in the State then we will find that in Lakhimpur it is as low as 28% and in Karbi Anglong it is 19% and in a populous area like my district Darrang it is 20%. Therefore, we see, Sir, there is a major defect in the policy of education. Now we see that whatever the people starts is accepted by the State. Whereas we have come to know that in other States it is the Education Department who conduct survey and enquiry

to find out the need and decides such area and such requires a school or a college and the Govt. first establishes a building. But here in Assam we start with venture schools, that is with people's efforts. But what happens after the venture school or college is taken over ? One of the condition for recognition and provincialisation is that the school or college must have building and the building should be well maintained. These facilities should be there. But as soon as these schools are recognised and provincialised, the Govt does not provide any fund even for the maintenance of the buildings. Now in the recognised High Schools, there are no Managing Committees. They have the Development Committees, and all the schools are run by the Head Masters, as the Secretaries. There are innumerable complaints against the Secretaries who are running those schools at their sweet will. The Government, inspite of repeated charges of mismanagement of these institutions, have failed to correct their action. Then Sir, as regards University Education, we have seen that there are two Universities Dibrugarh and Gauhati. Now, I happen to be the chairman in a College where I could not get teaching staff of a particular Department—Assamese. There is a general scarcity of Assamese Lecturer according to the norms of the UGC. There is scarcity also for English, Mathematics and Education. Therefore, Sir, these two Universities have failed to produce the teachers required by the State. Again,

what is the condition of the University Education ? These Universities are centres of Chauvinistic elements and centres of agitation. These Universities, I am very sorry to repeat it, are discriminatory against the tribal students. The other day, there is a charge that a tribal boy of Management & Business Administration belonging to my district was thrown out of the Hostel. He was the only tribal student in Business Administration. Not only that, one boy from Kokrajhar was seriously beaten. Now out of fear, he has developed a phobia. I understand now, the Students Union has asked him to come back to the University. Is it that these institutions have been mortgaged to the Students Union ? Sir, we have just now heard that son of Shri Ranendra Narayan Basumatari, our hon'ble Minister and also the sons and daughters of other Ministers and MLAs have become Pariahs in the State. Therefore, a man like Shri Basumatari who has sufficient money is in a position to send his son outside the State. He sent his son to Madras. The Assamese students at Madras stabbed him and he has been seriously injured. What is this ? The tribals cannot get any higher education in the State and also outside the State. Therefore, this Govt. should do something and act properly. It is observed that during the last two years the University Court meeting has not been held properly in the University campus. It is held either in the Stadium or elsewhere. The Question hour in the Court meeting

has been eliminated. They are unable to conduct this question and answer session in the University Court. Therefore, Sir, I want that this Govt. should take proper steps against these Universities. Now, the incidents I have enumerated here have brought a sense of insecurity amongst the tribal people. This agitation started in 1979. Then the agitation did not affect the agitation did not affect the tribal people as the schools and colleges were functioning normally. Even then, the tribal students could not sit in the examination. It was decided then that the tribal schools should be affiliated to some other Universities. What is the price we have got ? When we became good boys, we had to suffer, when we become bad boy, we will have to suffer. Yesterday, the Gaurang Mission School Hostel was raided because there was some unhappy incident going on in Kokrajhar. You know that a sense of discipline and strict rules prevail only in the Mission Schools where the students are not allowed to participate in any agitation. Even then the Police raided the Hostel of the Gaurang H. E. School. That is very unjustified. Then Sir, what about technical education and Junior Colleges ? Sir, recently, the Junior Colleges which have two years course have been brought under the Secondary Board and the Senior Colleges which have 3 years course have remained with the University. There is a regular complaint that the PU Science teachars teaching in the Higher Secondary Schools are

not adequately qualified to teach the students. This thing as I expressed earlier has become a reality. Therefore, Sir, since the Govt has already upgraded so many schools, they should ensure the availability of adequately qualified teachers. Now Sir, what is the procedure being adopted for the appointment of the Lecturers in Higher Schools ? If you go to the DPI Office, some officers will frankly say, you get the application either signed or attested by the Minister, then you can expect selection or appointment. So there is so much of interference from the Minister in the matter of recruitment of teachers in the Higher Secondary Schools.

Sir, even the appointments of clerks are interfered. In this way I do not see if there is anything new in this budget and in fact there is nothing to be encouraged by studying this budget. Then, Sir, I would like to mention here about the scholarships of the Scheduled castes and Scheduled Tribe students. The special scholarships for Scheduled castes and Scheduled Tribe students are held up in the Directorate for the Welfare of Scheduled castes and Scheduled Tribes Deptt. Sir, what is the intention of the scholarships for the tribal students if we cannot give them in time and when they are required. Sir, from the report of the Commissioner for Scheduled Castes and Scheduled Tribes placed in the Parliament we find that it has been repeatedly requested that the scholarships of the

students of Scheduled Castes and Scheduled Tribe students should be released monthly or if it is not possible to release the same in every month then it is to be released at-least bi-monthly or at-least at the time of their admissions. But, Sir, here in our State our boys get the scholarship only after the session is over. Therefore, Sir, we find in most cases parents are required to borrow the money or to sell their lands at the time of giving admission of their children and by the time they get these scholarships they are misused or misutilised. Therefore, sir, in support of the cut-motion, I would like to request the Govt. to look into the matter. Lastly, Sir, I would like to mention a point which is a very old problem and I have pointed out this problem repeatedly on many occasions in this House. Our Bodo students were not allowed to enter into Rowta Dandasaharia School for the last several years. The students and the local public did not allow our students to get the admission in this School. When this was brought to the notice of the Govt. then it was decided that this Rowta Dandasaharia school would be bifurcated and accordingly a new School was started by the 'Bodos' in the name of J. B. Hager School. Though it was assured that this school will be fully equipped, but even today the school is not equipped properly. Teachers are not provided and the School building is not yet completed. Similarly, in 1978-79, Kolaigaon High School was bifurcated and Sanjourang

High School was established. But this school is not yet equipped fully. Then, Sir, both Khoirabari and Khatalguri High Schools were provincialised by the Govt. I am told that the provincialisation letters have gone to the Finance Deptt. and wherefrom clearance is not received probably and as a result of that these two schools are not yet provincialised. Sir, I do not want to take much time of the House. What I find here is that there is nothing new in the budget and I say that this Govt. has failed to give a new trend in this education budget of the State. With these words, Sir, I support my cut-motion.

* শ্রাহমেন দাস-মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাব সম্পর্কত কোরাৰ আগতে মাননীয় সদস্য শ্রীবিনয় বশ্বমতাৰী ডাঁড়ৰীয়াই উথাপন কৰা এটা অভিযোগৰ সম্পর্কত মই কৰ বিচাৰিছো। তেখেতে কৈছে যে অসমীয়া ল'বাই ট্ৰাইবেল ল'বাক স্কুলত পঢ়িবলৈ নিদি স্কুলৰ পৰা উলিয়াই দিছে। আচলতে সেইটো অসমীয়া ল'বাই কৰিছে বুলি মই নকওঁ। সেইটো কৰিছে কোনোৰা সমাজ দ্ৰোহী মানুহে। আমাৰ ছৰ্ভাগ্য যে কিছুমান সমাজজোহী লোকে আমাৰ মাজত বিভাজন আনিব বিচাৰিছে। সকলো অসমীয়া মানুহেই বা সকলো অসমীয়া ছাত্ৰই ইয়াৰ বাবে জগবীয়া নহয়। কিছুমান সমাজজোহী শক্তিহে ইয়াৰ বাবে জগবীয়া। যোৱা ৪ বছৰে এই সমাজজোহী শক্তি বিলাকে আমাৰ দেশখনত কি কৰিলে সেইটো আমি সকলোৱেই দেখি আহিছো। ইয়াৰ বাবে আমি সকলোৱেই ভুগি আহিছো। মই আশা কৰিছো আমাৰ যি বিশ্বাক জাতি অসমত বসবাস কৰিছে কোনোৰা এজন লোকে কিবা কৰিলেই গোটেই জাতিটোকে দোষাৰোপ কৰিলে ভুল কৰা হ'ব আৰু তাকে কৰিলে আমি মিলা প্ৰীতিবে বসবাস কৰি থাকিব নোৱাৰিম।

* Speech not corrected.

मझे एतिया शिक्षा विषयत कव बिचारिजो ये शिक्षाव सम्पर्कत चबकावर फालव परा एकोरेहि कवा होरा नाइ । बाहिजे शुल पातिछे चबकावे ग्राउंट दिछे । किन्तु चबकावर फालव परा केतियावा पिच परा अंखनत कोनोवा शुल पातिछेने ? नाइ पता । किन्तु पातिछे, यि बिलाक शुल समाजव उच्चस्तवर वाबे प्रयोजन हय, सेहि श्ववर स्वार्थ बक्षाव कावणे चबकावे केहिवाटाओ शिक्षाचृष्टान पातिछे । कोटि कोटि टका खब्च कवि असमत केहिवाख्नो विश्वविद्यालय पातिछे । यि खन चबकावे पिचपरा अंखनत एथन एल पि शुल पातिब नोरावे सेहिथन चबकावे कोटि कोटि टका खब्च कवि केहिवाख्नो विश्वविद्यालय पातिब परिहे केनेकै ? एहि बिलाक विश्वविद्यालय काव कावणे ? मझे कोरा नाइ ये विश्वविद्यालय पातिब नामागे । किन्तु यि चबकावे आखरिक ज्ञान दिवव कावणे एलपि शुल पातिब नोरावे, सेहि चबकावे विश्वविद्यालय पातिबैले प्रस्तुत हव पाबे ? बाहिजे भेङ्गाव शुल पातिछे, भेङ्गाव कलेज पातिछे चबकावे सेहि बिलाकत ग्राउंट दियाव ब्यरस्ता कवि अहिछे । किन्तु नीतिब फासव परा एकोरेहि होरा नाइ । किन्तु आजि देश आगवाढि गैছे । आजि क'त क'त कि शुल पातिब लागे सेहिटो चिन्ता कवाव समय आहि पाबिछे । एल पि शुल क'त पातिब ज्ञागिब । हाइशुल क'त पातिब लागिब आक आगव दबे यिहके तिहके शिक्षावाव समय नाइ । एतिया बालबे गछत उठा अंक उठि गैছे, श्रतकचा अंक उठि गैছे । आमाव असमत ४ हाजाव एम इ शुल आछे । एहि ४ हाजाव एम इ शुल केनेकै चलि आहे । आमि सेहि कथा कव नोरावे । एम इ शुल बिलाकव यि बिलाक पाठ्यक्रम सेहि बिलाक केनेकै शिकाहिछे सेहिटो कव नोरावे । एम इ शुल बिलाकत चाहिल्प ग्रेजुयेट नाइ ।

२० बच्चबर आगते नर्माज पाच कवा वा २० बच्चबर आगते मेट्रिक पाच कवा शिक्षकेहि आजिब दिनब अंक बिलाक शिकाहि आहे । आजि २० बच्चबर पिचत ये देशखनत भयानक परिवर्तन आहिछे सेहि बिलाक किमान गम पाहिछे कव नोरावे । अकल शुल पातिलेहि नहव । भाल शिक्षा दियाव ब्यरस्ता कविब ज्ञागिब । एहि भाल शिक्षा दियाव ब्यरस्ता

ମୋହୋରାବ ଫଳତେହି ଆଜିଲେକେ ଭାବତବର୍ହି ଏଜନ ପ୍ରଥ୍ୟାନ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉଲିଯାବ ପରା ନାହିଁ । ମାନୁଷ ଉତ୍ପାଦନର କାବଗେ ପ୍ରଥମେ ତଳବ ଫାଗେ ମନ ଦିବ୍ ଲାଗିବ । ତାକେ ନକବି କେବଳ ଉପବର ଫାଗେ ବିଚାଚତ ସାମ୍ନାବିଧା ଦିଲେଇ ନହିଁ । ଏତିଆ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗେ ବ୍ରକ୍ ଲେଭେଲତୋ କିଛୁମାନ ଅଫିଚ ପାତିବ ବିଚାରିଛେ । ଅତି ଆଚବିତ କଥା ଯେ ଆମାର ଖେତିଯକର ଲ'ବାବୋ ଆଜି ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଟରର ପ୍ରୋଜନ ହେଛେ ।

ମାନନୀୟ ଚେୟାବମେନ ମହୋଦୟ, ଆଜି ଆମାର ଶିକ୍ଷା ସ୍ୱରସ୍ଵାର ଏଣେ ଅରନତି ସାଠିଛେ ଯେ ଆଜି ଆମାର ଗାର୍ବ ଖେତିଯକର ଲ'ବା-ଛୋରାଲୀବୋବେ ଓ ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଟର ଲୁବଲଗୀଯାତ ପରିଛେ । କିନ୍ତୁ ଚବକାବେ ଟକା ଖରଚ କବିବଲୈ କମୋଡା ନାହିଁ । ୧୯୭୧ ଚନବ ଆଗଲେକେ ସିବୋର ସ୍କୁଲ ପତା ହେଛିଲ ତାବ କବିପଣେ ୪ ହେଜାବ ପଦର ମଞ୍ଚବୀ ଦିଲିଲ । କିନ୍ତୁ ସେଇ ପଦ ପୂରଣ କବାବ ପିଚତୋ ଆଜିଲେକେ ୧୯୭୧ ଚନତେ ପତା ସ୍କୁଲ ଲିଷ୍ଟ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ସିରି ବାଟିଛେହେ, କିମ୍ବା ଇଯାତ ସ୍କୁଲ ବିଭାଗର ଡି, ଆଇ ଆମି ବିଷୟାଇ ଚାର୍ଟଫିକ୍ରେଟ ଦିଯେ ଯେ ଉତ୍ତର ସ୍କୁଲଖନ ୧୯୭୧ ଚନତେ ପତା । ସେଇ କାବଣେ ଆମି ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଟକା ଖରଚ କବୋତେ ଯାତେ ଲୋକଚାନ ନହଯ ସେଇ କିମ୍ବା ଲଙ୍ଘ କବିବ ଲାଗିବ । ଇମାନ ଟକା ଖରଚ କବାବ ପିଚତୋ ଆମି ସିଦ୍ଧି ସ୍କୁଲ କଲେଜର ପରୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳଲୈ ଚାଓ ତେଣେ ଦେଖିବଲୈ ପାଇ ଯେ ଯୌରା ମେଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷାତ ପାଚବ ଶତକବା ହାବ ଆଛିଲ ୨୮ ଜନ । ସେଇଦରେ ପି-ଇଉ ପରୀକ୍ଷାତ ଆଛିଲ ଶତକବା ୨୧ ଆର୍ ଡିଗ୍ରୀ ପରୀକ୍ଷାତୋ ଆଛିଲ ଶତକବା ୨୧ ଭାଗ । ଏଇକ୍ଷେତ୍ରର ଆମି ଅକଳ ସ୍କୁଲ କଲେଜର ଲ'ବା-ଛୋରାଲୀକ ବେର୍ଯ୍ୟ ବୁଲି କଲେଇ ନହିଁ । ଆମି ତଳବ ପରାଇ ଇହାକ ଗଢ ଦିବ ଲାଗିବ । ସେଇ କାବଗେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଶିକ୍ଷକର ନିଯୋଗର ଉପରତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିବ ଲାଗିବ ଆକ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନର ଉପରତୋ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିବ ଲାଗିବ ।

ଚେୟାବମେନ ମହୋଦୟ, ଏହିଥିନିତେ ମହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କଥା କଣ୍ଠ । କିଛୁ-ଦିନ ଆଗତେ ଗୁର୍ବାହାଟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟେ ଶ୍ରୀକୁମାର ଶର୍ମା ନାମ ଏଜନ ଲୋକକ ଆହିନ କଲେଜତ ବୀଡାବ ହିଚାବେ ନିଯୋଗ କରେ । କିନ୍ତୁ ତେଥେତେ ନିୟକ୍ରିବ କ୍ରେତ୍ର ଯିଥିନି ଆଇନ-କାନ୍ନ ମାନିବ ଲାଗିଲି ସେଇବୋର ଠିକ ମତେ ମନା

হোৱা নাইল। এই পদটোৰ কাৰণে যেতিহা তেখেতে দৰখাস্ত কৰিছিল তেতিয়া তেওঁ এস, এল, এম পৰীক্ষাত শতকৰা ৫৫ ভাগ নথৰ পোৱা বুলি দেখুৱাইছিল। কিন্তু আচলতে তেওঁ নথৰ পাইছিল শতকৰা ৫৪.৮৬ ভাগহে। তেখেতৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আটাইবোৰ মাক চিটেই ঘোৰ হাতত আছে। ১৯৬৪ চনত এস, এল, এম পাৰ্ট শোন পৰীক্ষাত তেওঁ পাছ কৰা দেখুৱাইছে। কিন্তু ১৯৬৮ চনত সেই পৰীক্ষাতে তেওঁ ফেইল কৰিছে। আনহাতে তেওঁ পিট-বিজ্ঞানৰ পৰীক্ষাত পাছ কৰোতে তেওঁৰ পজিচন দেখুৱাইছে ১৫ বুলি আচলতে তেওঁৰ পজিচন আছিল ২৫ হে। পিচত তেখেতক কৰ্তৃপক্ষই সোধাত এইটো টাইপিং মিষ্টেক বুলি কলে। এতিয়া কথা হ'ল আমাৰ শিক্ষাৰ গুৰিকেলৈ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়তে যদি এনে কৈ লোকে ঠগ, প্ৰবল্লাঙ্গ কৰি নিয়োগ পত্ৰ পাই তাৰ বাবে চেফেল-বজনো দোষমুক্ত হব নোৱাৰে। আজি এনেকুৱা মানুহ এজনকেই গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আইন বিভাগৰ মূৰবী কৰি বথা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত এক গভীৰ বাজনৈতিক বড়যন্ত্ৰ থকা বুলি ভবাৰ ধূল আছে।

চেয়াৰমেন মহোদয়, কক্ষীমগুৰি জিলাৰ চিলাপথাৰত এখন কলেজ আছে। তাৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ হিচাবে আছিল শ্ৰীপদ্মধৰ পেণ্ড। তেখেতক কলেজৰ গৰ্ভনিং বউয়ে খেদি দিছে। তেখেতে ‘এপিল’ কৰিলে। আৰু ডি, পি, আয়ে কলে যে এইটো বিচাৰ চলি আছে। কিন্তু এই বিচাৰ শেষ নহ'তেই গৰ্ভনিং বউয়ে এই প্ৰলিপাল পদৰ বাবে বিজ্ঞাপন দিলে। আৰু সেই মতে কলেজৰ চেফেটৰী জনকে অধ্যক্ষ হিচাবে নিযুক্তি দিলে। এতিয়া সেই কলেজখনত দৃঢ়ন প্ৰলিপাল হোৱাৰ কাৰণে বিৰাট খেলিমেলিৰ সৃষ্টি হৈ শেষত আইনশৃংখলাৰ পৰিস্থিতি উন্তুৰ হল। অৱশেষত সেই পৰিস্থিতি চন্দ্ৰলিবলৈ শ্ৰীবাজেন তামুলি নামৰ এচ, ডি, চি এজনক অধ্যক্ষৰ আসনত বহুৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে এনেধৰণৰ খেলিমেলিবোৰ অতি সোনকালে নিষ্পত্তি কৰিব লাগে। শ্ৰীপেণ্ডৰে যদি বিচাৰত চাকৰি নেপায় তাত আমাৰ আপত্তি নাই। তেওঁক আতবাই বেলেগক দিয়ক। কিন্তু তেওঁ যদি

পোরাৰ যোগ্য তেনেহলে সোনকালে তেওঁৰ কেছ নিষ্পত্তি কৰি চাকৰিত নিয়োগ কৰিব লাগে।

চেয়াৰমেন মহোদয়, ইয়াৰ পিচ্ছ মই বদৰপুৰৰ এখন কলেজৰ বথা কৰ থুঞ্জিছো। নবীন চান্দ নামৰ এই কলেজখনৰ গৰ্ভনিং বড়ীয়ে তাৰে এজন অধ্যাপকক কামৰ পৰা দিচমিচ কৰিছে। কিন্তু শিক্ষা বিভাগে তেওঁৰ দিচমিচেল অৰ্ডাৰটো এপ'ভ কৰা নাই। বোধহয় এই ক্ষেত্ৰটো চৰকাৰৰ কিবা স্বার্থ জড়িত হৈ আছে। আমাৰ কথা হ'ল চৰকাৰৰ বাজনীতি কৰক কিন্তু স্কুল কলেজৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত বাজনীতি কৰি দুৰ্ঘীণা জনসাধাৰণৰ ল'বা-ছোৱালীক ক্ষতি কৰাহে হৈছে।

চেয়াৰমেন মহোদয়, এই খিনিতে হেড মাষ্টৰ নিয়োগৰ কাছনী এটা কঙ্গ। ডিক্ৰিগড় জিলাৰ বৰ পথাৰৰ ওচৰত ল'বাৰ হাইস্কুল এখনত এটা হেডমাষ্টৰৰ পদ খালী হ'ল। সেই পদটোত এয়, ই স্কুলৰ যিজন হেডমাষ্টৰ তেওঁক হেডমাষ্টৰ হিচাবে নিয়োগ কৰা হ'ল। কিন্তু চৰকাৰৰ নিয়ম মতে যিজনে সহকাৰী হেডমাষ্টৰ হিচাবে কাম কৰি থাকে তেওঁকহে নিয়োগ কৰিব লাগে। সম্পত্তি এই কেছটো গুৱাহাটী হাইকৰ্ট পৰ্যন্ত পাইছেগৈ।

এই খিনিতে মই এম, ভি স্কুলৰ কথা এটা উল্লেখ কৰো। আমাৰ এম, ভি স্কুলবোৰ সম্পত্তি উঠাই দিয়া উচিত। কিয়নো এইবোৰৰ প্ৰয়োজন এতিয়া নাই বুলি ভাবো। কাৰণ এম, ভি স্কুলত যি পৰ্যায়ৰ শিক্ষা দিয়া হয়, এম, ইতো তাকেই দিয়া হয়। গতিকে এই এম, ভি নামটো নেৰাখি সকলো এম, ই কৰিব লাগে। আৰু চৰকাৰে সকলোৰ এম, ই স্কুলত চায়েলৰ শিক্ষক নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আনহাতে আমাৰ হাই মাজাছা, টাইটোল মাজাছা, চিনিয়ৰ মাজাছা—এনেকৈ ৩-৪ বিধমান মাজাছা আছে। মোৰ বোধেৰে এইবোৰ মিলাই এৰিধ বা দুবিধ মাজাছা কৰিব লাগে। আৰু এই মাজাছাবোৰ প্ৰাদেশিকৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আন হাত মহকুমা ভিত্তিত যিবোৰ এডভাইচৰী কমিটি গঠন কৰা হৈছে সেই বোৰত সকলো ধৰণৰ

স্নোককেই প্রতিনিধিত্ব করাব সুবিধা দিব লাগে। আমি ছাই এঁইতে দেখিবলৈ পাইছো যে যোৱা নিৰ্বাচনত কংগ্ৰেছী টিকত লৈও জিকিব নোৱাৰা বা নিৰ্বাচন নোহোৱাকৈ থকা সমষ্টিৰ কংগ্ৰেছী প্রাথৰ্মী সকলৰকহে অনে কমিউনিটি প্রতিনিধিত্ব কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। কিন্তু বিবোধী দলৰ তেনে সদসাক প্রতিনিধিত্ব কৰিবলৈ দিয়া নাই। এইটো কেনেধৰণৰ কথা ? চৰকাৰ কংগ্ৰেছী বুলিয়েই অকস কংগ্ৰেছ প্রাথৰ্মীকে নিয়োগ কৰাটো ঠিক হোৱা নাই। সুবিধা সকলোকে দিয়া উচিত।

চেয়াৰমেন মহোদয়, মই এইখনিতে চৰকাৰে কেনেকৈ শিক্ষাৰ বিকল্পে কাম কৰি আছে তাৰ এটা উদাহৰণ দিও। দেওৰাই মাজ্জাহাৰ যি জন অধিক, তেওঁ এই বিধান সভাবেই এগৰাকী সদস্য। তেখেতেই আকো শিক্ষা বোর্ডৰো সভাপতি পদত আছে, অকল এয়ে নহয় এই গৰাকী সদস্য চুগাৰ মিলৰো সভাপতি। চৰকাৰে যদি এজন মাঝুহৰ ওপৰতেই ইমানবোৰ দায়িত্ব জাপি দিয়ে তেনেহলে সেই স্কুল খনৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ কি উপ্পতি হ'ব ? তেখেতে কিমানকণ সময় স্কুলৰ প্রতি মনোযোগ দিব পাৰিব ?

শেষত মই আৰু এটা কথা কওঁ যে—আমাৰ এল, পি স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ দৰমহা চেন্টাৰ চেন্কেটৰী জনে নিষাটো বক্স কৰি দিব লাগে। কিয়নো তেওঁ এই দৰমহা অৱা-মিয়াৰ অজুহাতত মাহটোৰ ১৫ দিনমান স্কুলত নেথাকেই। আজিকালি যিহেতু শিক্ষা বিভাগৰ ব্লক অফিচাৰ হ'ল—এই ক্ষেত্ৰত এই শিক্ষক সকলক ব্লক অফিচাৰৰ যোগেদি দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

চেয়াৰমেন মহোদয়, আজি-কালি আমাৰ ব্লকবোৰত যথেষ্ট কামৰ ভৌৰ হয়। বিশেষকৈ দি, আৰ, দি, এ আদি ক্ষীম হোৱাৰ পিচত। কিন্তু এই ব্লকৰ কাৰণে ঘৰৰ বৰ নাটনি হয়। তেওঁলোকৰ থকা ঘৰৰ কথাই নাই অফিচ ঘৰো অতি সুক আৰু ঠেক-ঠুক। আনহাতে কিছুমান ঠাইত অফিচ ঘৰো পাবলৈ নাই। সিদিনা এজন ব্লক অফিচাৰে মোৰ ওচৰলৈ ঘৰ বিচাৰি আহিছিল—মই দিও ক'ব পৰা। তাতে এতিয়া

শিক্ষা বিভাগে নন ফব্রিমেল এডুকেচনও জাপি দিছে। এইটো কি বস্তু
মই বুজি পোরা নাই। মোৰ সমষ্টিতে এখন স্কুলত ছটা নন-ফব্রিমেল
শিক্ষক, আৰু এজন এডান্ট এডুকেচনৰ শিক্ষক নিয়োগ কৰা হৈছে—
তেওঁলোকৰ কি কাম মই বুজি পোৱা নাই। চেয়াৰমেন মহোদয়, আজি
শিক্ষাব শিতানত অজস্র টকা দিয়া হৈছে, কিন্তু এই টকাবোৰ খৰচ
কৰোতে আমাৰ শিক্ষাব মানদণ্ড যাতে উন্নত হয় তালৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি
বাখিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

শ্রীমথুৰা ডেকা—চেয়াৰমেন মহোদয়, প্ৰথমতে মই আপোনাক এটা কথা অনু-
ৰোধ কৰো যাতে উপাধ্যক্ষ মহোদয়ে যেনেকৈ বাবে বাবে বেলটো বজাই
থাকে, আপুনি যেন তেনেকৈ বেলটো নবজায়, কিয়নো বাবে বাবে বেলটো
বাজি থাকিলে মোৰ কথাৰ আত হেবাই যায়। আজি আমাৰ শিক্ষাব
শিতানত ২১০ কোটিবো অধিক টকাৰ এখন বিবাট ডাঙৰ বাজেট আনিছে।
গতিকে এই শিতানত মই দৃঢ়াবমান কম বুলি ভাবিছো।

প্ৰথমতে মই আমাৰ শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা কথাত
ধন্যবাদ জনাও যে ইমান শান্ত টকাৰ বাজেট এখন উৎপন্ন কৰি আৰু
ইমান এটা ডাঙৰ বিভাগ চলোৱাৰ পিচতো তেখেতৰ চুলি পকা নাট,
মূৰৰ চুলি সৰা নাই আৰু তেখেতে অনৱৰতে হাঁহি থকাই দেখিছো।
সেই ফালৰ পৰা বুজা যায় যে তেখেতে ইমান গধুৰ দায়িত্ব এটা লৈ
থকাৰ পিচতো ইয়াক গধুৰ যেন অমুভব কৰা নাই আৰু সেই বিষয়ে
অকণো চিন্তাও কৰা নাই।

(সদনত হাঁহি)

পোন প্ৰথমতে আমাৰ শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক মই ধন্যবাদ জনাও
এই কাৰণেত যে তেখেতৰ অমুগ্রহতে সিদিনা মই এখন প্ৰকাশন পৰিষদৰ
পৰা সম্পাদন কৰা চিনেমা চালো। এই চিনেমাখনৰ ক্ষেত্ৰত মই এটি
কথা কৰ খোজো যে আমাৰ যিবোৰ পূৰণি শিলালিপি আছে, শুল্কেশ্বৰৰ
শিলালিপি, অন্যান্য ঠাইৰ শিলালিপি—বিভিন্ন ঠাইৰ মূল্তি সমূহ এইবোৰ
চিনেমাখনত ভালদৰে প্ৰতিকলিত হোৱা নাই। সেইবোৰ ভালদৰে সংগ্ৰহ

কবি সংগম কবি প্রতিফলিত করাব ব্যরস্থা করিব লাগে। অসম বিভিন্ন চুক্তি-কোনে থকা অসংখ্য শিলালিপি মৃত্তি আৰু বুৰজীমূলক কাহিনীবোৰ লগতে বিভিন্ন ঠাইব প্রাকৃতিক দৃশ্য সমূহ সামৰি এই চিনেমাখন গোটেই অসমতে দেখুৱাব ব্যরস্থা করিব লাগে। এন ধৰণৰ চিনেমা প্ৰদৰ্শন স্থল সমৃহত অতি প্ৰয়োজন। এই বোৰে শিক্ষা মূলক আৰ্হি। অকল বিদ্যার্থীৰ মাজতে নহয় পাৰিলে প্ৰতিথন গাওঁতে দেখুৱাব লাগে।

মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, চিলাবায় বুলি এখন চিনেমাও সিদি-নাখন দেখিলো। এই চিনেমাখনত কালাপাহাৰে কামাখ্যা মন্দিৰ ভাড়ি দিয়া বুলি দেখুৱাইছে। কালাপাহাৰ বুলি সেই সময়ত কোনো মাছুহ নাছিল। গভৰ্ণকে কালাপাহাৰে ভঙ্গ নাছিল। এই কালাপাহাৰ মুছলমান বিদ্বেষী সম্পর্কে এটা কাহিনী আছে। এই কালাপাহাৰ শব্দটোৱে মুছলমান সপ্রদায়ক খুন কৰি তুলিছে। সেই কাৰণে এই শব্দটো উঠাই দিব লাগে। কালাপাহাৰ নামৰ কোনো ব্যক্তিয়ে কামাখ্যা মন্দিৰ ভঙ্গ নাছিল। বা কালাপাহাৰ নামৰ কোনো ব্যক্তিৰ প্ৰমান পোৱা নেৰায়। অসম বৌদ্ধ বিগঢ় সমিতিৰ পৰা ইয়াৰ যথাযথ প্ৰমান ভাড়ি ধৰিছে। যই আশা কৰো এই দুটা বথাৰ বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ে যাতে চিন্তা কৰে।

তৃতীয়তে এটি কথা হল, যোৱা বছৰ বাজেটত কৈছিল বুলি কোনো শিক্ষা নাই। মুছলমান শিক্ষা, হিন্দু শিক্ষা, খৃষ্টান শিক্ষা হিচাপে ক'তো নাই। বাজেটৰ ৪৮ পৃষ্ঠাত আছে, মুছলমান শিক্ষা বোলা শব্দ উঠাই দিব লাগে। মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা আজি আকো তৃতীয়বাৰ প্ৰতিশ্ৰূতি পাই বুলি আশা কৰিছো। আন এটি কথা, অসমীয়া সাহিত্যত ইংৰাজী অনুবাদ, হিন্দী অনুবাদৰ কিতাপ বেছি অনুবাদিত হৈছে। অসমীয়া ভাষাত বেছি অনুবাদ সাহিত্য প্ৰকাশ হোৱা নাই। অসমীয়া ভাষাত বহু মূল্যবান গ্ৰন্থ প্ৰকাশ হৈছে আৰু ভৱিষ্যতেও হব। কিন্তু অসমীয়া গ্ৰন্থ সমূহৰ ইংৰাজীলৈ বা হিন্দীলৈ প্ৰকাশ হোৱা নাই। চেয়াৰমেন মহোদয়, ইংৰাজীত অনুবাদ কৰাটো অলপ টান। প্ৰকাশন পৰিষদে ইংৰাজীত অনুবাদ কৰিব পাৰে। তাত এজন ভাল অনুবাদ কৰিব পৰা

মানুহ আছিল। তেখেত কিয় গুছি গ'ল কৰ নোৱাৰো। অৱশ্যে এতি-
 য়াও দুই চাৰিজন মানুহ আছে। প্ৰকাশন পৰিষদে হওক বা শিক্ষা
 বিভাগেই হওক ভাল কিতাপ অনুবাদ কৰিবৰ ব্যৱস্থা লব লাগে। মইও
 অনুবাদ নকৰা নহয়, 'সন্ধাবেলা' অনুবাদ কৰিছো। আপোনালোভেও
 অনুবাদ সাহিত্য স্থষ্টি কৰাৰ যত্ন সওক। প্ৰকাশন পৰিষদে অনুবাদ
 সাহিত্য প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছে। আমাৰ সাহিত্য সমূহ যদি ভাৰতীয়
 ভাষালৈ অনুবাদ নহয় বা আন্তৰ্জাতীয় ভাষালৈ অনুবাদ নহয়, আমাৰ
 সাহিত্যৰ কোনো পৰিচয় নেথাকিব। এতিয়া আমাৰ যিবিলাক কিতাপ
 লিখকে প্ৰকাশ কৰে বা কোনো ব্যক্তিয়ে প্ৰকাশ কৰে সেই ব্যক্তিব
 বিক্ৰীৰ প্ৰধান সমস্যা। বিক্ৰী কৰিবলৈ দিয়া কিতাপবোৰত দোকান
 সমৃহক শতকৰা ৪০ টকা কমিচন দিব লগা হয়, তেনেহলে কিতাপখনৰ
 দাম কিমান হব? কমিচন দিয়াৰ ওপৰিণ ছপা কৰা বক্সোৱা আদি
 খৰছ আছেই। এইটো চিন্তা কৰিবলগা কথা। এইটো কথা মই যোৱা
 বেলি কৈছিলো। আমাৰ বহুত কিতাপ দোকানীয়ে লিখকৰ পৰা প্ৰকাশকৰ
 পৰা কিতাপ লয়। প্ৰথমে কিতাপ নেলাগে বুলি, কোনোজনে থবলৈ
 ঠাই নাই বুলি দোকানীয়ে কয়। আনকি নানা ধৰাৰ বেয়া ব্যৱহাৰও
 কৰা দেখা যায়। এইধৰণৰ বহুত দোকানী আছে। প্ৰথমতে কয়, আমাৰ
 থবলৈ ঠাই নাই। বিক্ৰী হয়, তাৰ পিচতো বিক্ৰী হোৱা পইচাখিনিও
 দিবলৈ ইচ্ছা নকৰে। এবাৰ দুবাৰ কৈ লৈ কাট কৰিব লগা হয়। এনে
 ধৰণে বহুলোকে নিজৰ কিতাপৰ প্ৰাপ্য পইচাও নেপায়। নিজৰ প্ৰাপ্য
 পইচা বিচাৰি গলে অগনীয়াৰ দৰে ব্যৱহাৰ পোৱা যায়। অসমীয়া
 সাহিত্যত এইটো বেয়া কথা। তেখেতসকলে মনৰ আৱেগত মনৰ ভাষা
 প্ৰকাশ কৰিব খোজে। কিন্তু তাক সাহিত্যত বথা ধৰনে হব পৰা
 নাই। শিক্ষা বিভাগত এটা কথা ওলাইছে যে আমাৰ অসম চৰকাৰৰ
 পাঠ্যপুঁথি নিগম আছে, অসম প্ৰকাশন পৰিষদ আছে। লিখক সকলক
 সহায় কৰাৰ বাবে তেওঁলোকৰ লিখা বা প্ৰকাশ কৰা পুঁথি চৰকাৰী
 দোকানে গ্ৰহণ কৰি সহায় কৰে। বহুত লিখক আজি ওলাইছে। ভাল
 লিখক আছে। কিন্তু দোকানীৰ সেই ব্যৱহাৰ বিলাক প্ৰচাৰ হৈ

আছে। তেওঁলোকে কিতাপ ক'ত বিক্রী করিব। এইটো কথা মই শিক্ষা মন্ত্রী মহোদয়ক অমুরোধ করো যাতে সকলো লিখকৰে ৫ খন বা ১০ খন কিতাপ বিক্রীৰ বাবন্দা হয়। শতকৰা ৪০ ভাগ বেহাই দিয়া প্ৰথা বন্ধ কৰিব লাগে। এইখনি কথা সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা হ'ল। আমাৰ শিক্ষা মন্ত্রী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিবো—অসমীয়া সাহিত্য সভাই ৭০ হেজাৰ টকা অমুদান পায়। সেই টকা বাজেটত বথা আছে। কিন্তু তেওঁলোকে নিয়া নাই। বাথি থোৱা আছে। কথাটো কি বৃজি পোৱা নাই। যদি বাজেটত ধৰা আছিল কিয় নিয়া নাই। শিক্ষা মন্ত্রী মহোদয়ে মানা কৰিবে নেকি।

চোৱমেন মহোদয়, আমাৰ অসমত আৰু দুখন সাহিত্য সভা আছে। এখন অসম প্ৰগতি শিল্পী সাহিত্য সভা আছে আৰু এখন নতুন সাহিত্য পৰিষদ আছে এখনৰ সভাপতি হ'ল নববকৱা আনন্দনৰ উমা শৰ্মা। আৰু এটা কথা হৈছে, যিহেতু বড়ো ভাষাক চৰকাৰে স্বীকৃতি দিছে এতিয়া বড়ো সকলকো বাদ দিব নোৱাৰিব। হিন্দীক যিদৰে চৰকাৰীকৰণ কৰিবে বড়ো ভাষাবো তেনেকুৱা বাবন্দা হব লাগিব। তাৰ কাৰণে হাইকুন্ডুলবিলাকৃত শিক্ষক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। বড়ো সাহিত্য সভাকো অমুদান দি টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে মই শুধু পাম।

চোৱমেন মহোদয়, আমাৰ প্ৰকাশন পৰিষদত যি টকা ধাৰ্য কৰা হৈছে এইটো কম হৈছে। জনা মতে মুঠেই ৫ লাখ টকা ধাৰ্য কৰা হৈছে। প্ৰকাশন পৰিষদৰ কিতাপত বহু দাম। এখন কিতাপত বহুত মূল্য পৰি যায়। ইয়াৰ অনুদান কিছু বঢ়াব লাগে। প্ৰকাশন পৰিষদৰ যত্নত দুপ্রাপ্য বহুকেইখন অমূল্য পুঁথি প্ৰকাশ পালে। যি সমূহ অসমৰ সম্পদ, যাক লৈ আমি গৌৰব কৰিব পাৰো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ হাইকুন্ডুল, প্ৰাইমাৰী স্কুল আৰু কলেজৰ শিক্ষক সকল আছে, অৱশ্য কলেজৰ শিক্ষক সকলৰ বিচাৰৰ কাৰণে সময়ৰ অভাৱ। প্ৰাইমাৰী আৰু হাইকুন্ডুলৰ শিক্ষক সকলক লগাই এডুকেশন এডুকেশন যোগাদি এবছৰতে ভিতৰতে মাঝুহ বিসাকক শিক্ষিত

কবি লব নোরাবিনে ? আমাৰ এটা নিয়ম কবি দিয়ক যে প্রতিজন
শিক্ষকে ইমানজন লোকক শিক্ষিত কবি তুলিব লাগিব। প্রাইমারী
স্কুলবিলাকতো আজিকালি শনিবাৰে নাথাকে, গতিকে তেওঁলোকক এই
কামত লগাই দিয়ক, প্রত্যোকখন গাঞ্জকে, চুবুবীকে এডান্ট এডুকেচনৰ
ক্ষেত্ৰত ভাগ কবি দিয়ক। মই নিজেও এডান্ট এডুকেচনৰ চেয়াৰমেন ;
মোক কোনোদিনে মিটিউনে নামাতে, মোক মাতি মিটিউন আলোচনা কৰা
নাই। মির্টিং ঘোৱাৰ পাঁছতহে মই চিঠি পাঞ্জ। গতিকে এইদৰে এডান্ট
এডুকেচন হব নোৱাৰে। অৱশ্যে তেওঁলোক দৰ্শন খোৱা লোক তেওঁ-
লোকক দৰ্শন পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব কোৱা নাই, নহলে পাপ হব।
শনিবাৰে শনিবাৰে প্রাইমারী স্কুল বদ্ধ যেতিয়া শিক্ষক সকলক ভাগ কৰি
দিয়ক ৩০-৪০ ঘৰ মাছুহ। তেওঁলোকে তাত আপু বয়স্ক শিক্ষা প্ৰচলন
কৰক তেতিয়া দেখিব এই শিক্ষা কামত আহিব। আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে
চাগৈ শুনা নাই তেখেতে তামোল খাই আছে পাহৰি যাৰ পাৰে।

তাৰ পিচত আমাৰ বহুতো হাইস্কুল আছে য'ত ক্লাচিকেল টিচাৰ
নাই। ক'ববাত সংস্কৃত, ক'ববাত পার্টি শিক্ষক নাই। শিক্ষা মন্ত্ৰী মহো-
দয়ক মই এটা কথাই কৰ বিচাবিছো যে তেখেতে ভাল কৰিব খুজিলৈ
দেশখনৰ ভাল হব আৰু তেখেতৰ ইচ্ছা নাথাকিলৈ দেশখন ধৰণৰ পথলৈ
গুঁচি যাব। এই আন্দোলন আজি কিম্ব হৈছে ? আজি শিক্ষাবিদ
শিক্ষক সকলে আন্দোলনৰ গুৰি ধৰিবছে। তেখেত সকলে ভাল পথ
নেদেখ্যালৈ দেশখন আৰু আন্দাৰলৈ গুঁচি যাব। আমাৰ গৃহ বিভাগে
অৰ্থাৎ পুলিছে মাছুহ কেতিয়াও ভাল কৰিব নোৱাৰে। মাছুহক পিটি
ভাল কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে যদি চিন্তা
কৰি চায় যে এই দেশ খন কেনেকৈ ভাল কৰা যায় তেখেতে নিশ্চয়
কৰিব পাৰে নানা ন কৌশল অৱলম্বন কৰিব পাৰে। আমাৰ চুবু-
বিয়ে চুবুবিয়ে যিবিলাক পুথিভৰাল আছে সেই পুথিভৰাল বিলাকত
পঢ়ুৱৈৰ অভাবত পুথিভৰালত বন গজিছে। এই শিক্ষক সকলক এই
পুথিভৰাল বিলাকৰ এটা বিশেষ দায়িত্ব দিব লাগে। আমাৰ শিক্ষা
মন্ত্ৰীয়ে অৱশ্যে গ্ৰন্থ মেলা পাতিলৈ। এই গ্ৰন্থ মেলাত কমিউনিজিমৰ

কিতাপ অকল পাচ লাখ টকার বিক্রী করা হল। কিতাপৰ অভাৱত
কলিকতাৰ পৰা দিল্লীৰ পৰা কিতাপ বাই এয়াৰ অনা হ'ল। দেখা
গৈছে যে আমাৰ মাঝুহে কিতাপ পঢ়া আবস্থ কৰিছে। লাইব্ৰেৰি বিলাকত
শিক্ষকসকলক দায়িত্ব দিয়ক। আমাৰ যে মেন্টেল হিপ্পিটাল আছে তাত
চিকিৎসাৰ কাৰণে গ'লে প্ৰথমতে বাণ্টিটো ফুটাই দি সেই ফুটা বাণ্টিটো
পানী আনিবলৈ দিয়ে। এয়া এটা চিকিৎসা। কাম নেথাবিলৈ
মাঝুহ বেয়া হয়। ল'ৰা-ছোৱালী বোৰক যদি কাম দিব নোৱাৰে সিঁহতে
কু-পথ লবই। সেই বাবে যেন ধোলিৰ মাজেৰে সিঁহতক ব্যস্তবথা হয়।
আমাৰ যে কিছুমান পৰিয়াল এই যে ভাপোনালোকে টি ভি উলিয়াহৈছে,
এতিয়া আকৌ টি ভিৰ লাইচেন্স। ক্ষি কৰিছে সেই টি ভি চাই কিছু-
মান পৰিয়ালৰ ল'ৰা ছোৱালী ধৰংসৰ মুখলৈ ঘাৰ যেন পাঞ্চ। এঙ্গলোকৰ
ভৱিয়ৎ অন্ধকাৰ। ঘাৰ ঘৰতে টি ভি আছে তেওঁলোকৰ ল'ৰা ছোৱালী
পঢ়িব নোৱাৰে। আমাৰ এম-এল-এ হোষ্টেলত দেখিলৈ পিচদিনা ল'ৰা
ছোৱালীৰ পৰীক্ষা আছে আগদিনাখন টি-ভি চাই আছে। মই অষ্টীকাৰ
নকৰো যে মাঝুহক বৈজ্ঞানিক অৱদান মালাগে কিন্তু এই বৈজ্ঞানিক
অৱদান গ্ৰহণ কৰিবও জ্ঞানিব লাগিব আৰু ব্যৱহাৰো শিকিব লাগিব।
ঘাৰ ঘৰতে টি-ভি আছে মেই সকলৰ দায়িত্বও আছে। গোৰৱৱতে যদি
টি-ভি চাই থাকে তেনেহলে সকলো শেষ হব উঠি অহা ডেকা ল'ৰা-
ছোৱালী বিলাক কিবা যেন এটা চাপ পৰি গৈছে। এইটো কথা চিন্তা
কৰিব লগীয়া হৈছে। আমি টি-ভি সম্পর্কে এতিয়া প্ৰচাৰ প্ৰতিকা
উলিয়াবৰ সময় হৈছে। আৰু এই টি-ভিৰ উপকাৰ অপকাৰ সম্পৰ্কে
ঘৰে ঘৰে প্ৰচাৰ পত্ৰিকা বিলাকৰ সময় হৈছে। যি হ'ক আমাৰ আগতে
ট্ৰেইনিং স্কুল বিলাক আছিল। বেচিক ট্ৰেইনিং বা নৰ্মাল ট্ৰেইনিং। কিন্তু
আজি সেই ট্ৰেইনিং স্কুল বিলাকত শিক্ষাৰ সেই মানদণ্ড নাই। মানদণ্ড
কমি গৈছে। কিছু বছৰ আগতে যেতিয়া হাইস্কুল বিলাকত মঞ্চুৰী
দিয়া হৈছিল তেতিয়া নিয়ম কৰা হৈছিল যে মেট্ৰিকৰ বিজান্ট বেয়া
হলে তেওঁলোকৰ স্কুলৰ মঞ্চুৰী বাতিল কৰি দিয়া হব। তেতিয়া
শিক্ষকসকলে বাতিপুৰা গুৰুলি বিশেষ ত্ৰৈৰীৰ আয়োজন কৰিছিল। কিন্তু
এতিয়া সেইটো নোহোৱাৰ কাৰণে আকৌ একেই অৱস্থা হৈছে।

এতিয়া আকেই নিয়ম করিব লাগে যে একোখন প্রাইমারী স্কুল লংবা ছোরালীয়ে তিনি বছবতো যুক্তি নাপালে সেই স্কুল শিক্ষক ইন্স্রিমেন্ট বন্ধ করি দিয়া হব। মোৰ বোধেৰে তেতিয়া শিক্ষকৰ পাঠদানৰ প্রতি ধাউতি বাঢ়িব! অৱশ্যে শিক্ষকসকলৰ পৰা চৰকাৰক সমালোচনা কৰিব। কিন্তু সমালোচনালৈ আওকাণ কৰি প্ৰতিযাগিতাৰ মন্নাভাৱেৰে সেই-বিলাক নিয়ম প্ৰৱৰ্তন কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক মই এতিয়া ধিকাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিম। পাঠ্য পুঁথি প্ৰগ়য়ন নিয়ম এটা বিবাট অমুষ্ঠান। কিন্তু এই পাঠ্যপুঁথি নিগমে আজি দুবছৰে কিতাপ ছপা কৰিব পৰা নাই। নাজানো টকাই নাই নে অনা কিবা কাৰণত পৰা নাই। এই নিগম নকৰাৰ আগতেই ভাস আছিল। মই নিজেই আঠখন পাঠ্যপুঁথি লিখি ছপা কৰিছিলো আৰু কৰি যথেষ্ট ধৰণীৰ ধন লাভ হৈছিল। ক-খ শ্ৰেণীৰ পৰা টেলৈকে কিতাপ লিখিছিলো। কিন্তু এতিয়া নিগমে কিয় পাঠ্য-পুঁথি প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰে বুজি নাপাওঁ।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহাটীৰ বহুত মাছুহে কিতাপ প্ৰকাশ কৰি লাখ লাখ কোটি কোটি টকা উপৰ্জন কৰিছে। কিন্তু পাথ্য পুঁথি প্ৰগ়য়ন নিগম কিয় তলৈলৈ গৈছে? কিতাপ ছপাৰ নোৱাৰে কিয়? কিতাপৰ আকাৰ কিয় সৰুহৈ যাৰ ধৰিছে? এই সকলো বিলাক কথাই আছি। আমাৰ বাজ্যখনত ঘটিছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৫ চনত হঠাৎ কিছুমান শিক্ষকক অৱসৰ দিলো। কিন্তু অৱসৰ পোৱা এই শিক্ষক সকলে আজি ‘গ্ৰেটইণ্ট’ পোৱা নাই।

শ্রীমুকুট শৰ্ম্মা (মন্ত্ৰী) — উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পর্কে প্ৰশ্ন আছে। তেতিয়া মাননীয় সদস্য জনে কোৱাৰ স্বীকৃতি পাৰ নহয়?

শ্রীমথুৰা ডেকা— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তথাপি কওঁ। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ শিক্ষামন্ত্ৰী ধৰ্ম্মমন মাছুহ। গতিকে এই অৱসৰ পোৱা

শিক্ষক সকলেরই বুটামেঠা মাছুহ। তেখেত সবলক এই 'গ্রেট' টকা খিনি দিলে তেখেত সকলৰ পৰা যিকন আৰ্মীবাংদ তেখেতে পাৰ তাৰে তেখেত আৰু কেইবছৰ মান জীয়াই থাকিব পাৰিব। ইচ্ছা কৰিলে তেখেতে এইটো কৰিব পাৰিব কিন্তু তেখেতে কথা বৰ পাহাৰে। তাৰোপৰি, উপাধাক্ষ মহোদয়, আমাৰ যি বিলাক ভেঙ্গাৰ এল, পি, এম, ট আৰু এম, তি স্কুল আদি আছে সেইবিলাক লোৱাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে আনতিপলমেই কৰিব লাগে।

উপাধাক্ষ মাছাদয়, ইচ্ছা কৰিলে আমাৰ মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে অসমখন সুন্দৰৈকে সজাৰ পাৰে। শিক্ষক সকলক একে ঠাইতে নেৰাধি ২০ মাইলৰ আতৰলৈ বদলি কৰি সেই মতে তেওঁবিলাকৰ কাৰণে সুন্দৰৈকে একেলগে শাৰি শাৰিকৈ কোৱাটোৰ আদি সাজি দিলে বৰ ধূনীয়া হব। বৰ্তমানে প্রায় গাঁৱতে দুই তিনিখন কৈক প্রাইমেৰী স্কুল। তাৰ উপৰি চাৰি পাঁচ খন গাঁৱৰ মাজত একেখন হাটস্কুল গঢ়ি উঠিছে। স্কুলৰ শিক্ষক সকল যদি একেটি কেন্দ্ৰৰ ওচৰত থাকিবৰ বাবুস্থা কৰি হয় তেতিয়া দেখিব অশ / ডেৰশ শিক্ষক এখন বা তথন গাঁওৰ মাজত থাকিবলৈ জব তেতিয়া গাঁওৰ মাছুহৰ পৰা গাঁথীৰ, শাকচৰজী, খৰি, মাছ আদি কিনি গাঁৱৰ মানুচ খিনিক সামান্য হলেও পইচা দেখুৱাৰ পাৰিব। গাঁৱৰ মাজত শিক্ষাৰ পোহৰ পৰিব। চাতৰ সকলেও শিক্ষকক ভয় কৰি পঢ়াত মনোনিবেশ কৰিব। তাকে কৰিলে তেওঁ লোকৰ কৰা আমাৰ ওচৰত থকা গাৱঁলীয়া লোক সকলে গাঁথীৰ বেচিব পাৰিব, খৰি বেচিব পাৰিব। সেইদৰে অন্যান্য বস্তু আদিশ বিক্ৰী কৰি নিজৰ পেট প্ৰৱৰ্তোৱাত সহায়ক হব। ল'বা-ছোৱালী বিলাকো অমুগত হৈ থাকি পঢ়া শুনাত মনোনিবেশ কৰাত অমুপ্ৰেণা পাৰ। কিয়নো তেওঁলোকে ইফালে গলেও শিক্ষক সকলকে পাৰ, সিফালে গলেও শিক্ষক সকলকেই পাৰ। শিক্ষক সকলেও তাগিদা দি থাকিব পাৰিব। এইদৰে ইয়াৰ ফলত এক সুন্দৰ বাতা-বৰণৰ ঘষ্টি কৰিব পৰা যাব। এজন শিক্ষকৰ আৰম্ভণীবে বা একেখন স্কুলতে বহুত দিন বাখিব নেলাগে। একোজন শিক্ষক প্ৰধানকৈ প্ৰধান

শিক্ষক আবস্থণীরে পৰা একেখন ঠাইতে থাকিলে বাকী শিক্ষক সকলে তেওঁ যে আছে এই কথাটো চিন্তাই নকবে। গতিকেই শিক্ষক সকলকে নির্দিষ্ট সময়ৰ মূৰে মূৰে অস্তত: ২০ মাইলৰ আতৰলৈ বদলি কৰি বাখিৰ লাগে। সেইদৰে প্ৰমোচনৰ কথাটোও চিন্তা কৰিব লাগে। এজন শিক্ষকক হেডমাষ্ট্ৰ কৰাৰ কাৰণে ৫০০ শ টকাকৈ ভেটি পায়। এই বিলাক ঘাতে হব নোৱাৰে শিক্ষাকাল, বয়স আদি কথা বিলাক লঙ্ঘ বাখিহে প্ৰমো-চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰোপৰি, আৰু এটা কথা যে, যি সকল 'গ্ৰেজুৱেট' 'আন্দাৰ গ্ৰেজুৱেট স্কেল'ত খাতি আছে সেই সকলক মুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে 'গ্ৰেজুৱেট স্কেল' দিয়াৰ ঘোগেদি। যিসকল মাষ্টাৰ ডিগ্ৰীধাৰীয়েও 'আন্দাৰ গ্ৰেজুৱেট স্কেল'ত খাতি আছে সেই সকলকো অচিৰেই নিজৰ ডিগ্ৰী অনুপাতে দৰ্ঘনা দি মুক্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এখন হাইস্কুলত এজন শিক্ষকে আন্দাৰ গ্ৰেজুৱেট স্কেলত ১৬ বছৰ এইদৰে থাকিব লগিয়া হৈছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষামন্ত্ৰীৰ হাতত আজি সকলো। তেখেতে অসম বচাৰও পাৰে, মাৰিবও পাৰে, মুক্তিৰ দিব পাৰে আৰু সমস্যাৰ সমাধান কৰিব পাৰে। আৰু তেখেতে ইচ্ছা কৰিলে অসমক অন্ধকাৰ গহৰবলৈও পুনৰ ঠেলি দিব পাৰে। এই খিনিকে কৈ মই বহিলো।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত উৎ্থাপিত কৰ্তৃন প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত কেইআয়াৰমান কৰ থুজিছো। এইটো থিক যে শিক্ষা বিবোধী এটা ন্যস্ত স্বার্থৰ প্ৰৱোচনাত অসমত শৈক্ষিক বাতাবৰণ একে-বাৰেই নস্ত হৈছিল। তথাপিৰ পলমৰকৈ হলেও সেই পৰিবেশৰ সাম কাটিছে আৰু বিশ্ববিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নাম ভৰ্তি কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। যি সকলে কলেজৰ শিক্ষা সাং কৰি উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে বাট চাই আছিল সেই সকলে এতিয়া উচ্চ শিক্ষা লবৰ কাৰণে স্বৰ্বিধা পাব। এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত মই এইটোৱেই কৰ খোজো যে, এই উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে যি ঘৰৰ প্ৰয়োজন, যিমান সংখ্যক শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন সেই সকলো সা-স্বৰ্বিধা দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। চৰকাৰে

ইতি মধ্যে কলেজ সমূহত তিনিবছৰীয়া পাঠ্যক্রমৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল বিশেষ অনুবিধাৰ সমূখীন হৈছে।

উপাৰক মহোদয়, ইতিমধ্যে চৰকাৰে তিনি বছৰীয়া পাঠ্যক্রম কলেজ সমূহত আৰম্ভ কৰিছে। কিন্তু তিনি বছৰীয়া পাঠ্যক্রমৰ কাৰণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বিশেষ অনুবিধাৰ সমূখীন হব লগীয়া হৈছে। এইটো কথা আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে যে তিনি বছৰীয়া পাঠ্যক্রমৰ প্ৰবৰ্তনৰ পিচত যি বিলাক আধাৰ পাঠ্যক্রম সেই ক্ৰমত সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে সেই আধাৰ পাঠ্যক্রমৰ কোনো নিৰ্ধাৰণ হোৱা নাই। আনহাতেদি আমাৰ যিবিলাক হায়াৰ চেকেণ্ডাৰি আৰম্ভ হৈছে হাইস্কুল বিলাক উন্নীতকৰণৰ যোগেদি সেই হায়াৰ চেকেণ্ডাৰিৰ আন্দৰত প্ৰথম বাবিক আৰু দ্বিতীয় বৰ্ষিক আৰম্ভ কৰা হৈছে। তাতো ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে বিশেষ অনুবিধাৰ সমূখীন হৈছে। কিয়নো পাঠ্যক্রম মতে পাঠ্যপুঁথি বজাৰত পাৰলৈ নাই। বাজ্যিক পাঠ্যক্রমৰ বাবে পাঠ্যপুঁথি প্ৰণয়ন নিগম আছে তেওঁলোকে সময় মতে কিতাপ ৰোৰ ছপ। কৰি উলিওৱাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হলে ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে সময় মতে কিতাপ কাগজ পালেহেতেন। জানিব পৰা গৈছে যে প্ৰায় দুই কোটি টকাৰ কিতাপ কেন্দ্ৰীয় গুদামত পৰি আছে আৰু চেল চিজন পাৰ হৈ যোৱাৰ পিচতো আছে। আনহাতে প্ৰয়োজনীয় পাঠ্যপুঁথি বজাৰত নাপায়। অথচ এনেকুৱা কিছুমান কিতাপ বেছিকৈ ছপোৱা হৈছে আৰু কোনো কোনো বিষয়ৰ কিতাপ ছপোৱা নাই। প্ৰয়োজনকৈ বেছি ছপোৱা বিষয়ৰ কিতাপ পৰি আছে। ইয়াৰ ফলত বজাৰত কিতাপ অভাৱ হৈছে আৰু আনহাতে ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে সময় মতে কিতাপ নেপোৱাৰ ফলত পঢ়া শুনা ঠিক মতে কৰিব পৰা নাই। ফলত পৰীক্ষাৰ বিজ্ঞাপ্তি ভাল কৰিব পৰা নাই। আন এটা কথা হৈছে বাজ্যিক পাঠ্যপুঁথি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশন নিগম বজাৰৰ পৰা মুকলি ভাবে কাগজ কিনি কিতাপ ছপোৱা আৰম্ভ কৰিছে যাৰ ফলত ত্ৰিশ চলিশ হাজাৰ টকা চৰকাৰৰ লোকচান হৈছে। এনে ধৰণে কাৰ্য্যকলাপ চলি থাকিলৈ প্ৰভৃতি ক্ষতি হব, বাজুলুৱা ধনৰ ক্ষতিৰ লগতে ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰো ক্ষতি হব। তেনে স্থলত ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে যাতে সময় মতে জাগতিয়াল

কিতাপ কাঁগজ সময় মতে পাবে পাবে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা দৰকাৰ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি কলেজ সমূহত এটা সমস্যাৰ উহুৰ হৈছে। কলেজ সমূহৰ গভাৰ্ণিং বদিয়ে কিছুমান শিক্ষকক নিযুক্তি দিছিল সেই সকলক চাকৰিব বয়স উকলি গৈছে বুলি আৰু ইউ-জি-চি নৰ্মচ নাই কাৰণে বিপদত পেলোৱা হৈছে। বাইজে পাতি দিয়া কলেজত বাইজ তথা গভাৰ্ণিং বড়িয়ে নিযুক্তি দিয়া এই শিক্ষকসকলৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চৰকাৰ আগবঢ়ি অহা নাই। আমি নকঞ্জ যে ইউজিচি নৰ্মচ নথকা সকলক কলেজত নিযুক্তি দিয়ক কিন্তু কলেজত তিনি বছৰীয়া পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰাৰ পিচত জুনিয়ৰ কলেজ কৰি প্ৰথম বার্ষিক আৰু দ্বিতীয় বার্ষিক থকা চৰকাৰী কলেজত নৰ্মচ বিচাৰিলৈও হায়াৰ চেকেণ্ডোৰ্বিৰ ক্ষেত্ৰত কিন্তু এই নৰ্মচ বিচৰা নাই। তেনেছলত কলেজ সমূহত ইউ-জি-চি নৰ্মচ নথকা অথচ বহু দিনৰ পৰা কাম কৰি থকা সকলক টাৰমিনেট পৰ্যাপ্ত কৰা হৈছে। তেওঁসোকে যেতিয়া কামত সোমাইছিল তেতিয়া কিন্তু নৰ্মচ বিচৰা হোৱা নাছিল। এই বিলাক কথালৈ চৰকাৰে সমাধান কৰিবলৈ আগবঢ়ি অহা নাই। জাতীয় কৰণ কৰা সমূহত ইউ-জি-চি নৰ্মচ কৰা হ'ল কিন্তু বাকী সকলত কৰা নহ'ল। আমি ডিগ্ৰী লেভেলৰ কথা কোৱা মাই কিন্তু হায়াৰ চেকেণ্ডোৰি লেভেলতো কৰিব লাগে। কলেজত কাম কৰা সমূহৰ শতকৰা পঞ্চাশ নম্বৰ আছে যদিও ইউ-জি-চি নৰ্মচ হয়তো নাথাকিব পাবে। সেই বিলাক কথা চৰকাৰে চাৰলৈ আগবঢ়ি আছিব লাগে। জুনিয়ৰ কলেজত হায়াৰ চেকেণ্ডোৰি ক্লাচ থাকিব গতিকে তাত একোমোডেট কৰিব লাগে, কিন্তু সেইটোও কৰা হোৱা নাই। ফলত এই শিক্ষকসকলৰ সমস্যা, সমস্যা হৈয়েই আছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ক্ষেত্ৰতো সেই একেই অৱস্থা। আগতে এল-আই জি, এম-চি-এম ইত্যাদি বৃক্ষি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল। কিন্তু এতিয়া এই বিলাক নাই-কীয়া কৰিছে। আমি বিনামূলীয়া শিক্ষাৰ ফাৰণে দাবী কৰি আহিছো কিন্তু বিনামূলীয়া শিক্ষা দিব নোৱাবিলৈও এই খিটো বৃক্ষি দিয়াৰ বাবস্থা আছিল সেইটো বিলোপ কৰাৰ ফলত ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে পঢ়া শুনাত উৎসাহী হব পৰা নাই। অন্ততঃ ছাত্ৰ ছাত্ৰীক উসোহ যোগাবলৈ হলেও বৃক্ষিৰ

ব্যরস্থা অব্যাহত বাধিব লাগে। বৃত্তি প্রথা বন্ধ কৰাব ফলত যি সকলৰ ইনকম কম সেই ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ পঢ়া শুনা আৰু উন্নতিৰ পথত অস্তৰায় হিচাপে থিয় হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যি বিলাক এল-পি স্কুল আছে সেই বিলাক এম-ই কৰিবলৈ কমবেড হেমেন দামে কৈছিল। এম-ইত বড়ো মাধ্যম দিয়াৰ কথা আছিল কিন্তু হৈ উঠা নাই। কিছুমান এম-ভিতো বড়ো মাধ্যম দিয়া হোৱা নাই। বহু এম-ভি স্কুল এম-ই কৰিছে। বড়ো মাধ্যমৰ শিক্ষক দৰকাৰ হব যদিও দিয়া হোৱা নাই। যদি এম-ভি হিচাপেও বাখে তথাপিতো শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া প্ৰযোজন হব। যি সকল চাহ বাগান অথবা বচুৱা ছাত্র-ছাত্রী সেই নিবক্ষৰ সকলৰ মাজত স্কুল পাতি অসমীয়া বা বড়ো মাধ্যমৰ ঘোগেদি শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা চলাই যাব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ আগবঢ়ি আহিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰলগীয়া সমস্যাৰ কথা আৰু বহুত আছিল কিন্তু এক দুই মিনিটত কোৱা সন্তুষ্টিৰ নহয়। মাজ্জাচা শিক্ষক সকলৰ প্ৰশ্ন উপ্থাপিত হৈছে। মাজ্জাচা শিক্ষক সকলক হাইস্কুলৰ শিক্ষকৰ নিচিনা দৰমহা, হাউচবেণ্ট, মেডিকেল ইত্যাদি দিয়া হোৱা নাই। সেই বিলাক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বহু শিক্ষকক ই-বি ক্ৰচ কৰিবলৈ দিয়া হোৱা নাই। অৱশ্যে আদোলনত যি সকল জড়িত আছিল তেনে সকলৰ ই-বি বন্ধ বাধি হৈছে যদিও যি সকল সেই সময়তো ক্লাচ আদি কৰি আছিল। সেই সকলৰ ই-বি ক্ৰচিঙেৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিব লাগে টি-এচ-পি আৰু টি-এচ পি নোহোৱা এই দুটা ভাগত ভগোৱা কাৰণেও শিক্ষক নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত আসুবিধা হৈছে। টি-এচ-পি এবিয়াৰ বাহিৰতো বড়ো জনজাতীয় লোক থকা ঠাইত বড়ো মাধ্যমৰ শিক্ষক যাতে নিয়োগ কৰিব পৰা হয় সেইটো হ'ব লাগে। এই খিনিকে কৈ কৰ্তৃন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিছো।

Mr. Deputy Speaker—It is now 12-30. The House stands adjourned till 2-30 P.M.

(The House re-assembled at 2.30 PM with hon'ble Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Mr. Deputy Speaker—Now I want to know the sense of the House whether time should be extended because the time is very short. Only 4 hours were fixed for 7 grants and only 3 speakers have spoken till now. So what to do?

Shri Benoy Kumar Basumatari—Sir, we will stick to the time limit. If we see that time does not allow then we will withdraw the cut motions.

মাননীয় উপাধ্যক্ষ—এতিয়া মাননীয় সদস্য শ্রীঅলিত বড়ো। আপুনি ৭ মিনিট কব।

শ্রীঅলিত বড়ো—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বর্তন প্রস্তাবটো বিবোধী পক্ষের পৰা আনিছে আৰু এইটো সমৰ্থন কৰি মই মোৰ বক্তব্যত দুআবাব কৰ বিচাৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জানো যে প্রাথমিক স্কুল সম্হেই হৈছে শিক্ষাব মূল ভেটি। আজি শিক্ষাব যি নীতি সেই শিক্ষা নীতিটো ভালদৰে পৰিচালনা কৰিব লাগে। এই শিক্ষা নীতিটো পৰিচালনা কৰিবলৈ যাওঁতে ইয়াৰ আমূল পৰিবৰ্তন কৰিব লাগিব। শিক্ষাব উন্নতিৰ কাৰণে বাজেটত বহুত টকা ধৰা হৰ্য। এইবাবো কোটিবো অধিক টকা ধৰা হৈছে। যি ধৰণে বাজেটত টকা ধৰা হৱ শিক্ষাব ক্ষেত্ৰত সেইটো ঠিক মতে পৰিচালনা কৰা হোৱা নাই। এই শিক্ষাব উন্নতিৰ কাৰণে ভাল পৰ্যবেক্ষণৰ সময় হৈছে। আমি দেখিছো যে প্রাথমিক শিক্ষাব ক্ষেত্ৰত পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ এচ-আই থাকে কিন্তু পৰিদৰ্শন হৈছেনে নাই সেইটো আমি দিপগুৰুত থাকি কৰ নোৱাৰে। সেই কাৰণে মই কৰ খুজিছো যে প্রাথমিক শিক্ষাব মূল ভেটি যাতে ভালদৰে গঠন হব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। প্রাথমিক পৰ্যায়ত যি ধৰণে ঘৰ-ঘৰৰ নিৰ্মাণ হব লাগিছিল সেই ভাবে হোৱা নাই। ঠিক তেনেকৈ স্কুলৰ ল'বা ছোৱালী বিলাককো অন্য আহিজা পাতিব যোগান ধৰি যি

ভাবে শিক্ষা দিব দাগিছিল সেইটো হোৱা নাই। এই কথ কগ ল'বা ছোৱালী বিলাকে ঘাতে উপযুক্ত শিক্ষ পাৰ পাৰে তাৰ কাৰণে আহিলা পাতিৰ ঘোগান ধৰিব লাগে। বিশেষজ্ঞক প্ৰাথমিক স্কুলৰোৰত বড়ো মাধ্যম আৰু অসমীয়া মাধ্যম একেলগে চলি আছে। এই ক্ষেত্ৰত কিছু কিছু ঠাইত অসুবিধা হৈছে। এই বড়ো আৰু অসমীয়া মাধ্যমত ষি কেইখন স্কুল আছে তাৰ শিক্ষবৰ্ত অসমীয়া মাধ্যমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হুই এজনহে আছে। ইয়াৰ ফজল অসুবিধা হৈছে। যিবিলাক স্কুলত অসমীয়া মাধ্যমৰ কম সংখ্যক ল'বা-ছোৱালী আছে সেই স্কুলৰ পৰা এজন শিক্ষকৰ বাহিৰে বাকী শিক্ষকৰ পদ উঠাই দিব লাগে। গতিকে এই নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত গভীৰ মনোযোগ দিব জাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোন্দয়, যি বিলাক হাইস্কুল উন্নিত কৰি হায়াৰ চেকে-স্নাৰী পৰ্যায়লৈ তোপা হৈছে সেই বিস্মাকত অসমীয়া মাধ্যম নে বড়ো মাধ্যম প্ৰচলন কৰা হব তাৰ হোৱো ষিব হোৱা নাই। তেমেষ্টলত আমাৰ বড়ো ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ বিশেষ অসুবিধা আহি পৰিব। গতিকে এই স্কুল বিলাকত ইংৰাজীত মাধ্যম বাখিলে ভাল হয়। এইখনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো যে আমি বড়ো মাধ্যমত এজন জইট ডিবেষ্টেব পাইছা। এই জইট ডিবেষ্টেব জনে বড়ো ভাষা কেনেকৈ চলাৰ লাগিব তাৰ কোনো নৌতি গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। বড়ো মাধ্যমৰ কাৰণে বেলেগ বিশ্ববিদ্যালয় দিয়াৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিলে ভাল হয় বুলি মই উল্লেখ বাখিলো। তামুলপুৰ / বৰমা হাইস্কুলত বড়ো মাধ্যমৰ দৰ দুৱাৰ নাই কাৰণেই ৰ'দ বৰষুণ মূৰত লৈ কষ্ট কৰি ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হৈছে।

ল'বা-ছোৱালী বিলাকৰ স্কুলধৰণৰ সা-স্বিধা থিনি কৰি নিদিয়ালৈকে ল'বা-ছোৱালী বিলাকৰ যিটো কষ্ট হৈছে সেইটো কেতিয়াঙ ওৰ নথিৰিব।

(সময়ৰ সংকেত দিয়ে)

মই মাত্ৰ আৰু এটা কথা কৰ বিচাৰিছো যে স্কুল বিলাকৰ কিছু

মানব মাটিবাৰী যথেষ্ট আছে, প্ৰায় ১৫১৬ বিদ্যা মাটি আছে। এই মাটিত স্কুলৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীক খেতি কৰিবলৈ স্থৰিধা দিলে বিশেষকৈ কৰি আদি খেতি কৰিবলৈ বা বৰি শস্যৰ খেতি কৰিবলৈ দিলে যথেষ্টখিনি লাভবান হব আৰু ইয়াৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কৃষিৰ সা-মজুলি পানীৰ যোগান, সাৰ, আৰু জোণ আদিব স্থৰিধা দিলে তাৰ পৰা অন্ততঃ অতি কমেও ১০।১২ হাজাৰ টকা বছৰি পাব। তেতিয়া স্কুলৰ যাৱতীয় সা-সৰঞ্জাম আৰু ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে স্কুলখনে নিজে স্থৰিধা কৰি ল'ব পাৰিব। তেতিয়া চৰকাৰৰ মুখলৈ ঘৰ আদি নিৰ্মানৰ কাৰণে বাট চাই থাকিব নালাগে। তাৰ পাচত আৰু এটা বিভাস্তি হৈছে তেজপুৰৰ এজন শিক্ষক, তেওঁ অৱসৰ পাইছে, তেওঁৰ ঠাইত বানেশ্বৰ বাটৈ নামৰ এজনক নিযুক্তি দিছে। কিন্তু মেই স্কুলতে তজু নার্জীবাৰী বোলা এজন চিনিয়ৰ গ্ৰেজুৱেট শিক্ষক আছিল। তেওঁক নিদি জুনিয়ৰ জনক দিলে। প্ৰথমতে ইঞ্জিনেেৰে তজু নার্জীবাৰীক উপযুক্ত বুলি নিযুক্তি দিছিল। কিন্তু পিচত ডি, পি, আই য়ে সেইটো কেফেল কৰি বানেশ্বৰ বাটৈক দিলে। এন্দৰণৰ কাম জানো সমিচীন হৈছে। গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক আপোনাৰ জৰিয়তে এই বিয়য়টো লৈ দৃষ্টিগোচৰ কৰিলো। শেবত বিবোধী পক্ষই অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো মই সমৰ্থন কৰিছো। আৰু বক্তৃব্য সামৰিছো।

* শ্ৰীমহামদ আলী—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ আজি শিক্ষাৰ শিতান্ত যিথিনি টকা ধাৰ্য্য কৰিছে মেই টকাৰ ওপৰত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে ইয়াৰ সমৰ্থনত মই কেইবাবমান কথা ডাঁড় ধৰিবলৈ বিচাৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাই হ'ল প্ৰধান মানদণ্ড। বাল্যকালতেই ল'ব-ছোৱালী বিলাকক ভালদৰে গঢ় নিদিলে সি ভবিষ্যতলৈ গঢ় লব নোৱাৰে। এল, পি, স্কুল বিলাক পাতোতৈ কিছুমান নৰ্মচৰ ওপৰত পতা হয়। আৰু নৰ্মচ বিলাক ফুলকিল হলোহে চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ আনে। কিন্তু নৰ্মচ বিলাক ফুলকিল হোৱাৰ আগতেই স্কুল বিলাক প্ৰতিষ্ঠা হয়, কোনোমতে এখন চালি দি স্কুল আৰস্ত কৰে। আৰু সেইদৰে ৫৬

* Speech not corrected.

বছৰমান পৰি থাকে। কিন্তু সেই স্কুলৰ শিক্ষক সকলে দৰমহা ইত্যাদি মোপোৱাৰ কাৰণে আৰু চৰকাৰৰ হাতলৈ নহ'ব কাৰণে তেওঁলোকে বাধ্যত পৰি ৰাইজৰ দাম বৰঙনিবে পেট প্ৰৱৰ্তাৰ লগীয়া হয়। আৰু সেই কাৰণে সেই কেইদিন শিক্ষক সকলে শিক্ষাদানত মনোনিবেশ কৰিব মোৱাবে আৰু পালমৰা বিধবহে শিক্ষাদান দিয়ে। যদি সকল কালতেই পালবৰা বিধব শিক্ষা, ছাত্ৰ সকলে পায় তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যত কি হব পাৰে। গতিকে মই পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছা চৰকাৰে এটা চাৰ্জে কৰিব জাগে যে কোন ঠাইত স্কুল পাতিব। কিমান মাটি আছে সবলো চাই মেলি স্কুল পাতিবলৈ অনুমতি দিব লাগে। স্কুলৰ নামত নিজাঁকৈ মাটি পটন হৈছে নে নাই সেইবিলাক চাই চিন্তি নৰ্মচ বিলাক ফুলফিল হলেহে স্কুল পাতিব দিব লাগে। তেতিয়াহে স্কুলখন প্ৰতিষ্ঠা কৰা লগে লগে চৰকাৰৰ হাতলৈ আনিবলৈ সুধিধা হব আৰু সেই ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰ পাচত ভেনচাৰ স্কুল খোলাৰ পদ্ধতি সলাৰ লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা বথা অনুভব কৰিছো মেইটো হ'ল চাৰভিডিজনেল যিবিলাক এলিমেন্টৰী এডুকেচন বোর্ড গঠন কৰিছে তাত দুৰ্নীতি সোমাই পৰিছে। ইয়াত নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত যি খন বোর্ড গঠন কৰি দিছে এই নিয়মটো বদলাৰ লাগে। আৰু বছৰৰ আবস্থণীতে জানুৱাৰী মাহত সেই চাৰভিডিজনত মেট্ৰিক পৰীক্ষা পাতি প্ৰশ্ন কাকত চাই বিজাঞ্চ দিয়াৰ নিচি-নাঁকৈ তাতো পৰীক্ষা পাতি পৰীক্ষাৰ বিজাঞ্চৰ লিষ্ট ঘোষণা কৰিব লাগে। আৰু ইয়াৰ কাৰণে এডভাৰ্টাইজ কৰিব লাগে। তেতিয়া সেই চিৰিৰ পৰা চাই চিতি য'ত যেনেকৈ বিজাৰভেচন পায় আৰু ক'ত পোষ্ট থালি আছে বা টেলিপোৰাৰী বা পার্মাণন্ট যি কোনো পোষ্টেই নহয় থালি হলে সেই লিষ্টৰ পৰা দিব পৰা হব। আৰু তেতিয়া কোনো আপত্তি নাথাকিব।

(সময়ৰ সংকেট)

এতিয়া তাত মিহোগৰ ক্ষেত্ৰত কিমা বেচা নিচিনা হৈছে। বিধা-স্কৰৰ এপিইটেমেন্ট দিয়া দায়িত্ব নহয়। কেৱল তেওঁলোকে চাৰ লাগে যে নিয়োগ বিলাক ন্যায়ভাৱে নে অন্যায় ভাৱে দিছে। আমাক দায়িত্ব দিয়া

হৈছিল যে আমাৰ নিজা নিজা সমষ্টিৎ যদি কোনো পোষ্ট ওলায় তাৰ কাৰণে লিষ্ট দাখিল কৰা। মৰিগাঁও সমষ্টিৎ এজন মাছুহৰ ঘৃত্য হ'ল আৰু সেই শিক্ষক জনৰ ঠাইত মই এজনৰ নাম দিলো। তথৰ বিবয় যে শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়েও সেই পাষ্টটোৰ কাৰণে আন এজনৰ নাম লিখি দিলো। পিচত ডি. আই আৰু আই. এচ, এ এই পোষ্টটোত কাক দিব বিপাতি পৰিলৈ কাৰণ এজনক দিলে স্থানীয় বিধায়কে আৰু আন-জনক দিলে শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে। তেওঁলোকে এইবিলাক ক্ষেত্ৰত পাল্লা ধৰে। পিচত এই নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণৰ দূৰ্মৰ্মতি সোমাই পৰে।

(সময়ৰ সংকেট)

গতিকে মই আগতে কোৱামতে যদি পৰীক্ষা পাতি লিষ্ট প্ৰকাশ কৰি তাৰ পৰা নিযুক্তি দিয়ে তেতিয়া কোনো ধৰণৰ আপত্তি কোনো ফালৰ পৰা নাথাকিব। তেতিয়া মেৰিট বেচিচত কাম বিজাক হব। তাৰ পাচত কিছুমান সময়ত দেখা যায় এল, পি, স্কুলৰ ক্ষেত্ৰত টি, বি বেমোৰীৰ চাৰ্টফিকেট আনি ১৮১৯ মাহ চুটিত থাকি ডি. আই ব লগত লগ জাগি নিজৰ ল'বাক এপইন্টমেন্ট দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰে আৰু নানা ধৰণৰ দূৰ্মৰ্মতি তেতিয়া সোমাই পৰে। আৰু এটা কথা কৈ মই শ্ৰেষ্ঠ কৰিম এই যে ক্লাচিকেল শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় এই শিক্ষক সকলে ৬১৭ বছৰ ধৰি কাম কৰি দৰমহা পোৱা নাই। মই শিক্ষামন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো যে এই সকল শিক্ষকক যেন দয়াৰ চকুৰে চায়। যিহেতু শিক্ষকৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণৰ খেলিমেলি দেখা গৈছে আৰু দূৰ্মৰ্মতি হৈছে তেনেক্ষেত্ৰত নিয়োগ সম্পর্কত তেখেতে হাত নিদিয়াই ভাল। কিয়নো এনে এটা কাৰণতেই মই সমাজৰ গুচৰত বৰ হীন হৰলগীয়া হৈছিলো। তেখেতে আন ভাবে যেন নলয়। জৰাবাৰী এল, পি স্কুলত শিক্ষক এজন চুকাল। তেওঁলোকৰ পৰিয়ালটোৰ অৱস্থা শোচনীয় কাৰণ বাইজৰ অনুৰোধত তেখেতে উপযুক্ত ল'বা জনক এই পোষ্টতো দিবৰ কাৰণে লিখি দিছিলো। কিন্তু ল'বা জনৰ চুৱা কাৰ্যা ১১ দিনলৈকে চলি থকাৰ কাৰণে ১১ দিনৰ পাচত আহিবলৈ সংয

ললে। কিন্তু এই সময় চোরাব ভিতৰতেই আমাৰ মন্ত্ৰী ডাঙুৰীয়াই হাজৰিকাক নিযুক্তি দিলে। এই কথাত বাইজ বিতুষ্ট হ'ল আৰু মোৰ ওচৰলৈ আহি মোক নানা ধৰণে ককৰ্তনা কৰিলে। আৰু ক'লৈ মই ভূৱা দিছো। মই মন্ত্ৰীমহোদয়ক ফোন কৰি সুধি লৈছিলো। আজি তেখেতে আইন কৰি দিয়াৰ কাৰণে সেইটো প্ৰমান কৰিবলৈ আমি গৈছিলো।

(সময়ৰ সংকেট)

গতিকে আপোনাৰ জৰিয়তে মই পৰামৰ্শ দিও এই যে চাৰভিত্তিজনেল এলিমেণ্টৰী এডুকেশন বোর্ড বিলাক উঠাই দিব লাগে। আৰু বহুতো কৰলগৈয়া আছিল যদিও সময় কম হোৱাৰ কাৰণে এইখিনিকে কৈ কৰ্তৃন প্ৰস্তুতৰটো সমৰ্থন কৰি এইখিনি কথা আপোনাৰ জৰিয়তে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীমতী মৃদুলা চহৰীঘা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে শিক্ষাব শিঃনত ২,১০,১১,২৬,০০০ টকাৰ অনুমোদন বিচাৰিছে আৰু ইয়াৰ বিৰোধীতা কৰি মাননীয় সদস্য শ্ৰীবিনয় বশুমতাৰী আৰু আন আন সদস্যসকলে যি কৰ্তৃন প্ৰস্তাৱ আনিছে তাৰ বিৰোধীতা কৰি মই মাথোন সামান্য কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰিছো। মই বাজেটত কোৱা নাই। গতিকে ১৫ মিনিট সময় দিব বুলি আশা কৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা মানব জীৱনৰ অনুল্য ধন। এই ধন বোধকৰো কোনেও চুৰি কৰি নিব নোৱাৰে আৰু ধাৰ কৰিও নিব নোৱাৰে। এই শিক্ষাব ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আমাৰ দেশৰ ভৱিষ্যত। আমাৰ সমাজৰ উন্নতিয়েই হওঁক বা বাজ্যখনৰ উন্নতিয়েই হওঁক নিৰ্ভৰ কৰে আমাৰ বাজ্যখনৰ চলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত। সেই কাৰণে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ বিচাৰিছো আমাৰ বাজ্যখনৰ প্ৰাক প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিশ্ববিদ্যালয় মহলালৈ শিক্ষা ব্যৱস্থা এই যুগৰ চাহিদা পূৰণ কৰিব পাৰা বিধৰ হব লাগে। প্ৰাথমিক স্তৰত ছয় বছৰত এডমিচন দিয়া

হয়। আগতে চাবি বছব আছিল এতিয়া দয় পছব কবিছে। প্রাক প্রাথমিক স্তৰ খোলা হ'ল। চাবি বছবৰ পৰা দয় বছবলৈ এই প্রাক প্রাথমিক স্তৰত শিক্ষা দিয়া হয়। যি কেইখন আমাৰ প্রাথমিক স্তৰৰ স্কুল আছে সেইখনি যথেষ্ট নহয়। অভিভাৱকসকল এই চাবি বছবৰ পৰা দয় বছবীয়া শিশুসকলক লৈ যথেষ্ট অশুবিধাৰ সমুখীন হন লাগে। সেই কাৰণে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যই মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ক আমাৰ বাজ্যখনত যিমানখনি প্রাথমিক বিদ্যালয় আছে সকলোখনিতে প্রাক প্রাথমিক স্তৰ খুলিবলৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়ালো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্রাক প্রাথমিক স্তৰৰ শিক্ষয়িত্বীৰ প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা আচ সেট প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থা পশ্চিমীয়া আৰ্হিত হলে ভাল আমি ইংৰাজী শিক্ষাৰ মাধ্যমৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হওঁ কিয় ? কাৰণ সেইবিলাক স্কুল আকৰ্ষণীয়। সেহেল ছোৱালীবিলাকৰ বেলেগ আগত জন্ম এনে স্কুলৰ প্ৰতি। ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল আক প্রাথমিক বিদ্যালয় যিবিলাক আছে তাৰ মাজত আৰাশ পাণ্ডিল পাৰ্থক্য। প্রাথমিক বিদ্যালয়ৰ প্ৰতি অকনো আমাৰ শিশুসকল আকৰ্ষিত নহয়। এই স্কুল সমৃতৰ অৱস্থা উন্নত কৰিব লাগে। লগতে আমাৰ শিক্ষয়িত্বী সকলৰ প্ৰশিক্ষণ পশ্চিমীয়া আৰ্হিত হলে ভাল হয়। কাৰণ আমাৰ এই শিশুসকলৰ গুপৰত দেশৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভুল কৰিছে, তেওঁলোক আমাৰ ভৱিষ্যতৰ নাগৰিক। গতিকে আমাৰ ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল মুখুলিলেও সেই আৰ্হিত যাতে শিক্ষা দিব পাৰে তাৰ বাবে উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ঠিক তেনেকৈ প্রাথমিক স্তৰৰ আমাৰ শিক্ষক শিক্ষয়িত্বীসকলৰ প্ৰশিক্ষণ বৰ্তমান যুগৰ লগত খোৱা বিধৰ হব লাগে। এতিয়া প্রাথমিক বিদ্যালয়সমৃহত এলিমেন্টেৰী এডু-কেচন বৰ্ডৰ জড়িয়তে নিযুক্তি, দিয়া শিক্ষক-শিক্ষয়িত্বী যিবিলাক প্ৰশিক্ষণ প্ৰাণ্য নহয়, সেট বিলাকক নিযুক্তি পোৱাধ লগে লংং প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ ভিতকৱা অঞ্জলত যি বিলাক প্রাথমিক বিদ্যালয় আছে যত নেকি যাতায়তৰ ভাল ধৰণৰ ব্যৱস্থা নাই, তেনেকুৱা ঠাইৰ স্কুলবিলাকৰ পৰিদৰ্শন নহয় বুলিয়েই কৰ পাৰি। আমাৰ এই

প্রাথমিক বিদ্যালয়ৰ হেড পদ্ধিত আৰু এচ, আই সকলো যোগা-যোগ কৰি ছিল। পৰিদৰ্শনৰ তেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা নাই। গতিকে আমাৰ এই প্রাথমিক বিদ্যালয় মূহৰ যাতে ঘনাই পৰিদৰ্শন হয় তাৰ কাৰণে যাতে আমাৰ মাননীয় শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। লগতে এতিয়া বিদ্যালয় মূহৰ যি চাৰপ্ৰাইজ ভিজিটৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, এই চাৰপ্ৰাইজ ভিজিটৰ ব্যৱস্থা সকলোবিলাক স্কুলত হব লাগে। মজলীয়া, উচ্চ, উচ্চতৰ মাধ্যমিক সকলো বিদ্যালয়তে এই চাৰপ্ৰাইজ ভিজিটৰ ব্যৱস্থা হব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সমাজত অতি দুখীয়া আৰু দৃশ্যাগ্রস্ত মহিলা আছে। তেওঁবিলাকক সংস্থান দিবৰ কাৰণে সেইসকল মহিলাই হাইস্কুল শিক্ষাস্তৰ পৰীক্ষা হয়তো পাচ কৰিব পৰা নাই, তেওঁলোক প্ৰায়ে দুৰ্যোগৰ সমুখীন হয়। তেওঁলোকক আজি সংস্থান দিয়াৰ কাৰণে আমি যথেষ্ট চেষ্টা কৰিব লগা হয়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইখনিতে মই মাননীয় শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক অভুবোধ কৰিব বিচাৰিছো এনে মহিলা-সকলক যাতে স্কুল মাত্ৰ হিচাবে নিযুক্তি দিয়া হয়। প্ৰাক প্রাথমিকৰ পৰা আবস্তু কৰি প্রাথমিক বিদ্যালয় অসমত যিমান আছে প্ৰত্যোকতে যদি এনে স্কুল মাত্ৰৰ বাৰস্থা হয় তেন্তে নিষ্চয় এনে ধৰণৰ মহিলাসকল উপকৃত হব পাৰিব।

আমাৰ অসমৰ এজনীয়া শিক্ষকৰ হিচাব শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে সদনত দাঙি ধৰিছে আৰু ইয়াৰ সংখ্যা হল ৭৭২১ খন স্কুল। তাৰ ভিতৰত হয়তো এতিয়ালৈকে ২৩ হাজাৰত নিযুক্তি দিয়া হৈছে। বাকীখনিত এতিয়াও হোৱা নাই। গতিকে যিবিলাক তেনেধৰণৰ এজনীয়া শিক্ষক থকা স্কুল আছে, সেইবিলাকত দ্বিতীয় শিক্ষক নিযুক্তি দিব লাগে। ঠিক তেনেকৈ বড়ো মাধ্যমৰ এজনীয়া শিক্ষকৰ স্কুলতো দ্বিতীয় শিক্ষক নিযুক্তি দিব লাগে। আমাৰ গাৰৰ প্রাথমিক স্কুলবিলাকৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়, অতি দুখলগা। আমাৰ প্ৰিয় প্ৰয়াত নেতৃ ইন্দ্ৰিবা গাজীৰ কুৰি দফীৱা আঁচনিত এন, আৰ, ই, পি আৰু এল, ই, জি, পিৰ

জৰিয়তে যদিও স্কুল লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে সেইখনি যথেষ্ট নহয়। একোটা উন্নয়ণ খণ্ডত আৰ, এল. ই, জি, পিত চয়খন আৰু এন আৰ. ই, পিত ৮ খন স্কুল পাইছো। এইখনি যথেষ্ট নহয়। আমাৰ বহু হাজাৰ স্কুল আছে। গতিকে এই আঁচনিত নপৰা এনে বিদ্যালয় সমহলৈ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ বিল্ডিং গ্ৰান্ট বৰ্তি কৰিব লাগে। এইবাৰ মাত্ৰ দখন স্কুলত ৬ হাজাৰ কৰি টকা দিছে। সেইখনি একো-ৱেই নহয়। আৰু এটা কথা উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ বিচাৰিছো। আমাৰ বাজ্যখনৰ প্ৰতিভা বৃত্তিৰ হাৰ প্ৰাইমেৰী স্তৰৰ পৰা উচ্চ বিদ্যালয়লৈকে স্বাধীনতাৰ পিচৰ পৰা একেটা হাৰতে আছে। প্ৰাইমেৰী শিক্ষাৰ প্ৰতিভা-বৃত্তি ৫'০০ টকা আৰু মজলীয়া শিক্ষাৰ ৭ টকা আৰু উচ্চ বিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত ৫৫'০০ টকা। আগৰ দিনত ৫'০০ টকা যেতিয়া বৃত্তি পাইছিল তেতিয়া সেই টকাৰ দ্বাৰা মাহতো চলিব পাৰিছিল। কিন্তু এতিয়া দাম ইমান বৰ্তি পাইছে যে, আমাৰ সকলো কৰ্মচাৰীৰ সকলো বিষয়াৰ দৰমহাৰ হাৰ বৰ্তি হৈছে। কিন্তু প্ৰতিভা বৃত্তিৰ ক্ষেত্ৰত এই হাৰটো আগৰ দৰেই আছে। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক প্ৰতিভা বৃত্তিৰ হাৰ বৰ্তি কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিলো। বাজেটত টকা আৰু বেছি ধৰক, আমাৰ আপত্তি নাই। আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নতি হব লাগে। যাতে আমি আন আন দেশৰ লগত, বিশেষকৈ পশ্চিমীয়া শিক্ষাৰ লগত সমানে ফেৰ মাৰি আগবাঢ়ি যাব পাৰো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত চাহ বাগান বিলাকত মধ্যাহু ভোজনৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে। এইটোৰ বাবে আমি সন্তোষ পাইছো। বাকী বিলাক প্ৰাথমিক স্কুলতো যাতে মধ্যাহু আহাৰৰ ব্যৱস্থা কৰে তাৰ বাবে অনুৰোধ কৰিলো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ যিসকল অৱসৰ প্ৰাণ স্কুলৰ শিক্ষক আছে প্ৰাইমেৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি তেওঁলোকৰ পেঞ্চন আৰু গ্ৰেটইণ্টিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বৰ্তমান আমাৰ কৰ্মমূখী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যোৰ দিব লাগে আৰু গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগে। এই কৰ্মমূখী শিক্ষা দিবলৈ হলে

উচ্চতর মাধ্যমিক স্কুলেকে ভক্তিমন শিক্ষার উপরত গুরুত্ব দিব লাগে। আৰু কিছুমান স্কুলত য'ত স্থানিক হয় তাত টি-টকনিকেল (Tea technology) চুগাৰ টেকনিকেল (Sugar technology) শিক্ষা উচ্চতর মাধ্যমিক স্কুলত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এইখনিতে মই দৰং জিলাৰ প্ৰাইমেৰী শিক্ষণৰ কথা কৰ বিচাৰিছো। আমাৰ দৰং জিলাৰ মঙ্গলন্ডৈ আৰু গুদালহৰি মহকুমাত প্ৰায় ১৪ জন শিক্ষক দূৰ্মৰ্মতিৰ অভিযোগত নিসন্ধি কৰা হৈছিল। এইটো ১৯৭৫ চনৰে কথা। প্ৰায় ১০ বছৰেই হ'ল। শিক্ষক সকলক অলপতে নিযুক্তি দিয়া হ'ল আৰু তাৰ ঠাইত যিকেইজন শিক্ষক আছিল তেওঁলোকক চাকৰিৰ পৰা আত্মাৰ লগা হ'ল। এতিয়া তেওঁলোকক কি স্কুলত ৰাখিছে আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানিব পাৰিব। যি সকলক পুনৰ মুকৰল কৰা হ'ল তেওঁলোকেও আগৰ দৰমহা লৈয়ে আছে। দূৰ্মৰ্মতিৰ অভিযোগত নিসন্ধি কৰা হৈছিল যদিও আচলতে হব নালাগিছিল। তেওঁলোকক স্থানিক দিয়াৰ বাবে মই শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক অহৰোধ কৰিলো। এইখনিতে মই আৰু এটা কথা কৰ বিচাৰিছো যে, আমাৰ দৰং জিলা নতুনকৈ গঠিত হোৱা জিলা। সকলো জিলাতে জিলা পুঁথিভৰাল আছে। গতিকে দৰং জিলাতো জিলা পুঁথিভৰাল খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই সম্পর্কে বোধকৰো অনুমোদন দিছে নেকি? আমাৰ মাননীয় শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে জানিব। গতিকে মই এদমিনিচৰ্টেটিভ এপ্রেল দিয়াৰ বাবে অহৰোধ কৰিলো। মই শেষত স্বৰ্গীয় শিক্ষাব বিষয়ে কৰলৈ বিচাৰিছো। যিহেতু আগাৰ দেশত মুঠ জন ২১ ব্যাব ৫২ ভাগেই এতিয়া মহিলা, গতিকে আমাৰ সমাজৰ উন্নতি হবলৈ হল মহিলা সকলৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি হব জাগিব। মহিলাৰ শিক্ষাৰ উপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আবোপ কৰিব লাগিব। কাৰণ মহিলা সকলৰ উপৰত বহুখনি নিৰ্ভৰ কৰে। আপোনালোকে ইয়াত যি বাজেট উৎপাদন কৰিছে সেই বাজেট বহু অভিজ্ঞ অফিচাৰ সকলে লগলাগি কৰিছে। সেই ধৰাই মহিলা সকলেও ঘৰৰ বাবে বাজেট তৈয়াৰ কৰে আৰু তাৰ বাবে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন হয়। মহিলা শিক্ষিক্ত

নহলে ভাল ধৰণে কেনেকৈ চলাব ? ঘৰেই শিশুর আচল শিক্ষার ঠাই* অৰ্থাৎ ঘৰেই শিশুৰ প্ৰকৃত শিক্ষার ঠাই। মাতৃ শিক্ষিত নহলে ল'বা-ছোৱালী শিক্ষিত হব নোৱাৰে। আৰু এই শিশু সকলক দশৰ ভবিষ্যত হিচাবে গঢ়ি তুলিব নোৱাৰি। গতিকে শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে যাতে স্বী শিক্ষার ওপৰত বিশেষ ভাবে গুকৃত দিয়ে তাৰ বাবে অমূৰৰোধ কৰিলো। স্বী শিক্ষার কাৰণগ একেবাৰে প্ৰাক প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰা আবস্থ কৰি উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্তৰলৈকে য'ত বিশেষ সুবিধা আছে বা একেটা প্ৰান্ত-নতে খুলিব পৰা ব্যৱস্থা আছে সেই বিজ্ঞাকত আচুতীয় কিছুমান স্বী শিক্ষার্হস্থাৰ খুলিব লাগে। এই থিনিতে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰত মোৰ নিজৰ স্কুল এখনৰ কথা অৰ্থাৎ টংলা উচ্চ বাসিকা বিদ্যালয়ৰ কথা কৰলৈ বিচাৰিছো। এই স্কুলখন প্ৰাক-প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্তৰলৈ নিব পৰা সকলো সুবিধা আছে। আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই স্কুল নিজেও দেখিছে। গতিকে সেই আৰ্হিত এই স্কুল কৰিবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অমূৰৰোধ কৰিলো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্তমান আমাৰ যৱ-নেতা ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী বাঞ্ছীৰ গান্ধীয়েও মহিলা শিক্ষার ওপৰত, মহিলাৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ ওপৰত যথেষ্ট গুকৃত আৰোপ কৰিছে। মই আশা কৰিছো আমাৰ মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী আৰু শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ যুটীয়া প্ৰচেষ্টাবে আমাৰ বাজা-নত স্বী-শিক্ষাবিকাশ সাধনৰ ওপৰত গুকৃত আৰোপ কৰিব আৰু এইথিনিকে কৈ মই বৰ্তমান প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰি মোৰ বক্তৰৰ সামৰণি মাৰিছো।

* শ্রীমহমদ মুকল হচ্ছেইন—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰি দুআয়াৰ কৰলৈ আগবঢ়িছো। আপোনালোক সকলোৱে জানে যে আমাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুলত যিবিলাক ল'বা ছোৱালীয়ে পঢ়ে তেঙ্গলোকেই আমাৰ দেশৰ ভৱিষ্যত। কিন্তু আজি আমি দেখিবলৈ পাইছো আমাৰ বজ্জতা প্ৰাইমেৰী স্কুলত এজনতে শিক্ষক দিয়া হৈছে। এজন শিক্ষকে চাৰিটা শ্ৰেণীৰ ল'বা ছোৱালী পঢ়োৱা বৰ অনুবিধাৰ কথা গতিকেই দেখি যায় যে, ল'বাৰোৱালী স্কুললৈ আছে আৰু গুচি যায়। গতিকে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কৰ বিচাৰিছো যে, অতি সোনবালে

* Speech not corrected.

চৰকাৰে আমাৰ এই এজনীয়া শিক্ষকৰ স্কুল বিলাকত আৰু অধিক শিক্ষক দি প্ৰবলেম চলত কৰিব লাগে। নহলে এই স্কুলবিলাক বথাৰ কিবা আৱশ্যকতা আছে বুলি মই অন্তৰ্ভুব নকৰোঁ। মোৰ দিতীয় কথা হৈছে, চাভিচ ৰূপতে এল পি স্কুলৰ শিক্ষকে অৱসৰ লৈ আছে। কিন্তু চাৰি পাচমাহ ঘোৱাৰ পিচত তেওঁক আকৰ্ম লৈ অহা হয়। বিটায়াৰ কৰা শিক্ষক জনে ছয়মাহৰ বেতন লৈ যায়, পিচত তেওঁ আকৰ্ম কেনেকৈ বেতন বিচাৰে? আমি দেখা পাইছোঁ যে বিটায়াৰমেণ্টৰ নটিচ পালেই তেওঁ কোনোৰা স্কুলৰ পৰা চার্টফিকেট সংগ্ৰহ কৰে। মই মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছোঁ। চাভিচবুকৰ ভিস্তুত এঙ্গলোকে বিটায়াৰ কৰেনে চার্টফিকেটৰ ভিস্তুত কৰে? এল পি স্কুলত ছটা ভাগে শিক্ষক নিযুক্তি দিয়ে—এটা হৈছে মাঝোছ: আৰু আমটো হৈছে মোক্তাৰ। এই মোক্তাৰ শিক্ষক সকলে আবৰী শিক্ষা দান কৰে। কিন্তু আবৰী শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে হোৱা নাই। ইয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে। নহ'লে ছটা পৰ্যায় বথাৰ কোনো লাভ নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আন এটা কথা কৰ থুঁজিছোঁ। সেইটো হৈছে, চেণ্টাৰ চেক্রেটৰী লৈ। এই সকলে বাতিপুৱাই হাতত বেগ লৈ শুলায় যায় আৰু বাতি ঘূৰি আছে। এঙ্গলোকে কেতিয়া শিক্ষকতা কৰে আমি বুজ নাপাঞ্চ। এখন বিদালঘত যদি দুজন শিক্ষক থাকে আৰু তাৰে এজন যদি চেণ্টাৰ চেক্রেটৰী হয় তেওঁ ইজন শিক্ষক নাহিলে সেইদিন। সেই স্কুল শিক্ষা দানই নহয়। গতিকে, এই ব্যৱস্থা উঠাই দিয়াৰ বাবে মই শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুবোধ জনা'লৈ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি শুনিছোঁ আৰু এহেজাৰ মান ভেনচাৰ স্কুল জৰ। লোৱাত আমাৰ আপনি নাই, কিন্তু এজনীয়া শিক্ষকৰ যি সমস্তা আছে সেই ঠাইত আৰু টা সমস্তা বাঢ়িব। এই স্কুলৰোৰ লোৱাৰ সময়তে যাতে দুজনীয়া শিক্ষকৰ ব্যৱস্থা হয় তাৰ বাবে চৰকাৰে ব্যৱস্থা বাখিব লাগে। ক্ষেত মই আন এটা অনুবোধ কৰি মন্ত্ৰী মহোদয়ক কৰ থুঁজিছোঁ যে ঘৰিলাক হাইস্কুলত আবৰী আৰু পার্চি আছে সেই বিলাকৰ পৰা আবৰী ভাষাটো উঠাই দি পার্চি বাধ্যতামূলক কৰিব

লাগে। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিছো।

* শ্রীবিমল গয়াৰী—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত অনা মঙ্গুৰী দাৰী সমৰ্থন কৰি বিবোধী পক্ষৰ পৰা উৰ্থাপন কৰা কৰ্ত্তন দাৰীৰ মই বিবোধীতা কৰিছো।

সময় মাত্ৰ মোক পাঁচ মিনিট দিছে, সেই বাবে মই এটা বিষয়ে কৰ খুজিছো। মই এটা কথা চৰকাৰৰ পৰা এতিয়ালৈকে স্পষ্টভাৱে জ্ঞানিব পৰা নাই। ১৯৬৩ চনবে পৰা বড়ো ভাষা মাধ্যম হিচাবে দিয় হৈছে, কিন্তু কিছুমান সমস্যা এতিয়াও চলিয়েই আছে। এই সম্পর্কে চৰকাৰৰ লগত বড়ো সাহিত্য সভা, বিভিন্ন সমিতি বা শিক্ষক সকল আলোচনা-বিলোচনা কৰি আহিছে, কিন্তু এই এশ এটা সমস্যাৰ এটাও এতিয়াও সমাধান নোহোৱাৰ বাবে মই দুখ পাইছো। বড়ো মাধ্যম অসমৰ ধূৰুৰীৰ পৰা শদিয়ালৈকে ৩,০০০ তিনি হাজাৰ খন স্কুলত প্ৰচলন হৈছে। ঠিক তেনেকৈয়ে উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্কুল আৰু কলেজ পৰ্যায়তো এম, আই, এল, হিচাবে বড়ো ভাষা লোৱা হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় এই হেজাৰ হেজাৰ ল'বা ছোৱালীয়ে বড়ো ভাষা কেনেকৈ শিকিছে চৰকাৰে জানেনে নাই মোৰ সন্দেহ। কিয়নো বড়ো মাধ্যমৰ শিক্ষণৰ অভাৱৰ কথা বাবে বাবে সদনত উৰ্থাপন কৰা স্বত্বেও চৰকাৰে একো কৰা নাই। শিক্ষকৰ অভাৱ, শ্ৰেণীৰ কোঠাৰ অভাৱ, পাঠ্য পুঁথিৰ অভাৱ আদি এশ একুবি সমস্যা এতিয়ালৈকে চলি আছে। দুখৰ বিষয় ৩,০০০ (তিনি হেজাৰখন) বড়ো মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত চৰকাৰী ভাবে শিক্ষক নিযুক্তি কৰা হৈছে, এই স্কুলবিলাক পৰিদৰ্শন কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। এই বোৰৰ বাবে মাত্ৰ ১৬ জন চাব ইলপেষ্ট্ৰ দিয়া হৈছে। কিন্তু চৰকাৰৰ নৌকৰিমতে প্ৰতি ৭০ খন বিদ্যালয়ৰ মাজত একোজন চাব ইলপেষ্ট্ৰ দিব লাগে। কিন্তু ধৰ্মজী, নলবাৰী আৰু জোনাই মহকুমাত বৰ্তমান কোনো পৰিদৰ্শক নাই। বড়ো মাধ্যমৰ শিক্ষক হাইস্কুলবিলাকত নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰা হৈছে কিন্তু এতিয়ালৈকে

* Speech not corrected.

ପଦ ମଞ୍ଜୁବୀ ଦିଆ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ହିଚାବେ ଲକ୍ଷ୍ମୀମପୁର ବଗୌ ନଦୀ ହାଇସ୍କୁଲତ ଏଜନୋ ଶିକ୍ଷକ ଦିଆ ନାହିଁ । ଧେମାଜୀ ମହିମାବ ଗଗାମୁଥ ଆକୁ ମୋବ ନିଜର ସମସ୍ତିବ ନିକାଟୀ ପ୍ରଭିନ୍ନିହେଲାଇଜତ ହାଇସ୍କୁଲ ଆକୁ ନିକାଟି ଏମ, ଇ ସ୍କୁଲତ ଏଜନୋ ବଡ୍ଡୋ ଶିକ୍ଷକର ପଦ ମଞ୍ଜୁବୀ ନାହିଁ । ଠିକ ତେଣେକେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁତୋ ହାଇସ୍କୁଲ ଆକୁ ଏମ, ଇ ସ୍କୁଲତ ସ୍ଥରେ ପରିମାଣର ବଡ୍ଡୋ ଶିକ୍ଷକର ଅଭାବ । ମହି ଏଟା ହିଚାବ ଦିବ ବିଚାରିଛୋ—ଏଲ, ପି ସ୍କୁଲର ପରା ହାଇସ୍କୁଲଲୈ ପ୍ରତି ଖନତ ୧୦୦ ଜନକେ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ଗଡ଼େ ଧରିଲେଓ (୩) ତିନି ହାଜାର ଖନ ବିଦ୍ୟା-ଲୟାଟ ପ୍ରାୟ ୩ ଲାଖ ଲ'ବା-ଛାରାଲୀଯେ ବଡ୍ଡୋ ମାଧ୍ୟମତ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଛେ । ଏହି ୩ ଲାଖ ବଡ୍ଡୋ ଲ'ବା-ଛୋରାଲୀଯେ ବଡ୍ଡୋ ଭାଷାତ ଶିକ୍ଷା ଲୈ ଆଛେ । ପ୍ରତି-ଜନ ଲ'ବା-ଛୋରାଲୀର ବିପରୀତେ ୧୦ (ଦହ) ଜନକେ ପରିଯାଳ ଧରିଲେ ୩୦ ଲାଖ ବଡ୍ଡୋ ଅଭିଭାବକ ପରିଯାଳ ହୟଗେ । ଏହି ୩୦ ଲାଖ ମାନୁଷଙ୍କ ଚବକାବେ ଅର୍ଥାନନ୍ଦା କବା ନାହିଁ ? ସେଇ କାବଣେଇ ମହି ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟକ ଏଟା ଅନୁବୋଧ କରିବ ବିଚାରିଛୋ ଯେ ବଡ୍ଡୋ ଭାଷାବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳନ୍ତ ସମସ୍ୟା ଆଛେ ଦେଇ ସମସ୍ୟା ସମ୍ଧାନ କରିବଲୈ ଚେଷ୍ଟି କବେ ଯେନ ! ବଡ୍ଡୋ ଭାଷାକ ଯେତିଆ ଚବକାବେ ସ୍ଵୀକୃତି ଦିଛେଇ ଗତିକେ ତାର ଚବକାବୀ ଭାଷା କରିବ ଆକୁ ତାର ଉତ୍ସବୋକ୍ତ ଉନ୍ନତି କରିବ ଲାଗିବ । ଯେନେ ପୁଥି ପ୍ରନୟନ ଆକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁମନ୍ଦିକ ଅଭାବ ଅଭିଯୋଗ ପୂର୍ବ ହଲେହେ ଏହି ଭାଷାଟୋର ଉନ୍ନତି କରିବ ପରା ଯାବ । ଏହି ଖଲିକେ କୈ ମହି ଏହି ଦାବୀ ମଞ୍ଜୁବୀର ପ୍ରତି ସମର୍ଥନ ଜନାଇ ମୋବ ବକ୍ତୃତା ସାମରଣି ମାରିଲୋ ।

***শ্রীতজন্ম** আলী লক্ষ্মণ—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি শিক্ষা বিভাগের উপর উপাধ্যক্ষ কর্তৃন প্রস্তাব সমর্থন করে কয়েকটি পরামর্শ তুলে ধরছি। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাদের শিক্ষামন্ত্রী বা শিক্ষাবিভাগ এখন পর্যন্ত এরাজ্যের অনেক ভেঙ্গার এল, পি স্কুল অধিগ্রহণ করেছেন। এই সরকার এই বছর প্রায় ১৪০০ এবং তার আগের বছর ২৪০০ মোট প্রায় ৪০০০ ভেঙ্গাব স্কুল অধিগ্রহণ করেছেন। তাছাড়া আরো ১০০০ স্কুল অধিগ্রহণ করবেন বলে সিদ্ধান্ত নিয়েছেন। এটা নিঃসন্দেহে খুব ভাল পদক্ষেপ। কিন্তু আমদের এই রাজ্য কয়েকটি এম,

ভি স্কুল রয়েছে যেখানে অনেক শিক্ষক-শিক্ষিয়েত্তী প্রায় ৮-১০ বছর ধরে
কাজ করেছেন। এদের অনেকের বয়স পার হয়ে গেছে এবং অনেকেই
ট্রেইন্ড চিচার। এই ব্যাপারে অনেক মাননীয় সদস্যও উল্লেখ করেছেন।
সেইজন্য আমি মাননীয় শিক্ষা মন্ত্রীকে অনুরোধ করছি তিনি যেন এই
ভেঙ্গার এম ভি স্কুলগুলিও অধিগ্রহনের ব্যবস্থা করেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানেন যে এই সরকার গত বছর অনেক
হাইস্কুলকে আপ-গ্রেডে করে হাইয়ার সেকেণ্টারী স্কুলে পরিণত করেছেন।
কিন্তু এই স্কুল গুলিতে সব সাব-জেন্ট চিচারের নিযুক্তি হয় নাই। বিশেষ
করে ইংলিশ এবং হিস্ট্রী সাবজেন্ট চিচার নিযুক্তি হয় নাই। এবং
এইসব সাব-জেন্ট চিচারের অভাবে স্কুলগুলিতে ছেলে-মেয়েদের পড়াশুনা
বিস্তর ক্ষতি হচ্ছে। সেইজন্য আমাৰ পৰামৰ্শ হলো যেসব ছেলে এম
এ প্ৰিফিয়াস পাস তাদেৱকে কুয়ালিফিকেশন বিলাক্ষ কৰে গ্ৰেজুয়েট
স্কেলে নিযুক্তি দিলে ছেলে-মেয়েদেৱ পড়াশুনা হবে বলে আমি মনে কৰি।
আশাকৰি মন্ত্রী মহোদয় এ ব্যাপারে চিন্তা কৰবেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সমস্ত আসামেৱ এম ভি স্কুলগুলিতে চৌকিদার
নিযুক্তি দেওয়া হয়েছিল। এইসব চৌকিদারেৱা অনেকেই রাত জেগে
কাজ কৰেন এবং স্কুলগুলিকে পাহাৱা দেন। অথচ তাৰা ৪ৰ্থ শ্ৰেণীৰ
কৰ্মচাৰী হিসাবে আজও পয়সা সৱৰকাৰ থেকে পাচ্ছে না। এই ব্যাপারে
তাৰা দাবী জানিয়ে অনেক বেগোৰেণামও দিয়েছে। আমি এই ব্যাপারে
শিক্ষামন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ কৰছি যে এইসব গৱৰীৰ চৌকিদারদেৱ
চাকৰী ৪ র্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী হিসাবে স্বীকৃতি দিয়ে তাদেৱ যেম বেতন
দেবাৰ ব্যবস্থা কৰেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কোন কোন এম ই স্কুলে সংস্কৃত, আৱবি এবং
এসামিস চিচাব ক্লাসিফিল চিচার হিসাবে অনেক দিন যাবত কাজ কৰছেন
অনেকেৰ চাকৰী প্রায় ৬-৮ বছর হয়ে গেছে। কিন্তু এই পোষ্টগুলিৰ
কোন সেংশন হচ্ছে না! এই ব্যাপারে আমি গত বাজেট ভাৰণেও
বলেছিলাম এবং শিক্ষামন্ত্রী মহোদয় প্ৰতিশ্ৰুতিও দিয়েছিলেন যে তাদেৱ

পোষ্টগ্রলি সেংশন করবেন। কিন্তু তাদের কোন ব্যবস্থা আজও হয় নাই। এই ব্যাপারে আমি মন্ত্রী মহোদয়ের দৃষ্টি আকর্ষণ করছি।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গত বছর আমার এক প্রশ্নের উত্তরে মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় কেন্দ্রীয় সরকারের একটি সারকুলার পড়ে শুনিয়ে বলেছিলেন যে ১৫ দফা মাইনোরিটি প্রোগ্রাম চালু করা হবে এবং এটা চালু হলে মাইনোরিটি এরিয়ার ছেলে—মেয়েরা পড়া-শুনার ক্ষেত্রে অনেক পুরুষ পাবে। কারণ এইসব এরিয়াতে স্পেসিয়েল পলিটেকনিক স্কুল খোলা হবে। কিন্তু তৎক্ষেত্রে বিষয় কেন্দ্রীয় সরকার থেকে নির্দেশ আসার পরও কোন ইমপ্রিমেন্টেচন হয় নাই। কারণ আমার এরিয়াতে কোন পরিকল্পনা আজ পর্যন্ত হয় নাই। তাছাড়া ইউনিভার্সিটিতে এইসব ছেলেমেয়েদের জন্য কোচিং ক্লাস খোলারও কথা আছিল কিন্তু এখন পর্যন্ত হয়ে উঠে নাই। এই ব্যাপারে আমি মন্ত্রী মহোদয়কে দৃষ্টি দিতে অনুরোধ করছি।

সাঁও, আমি কয়েকদিন আগে মেক্সিকো এবং ডি পি আইর সঙ্গে দেখা করে হায়ার সেকেণ্টারী এবং হাইস্কুলগ্রলিতে শিক্ষক নিযুক্তির ব্যাপারে নানা ধরনের কেলেংকারীর কথা বলেছিলাম। বিশেষ করে ডি.পি আই অফিসের এষ্টারিস্মেন্ট ব্রাঞ্চের রি-অরগানাইজেশনের কথা বলেছিলাম। কারণ যতক্ষন পর্যন্ত এইসব বিভাগে পয়সা খরচ করা হয় না ততক্ষন তাদের কোন কাজ হয় না।

(সময় সংকেত)

স্যার, আর একটি কথা বলেই আমি আমার বক্তব্য শেষ করবো। মাননীয় সদস্য আলতাফ হোসেন মহোদয় মার্ডাসা এবং সংস্কৃত শিক্ষার প্রসারের জন্য একটি আলদা ডাটাবেক্টরেট খোলাব পরামর্শ দিয়েছিলেন।

(সময় সংকেত)

আমিও এই পরামর্শ দিয়ে আমার বক্তব্য শেষ করছি।

* ত্রীজানিব হামচা তালুকদাব—মাননীয় উপাধিক মহোদয়, আজি শিক্ষাব শিতানত, শিক্ষা মন্ত্রী মহোদয়ে দুশ দহ কোটি ছয় লাখ চাপঞ্চ হাজাৰ টকাৰ বাজেট উৎপাদন কৰিছে। তাৰ সমৰ্থনত যি কাট মোচন আছে তাৰ ওপৰত মই কেইটামান কথা কৰলৈ আগবাঢ়িছো। আজি শিক্ষাব কথা উপলক্ষি কৰিবলৈ গ'লেই দেখা যায় যে শিক্ষাই হ'ল দেশৰ মানদণ্ড। শিক্ষাব ওপৰতেই দেশৰ ভূত ভৱিষ্যাত নিৰ্ভৰ কৰে, দেশৰ নাগৰিক গঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্ভৰ কৰে। আজি শিক্ষাব যদি অত পৰিবৰ্ত্তন কৰা নহয় তেতিয়া হলে একো নহৰ। শিক্ষাব লগত প্রত্যেক বাস্তি, প্রত্যেক ছাত্ৰ আৰু প্রত্যেক শিক্ষক ওতঃপোত ভাৱে জড়িত হৈ আছে। প্রত্যেক মাঝুহেই শিক্ষাব প্রতি সচেতন নহলে এনেয়ে শিক্ষা শিক্ষা কৈ চিৰ্ণবি থাকিলে একো নহৰ। আৰু শিক্ষা নহ'লে সমাজতন্ত্ৰৰ ফালে বা উন্নতিৰ ফালে দেশ আগবাঢ়ি যোৱাটো সন্তুষ্ট নহয়। সেই কাৰণেই মই বিশেষকৈ গাঁওৰ স্কুলৰ পৰিবেশৰ কথা কৰ খুজিছো। গাঁওৰ প্রাথমিক স্কুলৰ বাবলৈ যাবলৈ মন নকৰে। সেই কাৰণে এই স্কুলৰ পৰিবেশৰ কথা কৈছো। এই পৰিবেশৰ পৰিবৰ্ত্তন ঘটাৰ লাগিব। গাঁওৰ স্কুল বিলাকৰ দৰ দুৱাৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়।

আমাৰ দুখীয়া গাঁৱৰ বাইজে দুবেলা দুয়ুঠি খাই নাথাই স্কুল গঢ়িছে সেই স্কুল বিলাক চৰকাৰে লঙ্ঘিতেও শিক্ষক সকলকহে লুয় ঘৰটো নলয়। ঘৰৰ কাৰণে যি খিনি মঞ্জুৰি দিয়ে সেই খিনি তেনেই নগণ্য। মই শিক্ষা মন্ত্রী মহোদয়ক অহুৰোধ জনাইছো আমাৰ যাতে স্কুল ঘৰৰ পৰিবেশ বিলাক ভাল হয় তাৰ কাৰণে অনোন্মিবেশ কৰিব লাগে। মই এটা কথা যোৱা বাজেট অধিবেশনতেই কৈছিলা যে আমাৰ চহৰত যি বিলাক প্রাইমাৰী স্কুল আছে সেই বিলাকত প্ৰি-প্রাইমাৰী শাখা আছে কিন্তু গাঁও অঞ্চলত যি বিলাক প্রাইমাৰী স্কুল আছে সেই বিলাকত প্ৰাক-প্রাইমাৰীৰ শাখা নাই সেই কাৰণে গাঁও বিলাকত থকা প্রাইমাৰী স্কুল বিলাকতো প্ৰাক-প্রাইমাৰী শাখা খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমি আৰু এই

* Speech not corrected

কথা অলপতে জানিবলৈ পাইছো যে যেতিয়া ইলিমেন্টৰী এডুকেশন চেকে-গুৰী এডুকেশনৰ পৰা বেলেগ হৈ আহিল তেতিয়া সেই বিলাকক পাৰমিচন দিয়া। হৈছিল যদিও এতিয়াও সেই বিলাকক কমপেনচেটৰী গ্ৰান্ট পোৱা নাই। আগতে যি অৱস্থাত আছিল এতিয়াও সেই অৱস্থাতেই বৈ আছে। ইয়াতে আৰু এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো মাদ্রাচা সম্পর্কে। আমাৰ চৰকাৰ হোৱা দুই বছব হ'ল যদিও মাদ্রাচাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো নীতি লোৱা নহ'ল। বছবৰ পিচত বছব ধৰি যদি এই দৰেই মাদ্রাচাৰ শিক্ষক সকলে দৰ্ঘা নাপায তেনেহলে নিশ্চয় আমি অভিসাশ লব লাগিব। মই শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ক অহুবোধ কৰিছো গোটেই অসমতে কিমানখন মাদ্রাচা আছে সেইটো চাৰভে কৰি ইয়াৰ কাৰণে এটা স্বৰূপীয়া ব্যৱস্থা কৰিব। আমাৰ চৰকাৰে আৰু এক হাজাৰখন এল, পি স্কুল লোৱা হব বুলি কৈছে আৰু ইয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে বাইজৰ কালৰ পৰা। অভিনন্দন পাব। ইয়াৰ লগতে আৰু এটা কথা চাৰ লাগিব যে গোটেই অসমতে দুখীয়া বাইজে কষ্ট কৰি ১৯৭৮ চনৰ ২১ মাৰ্চৰ পৰা যি বিলাক স্কুল কৰিছে সেই বিলাকৰ চাৰভে কৰি সেই বিলাক চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

বড়ো মাধ্যমৰ স্কুল বিলাকৰ কথা আমাৰ মাননীয় কেইবাজনো সদস্যই কৈ গৈছে। এই সম্পর্কত বড়ো সাহিত্য সভাৰ ফালৰ পৰাও চাৰভে কৰি এখন লিষ্ট দাখিল কৰিছে। সেই মতেই শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বিশেষ ব্যৱস্থা লৈ বড়ো সাহিত্য সভাই দাখিল কৰা তালিকা-নতেই যাতে বড়ো মাধ্যমৰ শিক্ষক নিয়োগ কৰে তাৰ কাৰণে অহুবোধ জনালো। মোৰ বছত কথা কৰলগৌয়া আছিল যদিও সময়ৰ অভাৱত কৰি নোৱাৰি আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিথন বাজেট আনিছে সেই খন সমৰ্থন কৰি আৰু বিবোধী পক্ষৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিবোধিতা কৰি মোৰ বক্তৃত্বৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীকৌৰ্তি দত্ত—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সদনত কেইবাজনো বিবোধী

* Speech not corrected

পক্ষৰ মাননীয় সদস্যই অনা কন্তৰ্ন প্ৰস্তাৱটো বিৰোধিতা কৰি আৰু
মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে যি ২১০ কোটি ১১ লাখ ২৬ হাজাৰ টকাৰ শিক্ষাৰ
ক্ষেত্ৰত বাজেট উৎপাদন কৰিছে সেইটো সমৰ্থন কৰি মই মোৰ বক্তব্য
বাখিৰ বিচাৰিছো। শিক্ষা বিভাগটো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগ। এই
বিভাগটোৰ কাৰণে বাজেটত যিমান টকা ধৰা হৈছে সেইটো প্ৰকৃততে
কৰলৈ গ'লে অতি কম হৈছে। সেয়েহে মই বিদ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক কৰ
বিচাৰিছো যে তেখেতে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যেন আগলৈ অধিক টকা ধৰাৰ
ব্যৱস্থা কৰে। ভাৰতবৰ্ধ স্বাধীন হোৱা ৩৭ বছৰ হ'ল যদিও আজি
সৰ্বভাৰতীয়ৰ শিক্ষিতৰ শতকৰা হাৰ হৈছে শতকৰা ৩৭ ভাগ। কিন্তু
অসমৰ তুমনাত সেই হাৰ তাঙ্কৈয়ো কম মাত্ৰ শতকৰা ২৮ ভাগহে।
আমি যিহেতুকে গণতান্ত্ৰিক পক্ষতিৰে কাম কৰি যাৰ বিচাৰিছো সেই
কাৰণে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অতি গুৰুত্ব দি এই শিতান্ত টকা ধৰিব লাগিব
আনকি আমাৰ পূৰ্বাঞ্চলতে শিক্ষিতৰ শতকৰা হাৰ আমাতকৈ বহুত বেচি।

আমাৰ যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু হলেও পৰিবৰ্ত্তন আনিব পাৰিছো
সেইটো সঁচা কথা। যোৱা বছৰত আমাৰ ১৪৯৭ খন প্ৰাইমেৰী স্কুল
চৰকাৰীকৰণ কৰা হৈছে আৰু এই বছৰ এক হাজাৰ খন স্কুল চৰকাৰী-
কৰণ কৰা হৈব। তেনেধৰণেৰে আমাৰ এম ই স্কুল, হাইস্কুল, কলেজ হৈছে
আনকি এখন কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয় পাতিবলৈকো উদ্যোগ কৰা হৈছে।
এই ধৰণেৰেই আমি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়ি যাৰ ধৰিছো। হলেও
আমাৰ নীতিগত ভাবে যিমান বিলাক কাম হব লাগিছিল সিমানখিনি
হোৱা নাই। প্ৰাথমিক শিক্ষাক আমি সাৰ্বজনীন কৰিব লাগিব যাতে
প্ৰাথমিক শিক্ষা আমাৰ সকলোৱে পায়। আমাৰ অসমত শিক্ষিতৰ সংখ্যা
শতকৰা ২৮ ভাগ। কিন্তু আমাৰ পূৰ্বাঞ্চলতে শিক্ষিতৰ হাৰ শতকৰা
এশৰ ভিতৰত এশ ভাগেই আছে। আমি অতিয়াও বহুত পিচ পৰি
আছো। সেই কাৰণে এই বিভাগত অধিক টকা পৰবৰ্তী বাজেটত ধৰাৰ
ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এতিয়া যিথিনি ধৰা হৈছে সেইথিনি যাতে প্ৰকৃত
কামত খৰচ হয় সেই কথা শিক্ষা মন্ত্ৰীকে আদি কৰি বিভাগীয় সকলোৱেই
চাৰ লাগিব।

আমি আজি শিক্ষাব ক্ষেত্রত প্ৰকৃততে কোনো এটা পদ্ধতিকেই লব
পৰা নাই। আমি এতিয়াও টেচটিং অৱস্থাতে আছো। এতিয়া আমি
সাধাৰণ শিক্ষাতকৈয়ো কাৰিকৰি শিক্ষাতহে বেচি শুকৰ দিব লাগিব।
আমাৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীয়েও ব্যক্তিগত শিক্ষাতহে শুকৰ দিচে। আমাৰ শিক্ষা
ব্যৱস্থা বিলাক ঘাতে অহা বছৰৰ পৰা বৃত্তিমূলক হয় তাৰে কাৰণে শিক্ষা
ব্যৱস্থাত পৰিবৰ্তন সাধন কৰিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ আই, টি, আই সমূহত ভৱিকবণৰ
কাৰণে হেজাৰ হেজাৰ ল'বা-ছোৱালী আমাৰ ওচৰলৈ আছে। কিমনো
আই, টি, আই পাচ কৰি উঠি কোনো ল'বা-ছোৱালী নিবন্ধৱা হৈ বহি থকা
নাই। সকলোৱে চাকৰি পাইছে। কিঞ্চ সাধাৰণ শিক্ষালৈ আমি
পাইছো কি? আজি অসমত প্ৰায় ৪-৫ লাখ ল'বা-ছোৱালী নিবন্ধৱা
হৈ আছে। গতিকে যি সময়ত আমাৰ ল'বা-ছোৱালীয়ে কাৰিকৰী শিক্ষা
লৈ নিজৰ জীৱিকা উলিয়াৰ পাবিছে সেই সময়ত আমি হাজাৰ হাজাৰ ল'বা-
ছোৱালীক নিবন্ধৱা কৰি বাখিছোহাঁক। এইটো নিঃচ্য অন্তায় কৰিছো।
গতিকে আমাৰ চৰকাৰে অতি কমেও প্ৰত্যেকখন জিলাতে একোখনকৈ
কাৰিকৰী শিক্ষালুষ্ঠান পাতি আমাৰ ল'বা-ছোৱালীক কাৰিকৰী শিক্ষা
লাভ কৰাত সুবিধা কৰি দিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে
এটা কথা মই কঙ্গ যে আমাৰ ডিক্ৰগড় বিশ্ববিদ্যালয়খন যি উদ্দেশ্যত
পাতিব খোজা হৈছিল প্ৰকৃততে সেই উদ্দেশ্য পূৰণ নহ'ল। এই বিশ্ব
বিদ্যালয়ত বিভিন্ন বিষয়ৰ বিজ্ঞান আৰু কাৰিকৰী শাখা খোলাৰ কথা
আছিল কিঞ্চ কাৰ্যাত সেইটো আজি হোৱা নাই। আজি আমাৰ অসমত
খাকৱা তেল যি দৰে ওলাৰলৈ লৈছে তালৈ চাই আমাৰ অসমত আৰু
এটা তেল শোধনাগাৰৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। আৰু যদি এই তেল শোধনা-
গাৰটো অনতি পলমে পাতিব লগা হয় তেন্তে অসমৰ বাহিৰৰ পৰা
মাঝহ আনি চাকৰি দিব লাগিব। আমাৰ থলুৱা লোক ইয়াত বঞ্চিত
হব। এইটো নহ'বলৈ হলে আমি এতিয়াই আমাৰ ল'বা-ছোৱাসী বাহিৰলৈ

* Speech not corrected.

পঠাই বিভিন্ন কাবিকৰী দিশত শিক্ষা লাভ করিবলৈ স্মৃতিধা দির লাগিব।
আৰু আমাৰ জিতেগড় বিশ্ব বিদ্যালয়ত তেল সম্পর্কীয় টেকন'লজীকেল
ক্লাচ এটা খোলাৰ ব্যৱস্থা সোনকালে কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এম, ই স্কুলবোৰত বিজ্ঞানৰ মঞ্চৰী বুলি
আটৈ হেজোৰকৈ টকা দিয়া হৈছিল বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন আচ-বাৰ কিনাৰ
কাৰণে। কিন্তু আমাৰ আয়বোৰ এম, ই স্কুলতেই বিজ্ঞানৰ শিক্ষক নাই।
যাৰ কাৰণে এই আচবাৰবোৰ এন্ডেয়ে পৰি থাকিব জৰ্গা হৈছে। মোৰ
নিজৰ সমষ্টিতেই তেনে ঘটনা মই দেখিছো। গতিকে এই টকাখিনি
হাইস্কুলৰ নামত দিয়া হঙেও ভাল আছিল।

আমাৰ বিভিন্ন স্কুল বোৰৰ দ্বাৰা দুৱাববোৰ সঁচাকৈক্যে বৰ দুখ লগা।
মই এবাৰ আমাৰ মাননীয় শিক্ষা-মন্ত্ৰীক লগত লৈ মোৰ সমষ্টিৰ এখন
ছোৱালী হাইস্কুললৈ গৈছিলো। তাত গৈ দেখিলো যে ক্লাচ কৰা কোঠাৰ
খিড়িকীত ফটা বস্তো এখন আৰি খোৱা আছিল। আমি সেয়ে স্কুলৰ
বিঙ্গিং গ্রাউন্টৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ মনোযোগ দিব লাগে। বহা-মেলাৰ স্মৃতিধা
ল'বা-ছোৱালী বা শিক্ষক সকলে পাব লাগে। তেহে আমাৰ শিক্ষাৰ
পৰিবেশ গঢ় লৈ উঠিব। যদি প্ৰয়োজন হয় এই বাজেটৰ উপৰিও পৰিপূৰক
বাজেট আনি হ'লেও এই ব্যৱস্থাৰ উন্নতি কৰিব লাগে। এই খনিকে কৈ
আমাৰ শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে, শিক্ষাৰ শিতানত যি বাজেট দাঙি ধৰিছে
তাক মই সমৰ্থন কৰিলো আৰু বিৰোধী পক্ষই যি কাট মোচন আনিছে
তাৰ মই বিৰোধিতা কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

* শ্রীমুকুট শৰ্মা (শিক্ষা মন্ত্ৰী) — মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত যি
ব্যাক্তিৰ কাৰণে অনা হৈছে তাৰ উপৰত কেইবাজনো মাননীয় সদস্যই অংশ
গ্ৰহণ কৰি শিক্ষা বিভাগক কেনেকৈ সক্ৰিয় কৰি তুলিব পাৰি তাৰ যি
পৰামৰ্শ দাঙি ধৰিছে তাৰ কাৰণে মই তেখেতে সকলক ধন্যবাদ জনাইছো।
ইয়াৰ পৰাই বৃজা যোঝ আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে এই বিভাগটোৱ
লগত জড়িত হবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছে।

Speech not corrected.

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি মাননীয় সদস্য শ্রীপূর্ণ বড়ো ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছে আৰু আমাৰ শ্ৰীকীন্তি দন্ত ডাঙৰীয়াইও এটা কথা কৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মই কৰ খোজো যে যোৱা ছটা বছৰত অসমৰ শিক্ষা জগতৰ অৱস্থা কেনে আছিল? আপুনি জানে যে আমাৰ চৰকাৰ গঠন কৰা হৈছিল এনে এটা সময়ত যি সময়ত আমাৰ শিক্ষা জগতত বিবাজ কৰিছিল এক অনিশ্চয়তাৰ। আপোনাৰ নিশ্চয় মনত আছে যে এই দীৰ্ঘলীয়া আন্দোলনৰ ফলত যি আটাইতকৈ ক্ষতিগ্রস্ত হৈছিল সেইটো হৈছে আমাৰ শিক্ষা জগত। ১৯৮০ চনত অসমৰ ল'বা-ছোৱালীয়ে এটা বহুমূলীয়া বছৰ নষ্ট কৰিবলগীয়া হৈছিল কাৰণ তেওঁলোকে পৰীক্ষা দিব পৰা আছিল। আৰু ইয়াৰ কাৰণে বিশেষকৈ আমাৰ দুখীয়া মানুহখনিব ল'বা-ছোৱালী-বোৰেই পিচপৰি গৈছিল। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰ গঠন হোৱাৰ পিচতেই আমাৰ প্ৰথম কৰ্তব্য হৈছিল—নষ্ট হৈ যোৱা শিক্ষাৰ পৰিবেশটো পুনৰ স্থাপন আৰু সমৃহ অনুষ্ঠিত কৰা। যি সকল ল'বা-ছোৱালীক অঙ্গকাৰলৈ ঠেলি দিয়া হৈছিল সেই সকলক আমি এই দুই বছৰৰ ভিতৰতেই শিক্ষাৰ বাতাবণ স্থাপন দিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। এইটো ঠিক যে ১ বছৰৰ ভিতৰত আমি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যিমানখনি কৰিব জাগিছিল কৰিব পৰা নাই কিন্তু আমি তাৰ কাৰণে চেষ্টাৰ কৃটি কৰা নাই।

সভাপতি মহোদয়, আপুনি নিশ্চয় জানে যে আজি অসমৰ শিক্ষাৰ জগতত এটা স্বচ্ছ পৰিবেশ গঢ় লৈ উঠিছে। ল'বা-ছোৱালীবোৰ স্কুললৈ গৈছে, তেওঁলোকে পৰীক্ষা দিছে আৰু পাছো কৰিছে। ইয়াৰ বাহিবেও অসমৰ বহুতো ল'বা-ছোৱালীয়ে বি, এ পাছ কৰি আছে কিন্তু আমাৰ দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে এই ল'বা-ছোৱালীবোৰ এম, এ, এম, এচ, চি পাছ কৰিব পৰা নাই। কাৰণ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে ১৯৮০ চনৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাৰোৱাৰ পতা নাছিল। সেই কাৰণে আমি চৰকাৰ গঠন কৰিয়েই গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য আৰু বেঙ্কট্রাবক মতাই আনি এই পৰি থকা পৰীক্ষাৰোৱাৰ তৎকালৈ পাত্ৰিবৰ কৰণে নিৰ্দেশ দিছিলো।

আক তেওঁলোকক এইটোও কোরা হৈছিলে যে যদি এই পৰীক্ষাবোৰ
এক বছবৰ ভিতৰত পতা নহয় তেনেহলে চৰকাৰৰ নীৰবৰ দৰ্শক হৈ বচি
থাকিব নোৱাৰে। আমাৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত বছবৰ পিচত বছব
ধৰি এক শ্ৰেণী ল'বা হোষ্টেলত থাকে আক তেওঁলোকে পৰীক্ষা নিদিয়ে।
কৰ্তৃপক্ষই পৰীক্ষা পাতিলৈই তেওঁলোকে বাধা দিয়ে। আমাৰ নিৰ্দেশ
মতে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে এই পৰীক্ষা পতাৰ দিহা কৰে কিন্তু
ইয়াৰ পিচতো আমাৰ আকো এটা দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় হৈ পৰিল যে যোৱা
বছব আমাৰ যিবোৰ ল'বা-ছোৱালীয়ে বি, এ, বি, এচ, চি পাচ কৰিলে তেওঁ
লোক এটা বছব বচি থাকিব লগা হয়। কাৰণ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে
এই ল'বা-ছোৱালীৰ কাৰণে বিশেষ ক্লাচৰ বারস্থা কৰিব পৰা নাছিল।

(At 3.58 p.m. Mr. Deputy Speaker left and Mr. Hemen Das, M.L.A. Chairman, took the chair in the House)

Shri Binoy Kumar Basumatary—Sir, there are interruptions.
Mr. Chairman—Silent please.

* শ্রীমুকুট শৰ্মা (শিক্ষামন্ত্রী)—সভাপতি মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্রীগুৰ্জ বড়ো-
ৱে কোৱাৰ দবে আমি যি সকল ল'বা-ছোৱালীয়ে ১৯৮৪ চনত বি, এ,
বি, এচ, চি পাচ কৰিছে সেই সকলৰ স্বীকৃতিৰ কাৰণে আমি এটা বিশেষ
শ্ৰেণী খুলিবলৈ পৰাগৰ্জ বিশ্ববিদ্যালয়ক দিহো। এই বিশেষ শ্ৰেণীৰ কাৰণে
চৰকাৰে ২০ লাখ টকাৰ এটা মঞ্জুৰীও আগবঢ়াইছে। কিন্তু বৰ
হুখৰ বিষয় যে আমাৰ এই প্ৰচেষ্টাটো কিছুমান হাতৰ বাধা প্ৰদান
কৰিব খুজিছে কিন্তু এতিয়া আমাক গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে জনাইছে
যে অহা ২ এপ্ৰিলৰ পৰা এই বিশেষ শ্ৰেণীৰ কাৰণে নতুন ক্লাচ আৰম্ভ
হ'ব আক ২৭ মাৰ্চত ইয়াৰ বাবে নাম ভৰ্ত্তিকৰণ শেষ হব। ইয়াবোপৰি
আমাৰ চৰকাৰে কটন কলেজত আক ৪ টা বিষয়ৰ ওপৰত এম, এ

* Speech not corrected.

এম, এচ, চি খোলাৰ ব্যৱস্থা লৈছে। কাৰণ আমি দেখিছো যে অসমৰ ল'বা-ছোৱালীৰ উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে যি হেপাহ সেইটো পূৰণ কৰা চৰকাৰবেই কৰ্তব্য।

সভাপতি মহোদয়, আমাৰ কিছুমান শক্তিয়ে আজিও শিক্ষাৰ পৰিবেশ বিনষ্ট কৰিবলৈ কাম কৰি আছে। মেই কাৰণে আমি গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত যি বিশেষ শ্ৰেণীৰ ব্যৱস্থা কৰিছো সেইটো বিনষ্ট কৰিব খুজিছে। আমি যোৱা দৃটা বছৰৰ ভিতৰত যি পৰিবেশ ঘৰাই আনিবলৈ সমৰ্থ হৈছো সেই পৰিবেশ নষ্ট কৰিবলৈ তেওঁলোক উঠি পৰি লাগিছে।

সভাপতি মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্রীবিনয় বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছে যে আমাৰ শিক্ষার্থীন গড়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত বাইজ আগে আছে আৰু চৰকাৰ পিচত আছে। এইটো হয়। কিয়নো আমাৰ শিক্ষার্থীনৰোৰ পোমতে বাইজে পাতে আৰু তাৰ পিচত চৰকাৰে সাহায্য দিয়ে। এইটো এটা পৰম্পৰা হৈ আহিছে। এনে হোৱাৰ ফলত নিজে গঢ় দিয়া শিক্ষার্থীনটোৰ প্রতি বাইজৰ মৰম চেনেহ জড়িত হৈ পৰে। অলপতে বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ ড: দেবী প্ৰসাদ চট্টোপাধ্যায় ডাঙৰীয়া অসমলৈ আহোতে আমাৰ এই শিক্ষা নীতিৰ বিষয়ে জনোৱাত তেখেতে বৰ প্ৰশংসা কৰিছে। সেই কাৰণে মই আপোনালোকক এটা কথা জনাৰ পাৰো যে আমাৰ এই নীতিটো চলি থকাই ভাল কিয়নো আমি যেতিয়াৰ পৰা স্কুলবোৰ প্ৰতিনিয়েলাইজ কৰিলো তেতিয়াৰ পৰা আমাৰ জনসাধাৰণৰ মাজত এটা কথাই খোপনি পুতিলৈ যে এই স্কুলবোৰ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে যেতিয়া তাৰ আটাইগোৰ দায়িত্ব চৰকাৰবেই। কিন্তু আপোনালোকে জানে চৰকাৰে ইয়ান ডাঙৰ বোজা এটা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে। আমি চাকবিয়াল সকলক দৰমহা দিয়াৰ হৈ ব্যৱস্থা লৈছো। স্কুল ঘৰবোৰ এতিয়াও বাইজবেই হৈ আছে।

আজি আমাৰ কেবাজনো সদস্যাই ভেনচাৰ এল, পি স্কুলৰ কথা কৈছে। আমাৰ চৰকাৰৰ এটা নীতি আছে যে প্ৰত্যেকখন গাঁওতে একোখনকৈ এল, পি স্কুল গতাৰ। সেই হিচাবে আমি গোটেই অসমতে

* Speech not corrected.

२५८२० खन एल, पि स्कूल पातिछो। किन्तु आमाब गांड आचे २२ हेजावरखनहे। इयाब उपविष्ट आमि आक छहेजावरखन एल, पि स्कूल पातिब थुजिछो। एहिबोब साधावणते चब अळ्हल, चाह वागान, फबेष्ट भिलेज आक यि अळ्लत एथनो स्कूल नाही तेने ठाईत पातिबव कावणे ब्यरंगा ग्रहण कविछो।

एইथिनिते आमाब सदस्य श्रीवस्मयताबी डाओबीया आक केहिबाजनो सदस्याही स्कूलब पविदर्शनब ओपवत गुकड आबोप कविछे। सभापति महोदय, आमाब चबकाबे इतिमध्ये पविदर्शन आक प्रशिक्षणब ओपवत गुकड आबोप कविछे। महि पविपूक वाजेटब ओपवत आलोचना कबोतेओ एटो कथा कैचिलो ये आमि गोटेइ एलिमेन्टेबी एडु-केचनब एडमिनिस्ट्रेचनटो रळक पर्यायलै निब बिचाबिछो आक सेहि कावणे योरा २७ फेब्रुवाबी ताबिखे प्रत्येक रळवते एकोजनकै रळक अफिचाब नियोग कविछो। आक एजन माननीय सदस्याही चेन्टाब चेक्रेटबीब कथा उल्लेख कविछे। महि तेखेतक एटो कथा कब पाबो ये एই बियाटोब ओपवत चबकाबव दृष्टिगोचब हैचे आक चेक्रेटबीजने याते दबमहा अना निया कविब लगा नहय ताब ब्यरंगा हातत लोरा हैचे। यिजन रळक अफिचाब नियोग कबा हैचे तेऊंब ओपवत एहिबोब दाऱित दिया हव। इयाब बाहिबेओ काम चब गांडब स्कूलबोब पविदर्शन कवि ताब एटो पविसंख्या लोरा। आमि पविसंख्या एই कावणे लब लगा ह'ल, आमाब किछुमान ठाईत एने स्कूल आचे—य'त १०० ल'बा-छोरालौ आचे तात शिक्षक आचे ४ जन आक य'त १०० जन ल'बा-छोरालौ आचे तात शिक्षक आचे दृश्यन। सेहि कावणे एই बियाजनब योगेबे आमि पविसंख्या आहवण कविम आक कंत किमान शिक्षकःनियुक्ति दिव लागे सेहिटो बिचाब कवि चाम

चेयाबमेन महोदय, छात्र-छात्रीब संख्यालै शिक्षकबिलाक बितवण कविब पाबि। एहिबिलाक खेलिमेलि बहतथिनि दूब कविब पाबिम। आमाब माननीय सदस्यसकले कैचे निज निज समष्टित प्रशिक्षण दियाब

ব্যরস্থা করাব কথা। মই এই ক্ষেত্রত সহযোগ কৰিব খোজো আৰু
এটি কথাটো মই দৃষ্টিগোচৰ কৰিবলৈ চাম। এইবিলাক বহু ক্ষেত্রত
কিছুমান অশ্ববিধা আছিব পাবে, সেই বাবে মই সদস্যসকলৰ সহযোগ
কামনা কৰিছো। এলিমেণ্টৰী এডুকেশনৰ অফিচাৰৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ
ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। শিক্ষক সকলে যাতে ডি, আই অফিচত দৰমহা
লবলৈ আছিব নেলাগে আৰু তেওঁলোকে ব্ৰহ্ম জৰিয়তে দৰমহা লবৰ
কাৰণে ব্যৱস্থা লৈছো। সেই বাবে মই প্ৰশিক্ষণত গুৰুত্ব দিব খোজো।
স্কুলৰ যি মানদণ্ড তাক গঢ়ি তুলিবৰ বাবণে প্ৰশিক্ষণত গুৰুত্ব দিব
লাগিব। এলিমেণ্টৰীত বহুতো খেলিমেলিব স্থিতি কৰা হৈছে। দিষ্টুক
এলিমেণ্টৰী হল। মহকুমা পৰ্যায়ত সবহ কৰিবৰ কাৰণে ৮ জন ডি,
আই দিয়া হ'ল। তেওঁলোকে বহুতখিলি কাম কৰিছে। এই মহকুমা
পৰ্যায়ত তেওঁলোকে স্কৌলাকৈ কাম কৰিব পাৰিব। এইদৰে প্ৰশিক্ষণৰ
ক্ষেত্ৰত নিশ্চয় আগ বাঢ়িব পৰিব। হাইস্কুলৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰাবিনীয় বস্তুমতা-
বীয়ে কৈছে যে ৫ খন নতুন জিলা গঠন হোৱাৰ পাঁচত এজনকৈ এচি-
চ্চেট ইলাপেষ্টৰ নিয়োগ কৰিছে। এই সকল লোকে প্ৰশিক্ষণত আগ
ভাগ লব পাৰিব। আমাৰ মণ্ডুবীৰ ওপৰত কৈছে। এইবাব অসমত
প্ৰথমবাবৰ বাবে কলেজ প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। অসমৰ বিভিন্ন
কলেজৰ বিভিন্ন খেলিমেলিব কাৰণে এই দায়িত্ব দিছে। স্কুলত ঘথেষ্ট
গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। আমাৰ এই প্ৰশিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত ঘথেষ্ট গুৰুত্ব
দিব খোজো। তেখেতে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। প্ৰথম পৰ্যায়ত ৬১
প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্তি আছিল। ৪৯ জন এতিয়াও প্ৰশিক্ষণ লঢ়লৈ বাকী আছে।
স্কুলত ২৫ জন প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্তি আৰু বাকী শিক্ষকক প্ৰশিক্ষণ লব পৰাকৈ
ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। হাইস্কুলত ৩০ জন লোক প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত হৈছে।
সেই কাৰণে এই ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব খোজো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিশ্চয় জানে যে ইতিমধ্যে অসমত
৪ খন বি, টি, কলেজ চৰকাৰীকৰণ কৰা হৈছে। চৰকাৰী বি, টি
কলেজৰ আগতে আমি নিশ্চয় প্ৰশিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ হাইস্কুলৰ ক্ষেত্ৰত
আগ বাঢ়ি যাৰ পাৰিম। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ কাৰণে নেশনেল

কাউন্সিল অব বিচার্ছ ট্রেইনিং আছে। ইয়াব আমি ব্যরস্থা কৰিব খোজো। আমি আশা বাখিছো শোনকালে এইবিলাক প্রচেষ্টা কৰিব পাৰিম। এচ, চি, এচ, টি, ৰ প্ৰাণকৃতিৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পৰিমাণে আগ বাঢ়ি যাৰ পাৰিম বুলি আশা বাখিছো। শ্ৰীবিনয় বন্ধুমতাৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে এইখনিতে বাজেটত বিফেলষ্টি কৰিব পৰা নাই। সপ্তম পৰিকল্পনা কেনে ধৰণে হব সেইটো ভবা নাই। যি আঁচনি প্ৰথমে ধৰিছে এই বাজেটত বিফেলষ্টি কৰিব পৰা নাই। দিল্লীত যি মুখ্যমন্ত্ৰীৰ সন্মিলন হব আমাৰ যি পৰিকল্পনা লব খুজিছো সেই সপ্তম পৰিকল্পনাত আচল কপত আমি পাৰ পাৰিম বুলি মই আশা বাখিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীবিনয় বন্ধুমতাৰী ডাঙৰীয়াই কিছুমান কথা তুলি ধৰিছে। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰৱল অত্যাচাৰৰ কথাটো সঁচাকৈ দুৰ্ভাগ্যজনক কথা। আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীবগেন বন্ধুমতাৰীৰ ল'বাটোক আক্ৰমণ কৰি অত্যাচাৰ কৰাটো বৰ দুৰ্ভাগ্যজনক কথা। এই নেতো সকলে আমাৰ চৰকাৰকে জগবীয়া কৰে। এই নেতো সকলেই সাম্প্ৰদায়িক ভিত্তি সৃষ্টি কৰিছে। আজি সঁচাই যদি আমাৰ এই জনজাতীয় ভাই ভনীসকলক কেইটামান সকলুৰা কথাতে অত্যাচাৰ কৰে আমাৰেই দুৰ্ভাগ্যজনক কথা। সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আন্দোলনকাৰী নেতো সকলেই উচ্চতাৰ অসমৰ জনগোষ্ঠীক অত্যাচাৰ কৰিবলৈ। এই অসমত বিভিন্ন জনগোষ্ঠী বসবাস কৰিছে। মই আকো কৰ খোজো যিসকল দেশৰ স্বাৰ্থ বিৰোধী আজি সেই সকলে এই কাম কৰি আছে। এই নেতো সকলে বিচাৰিছে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ সংহতি গ্ৰীক্য বিনষ্ট কৰিবৰ কাৰণে সাম্প্ৰদায়িকতা বিনষ্ট কৰিবৰ কাৰণে কাম কৰি আছে। তেওঁলোকে কয় এইখন আবৈধ চৰকাৰ। এই চৰকাৰৰ ওচৰলৈ নেয়ায়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিশ্চয় দেখিছে জনতা ভবনলৈ কাম আদাৱৰ বাবে তেওঁলোক কেনেকৈ আগবাঢ়ি আহিছে। যোৱা ১০ মাৰ্চ তাৰিখে অসমীয়া বোলচবিৰ মোগালী জয়ন্তী পালন কৰা হৈছিল। তাত সকলৈ অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই উৎসৱ পালন বিৰলৈ ভহা সকলক বাঁধা

কবিছিল। গুরাহাটী চহৰত জনতা সান্ধ্য আইন জ্ঞাবি কবিছিল। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিজে উপস্থিত আছিল। আপুনি নিজে দেখিছে সেই জনতা সান্ধ্য আইন মেমানি হাজাৰ হাজাৰ লোক আছি যোগ দিছিল। তাত বহুতো শিল্পী আছি যোগদান কবিছিল আৰু জ্ঞাতিপ্ৰসাদৰ প্ৰতি-মূল্যিত শ্ৰদ্ধা নিবেদন কবিছিল। বিস্তু আন্দোলনৰ নেতা সকল সেই সকলৰ লগত নাই। সকলোৱে চৰকাৰৰ ওচৰলৈ আছিছে আৰু চৰকাৰৰ কাম কবিছে। এই নেতা সকলে চৰকাৰৰ ওচৰলৈ আছি যথেষ্ট কাম কবি আছে। সাধাৰণ বাইজৰ মাজত যি বিভেদৰ স্থিতি কবিছে তাক সকলোৱে জানে। এই ভেদাভেদ সাধাৰণ বাইজে কবিব খোজা নাই। শুষ্ঠিমেৰ কিছুমান নেতাই কবিছে। মই এই কথা চাৰ লাগিব। বিশ্ববিদ্যালয়ত ভৱিষ্যতে যাতে গ্ৰান্কুৱা হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে বাৰষ্ণা লব লাগিব। ই সঁচাকৈ দৃৰ্ভাগ্যজনক কথা।

আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্রীবিনয় বশুমতাৰী ডাঙৰীয়াই বেইটামান কথা কৈছিল বড়ো মিডিয়ামৰ কথা লৈ কেইখনমান স্কুলৰ কথা। কলাই-গাঁও মন্দ চহৰীয়া স্কুল। এইটো ঠিক যে শিক্ষা বিভাগে দিক্ষিগুণেটৰী এটিসিটুদ নলয়। দুখন স্কুল চাঞ্চো বাম এম ই স্কুলক অপৃচুড়েত কবি হাইস্কুললৈ কপাল্বৰ কৰাৰ বিকগনিচনৰ প্ৰচেচ চলি আছে। বড়ো মিডিয়ামৰ শিক্ষাৰ কাৰণে আমি বিশেষ বাৰষ্ণা লৈছো। তেখেতে আৰু দুখনমান স্কুলৰ সমস্যাৰ কথা দাঙি ধৰিছে সেইটো আমি চাৰ লাগিব। মাননীয় সদস্য শ্রীহেমেন দাস ডাঙৰীয়াই এটা ডাঙৰে আৰু ভাল কথা কৈছে। যিটো বিনয় বশুমতাৰী ডাঙৰীয়াইও কৈছে যে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত জনজাতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওপৰত আৰু আমাৰ মন্ত্ৰী বণেন্দ্ৰ নাবায়ন বশুমতাৰী ডাঙৰীয়াৰ ল'বাৰ ওপৰত যি অত্যাচাৰ কৰিছিল সেই সম্পর্কে। এই বিলাক কবিছে অসমীয়াৰ নামত সমাজ বিৰোধী দল কিছুমানে। এই সমাজ বিৰোধী দল বিলাক আজি নিস্কুলীয় হৈ গৈছে। বাইজে আজি তেঙ্গোকৰ চক্ৰান্ত বুজি পাইছে। আমি কৈছোৱেই

১৯৮০ চনত যেতিয়া স্কুল কমেজ বন্ধ হৈ গৈছিল তেতিয়া কোনে চাফাৰ কবিছিল, শিক্ষাৰ পৰিবেশ নষ্ট হলে আজিও সেই গাঁওৰ দুখীয়া পিচ-পৰা বাইজ্ব ল'বা ছোৱালীয়েহে চাফাৰ কৰিব লাগিব। ডাঙৰ ডাঙৰ নেতা যি সকলে আন্দোলন কৰাটিছে তেওঁলোকৰ ল'বা ছোৱালীয়ে চাফাৰ নকাৰে। এইথিনিতে মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব খুজিচো। আমাৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্দোলনৰ আগশাৰীৰ নেতা শ্ৰীদেৱ প্ৰসাদ বৰুৱা, তেওঁ আন্দোলনৰ মূৰবী। অসমত যেতিয়া চলিছিল তেওঁ আন্দোলনৰ উৎসামি দিচিল কিন্তু তেওঁৰ একমাত্ৰ জীয়বী অসমত মপচে তেওঁৰ ছোৱালী বোম্হেত পচে। গাঁকে শিক্ষাৰ পৰিবেশ বিনষ্ট হলে হানি তেওঁলোকৰ নহয়, হানি তব আমাৰ দুখীয়া মানুহৰ ল'বা ছোৱালীৰ। নেতা সকলৰ ল'বা ছোৱালী বোম্হেত পঢ়িব ডাঙৰ ডাঙৰ চাকৰী লব কিন্তু দুখীয়া মানুহে যাৰ ল'বা ছোৱালী পিয়ন চকিদাৰ হব লোকচান হব তেওঁলোকৰ। মই অলপতে লৈবগাঁওলৈ গৈছিলো আৰু তেতিয়া আন্দোলনৰ নেতৃত্বন্ত দেবগাঁও বন্ধৰ আহ্বান দিচিল। কিন্তু বন্ধক নেওঁচি যি ১৫ হাজাৰ গোটা ধাইছিল তেওঁলোকক মই তেতিয়া কৈছিলো যে আপোনালোকে আন্দোলন কৰিছে দেৱ প্ৰসাদ বৰুৱাৰ উচটটিন্ত, তেওঁৰ ঘৰ আপোনালোকৰ ঘৰৰ ওচৰতে গোলাঘাটত, তেখেতক সোধকচোন তেওঁৰ ছোৱালীয়ে কিয় বোম্হেত পচে? এই বিলাক লোকেই আজি নিবীহ লোকৰ মন বিলাক ছেদেলি ভেদেলি কৰিছে।

আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীহেমেন দাস ডাঙৰীয়াই গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ল বিডাবৰ নিযুক্তি সম্পর্কে এটা ডাঙৰ অভিযোগ আনিছে। আচলতে এইটো এটা দুৰ্ভাগ্যজনক কথা। যিজন কুমুদ শৰ্ম্মাই দিল্লী মহা নগৰীলৈ গৈ ছাত্ৰ সহাৰ ইন্টাপ্রোটৰ হৈ ডাঙৰ ডাঙৰ কথা কয় তেওঁ কেনেকৈ ভৱা চার্টফিকেটত নিযুক্তি পালে? তেওঁলোকে মিটিং পাতি বাজতুৰাভাৰে বিধায়কক অবৈধ দৰ্নীতিপৰামুন বুলি কয় তেওঁ আকৌ মিছা কথা কয় টুরেন্টিফিক্ট পজিচনত থাকি ফিফটিন বুলি কয় আৰু এতিয়া কয় টাইপ মিষ্টেক, এল এল এমত হাই পার্টেজেজ বুলি কয়, ৫৪৮৪ পাইছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমিও এলাহাবাদ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ল ডিগ্ৰী

লৈছো । ল ডিগ্রীত ৫৪ শতকবাবক হাই পার্টেন্সেজ বুলি কয় জানো ? এই বিলাক কি দূর্নীতি নহয় ? এই ক্ষেত্রত চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব । ইতিমধ্যে গোটেই অভিযোগ অহাত সকলো কথা পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি আমি চেঞ্চলবৰ দাঙি ধৰিম আৰু আমি চেঞ্চলবৰ লগত ঘোগাযোগ কৰি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ চেষ্টা কৰিম । সঁচাকৈ এইটো বৰ দূৰ্ভাগ্যজনক । এঙ্গলোকে আকৌ কয় যে এম এল এ সকলে প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষকৰ চাকৰী দি ১০ হাজাৰ ২০ হাজাৰ টকা লয়, এঙ্গলোক দূৰ্নীতি পৰায়ন । কিন্তু সেইজন ব্যক্তিয়ে আগোৰো ভূৱা চাৰ্টফিল্ডেট দি নিয়োগ লৈছে, দৰ্থাষ্টত অবিজিনেল চাৰ্টফিল্ডেট দিয়া নাই এটেছেড কপি দিছে, চিলেকচনৰ সময়ত বেজিঞ্চাৰে দেখা বুলি কয় কিন্তু অবিজিনেল দিয়া নাই, গাতকে সন্দেহৰ স্থল নিশ্চয় আছে । আকৌ এই ব্যক্তিয়ে দিল্লী মহানগৰীত আন্দোলনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে এমএলএ সকলক দূৰ্নীতি পৰায়ন বুলি কয় । উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যি সকল লোক দূৰ্নীতি পৰায়ন তেওঁলোকেহে দূৰ্নীতি বুজে ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, হেমেন দাস ডাঙৰীয়াই এটা ডাঙৰ কথা কৈছে যে চৰকাৰে বিজ্ঞান শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগে । এই ক্ষেত্রত চৰকাৰে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে বিজ্ঞান শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিবলৈ । বিজ্ঞান শিক্ষাৰ কাৰণে ৭ম পঞ্চম বার্ষিক পৰিকল্পনাত আমি শক্ত ধনৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছো । কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা অনুমোদন পালে আমি কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা ল'ব পাৰিম ।

আমাৰ নতুন প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীৰাজীৰ গান্ধীয়ে কাৰ্য্যভাৱ গ্ৰহণ কৰিয়ে দেশবাসীৰ কাৰণে যি বৃত্তা দিছিল তাত প্ৰথমেই শিক্ষাৰ ওপৰতে গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল । বিশেষকৈ বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ ওপৰত তেখেতে বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে । আমাৰ এটা ডাঙৰ সমস্যা হৈছে নিৱৰুৱা সমস্যা ।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় আপুনিও নিশ্চয় জানে যে শ শ, হাজাৰ হাজাৰ মালুহ মোৰ ওচৰলৈ প্ৰতি দিনে আছে কেৱল এটা কথাৰ কাৰণে

আৰু সেইটো হৈছে শিক্ষকৰ চাকৰি বিচাৰ কাৰণে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীমহম্মদ হুছেইন ডাঙৰীয়াই কৈছে। এইটো কথা থিক যে কৰবাত কৰবাত মই লিখি দিছো। অভাৱত মাঝুহৰ এই অৱস্থা হৈছে। কৰবাত কৰবাত লিখি দিঙ্গতে বিশেষকৈ এল, পি, স্কুলৰ চাকৰিত মোৰ লিখা খিনিৰ ওপৰত হয়তো ডি আই সকলে মূল্য দিছে। কিন্তু মাননীয় উপাধিক মহোদয়, কেইটামান এল, পি, স্কুলৰ শিক্ষকৰ পদ পূৰণ কৰিয়েই বা কেইজনমান কনিষ্ঠবলক নিয়োগ কৰোতেই যদি আমাৰ নিবন্ধুৱা সমস্যা সমাধান হ'ল-হেতেন তেতিয়াহলে, বেলেগ কথা আছিল। কিন্তু এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা নিবন্ধুৱা সমস্যা কেতিয়াও সমাধান কৰিব নোৱাৰিব। আমি নিবন্ধুৱা সকলক দায়িত্বপূৰ্ণতাৰে সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। ইয়াৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব আমাৰ শিক্ষা বিভাগৰে আছে। সেই কাৰণেই বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ ওপৰত আমি দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিবলৈ আৰু গুৰুত্ব দিব খুজিছো। ‘কাউন্সিল অব হায়াৰ চেকেশনোৰ’ৰ ঘোগেদি ‘প্লাছ টু ট্ৰেজ’ত আমি গুৰুত্ব দিব খুজিছো। ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ কিছুমান ল’বাক এনে শিক্ষা দি সমাজৰ উন্নয়ণত তেঙ্গলোকক নিয়োগ কৰিবলৈ বাৰস্থা কৰিছো। এই বছোৱা আমি নিশ্চয় এই বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ ওপৰতে গুৰুত্ব দিম।

মাননীয় উপাধিক মহোদয়, অসম চৰকাৰৰ গ্ৰাম্য উন্নয়ণ বিভাগৰ জৰিয়তে আই, আৰ, ডি, পি বিভাগৰ দ্বাৰা কিছুমান যুৱকক আঞ্চলিক ব্যৱস্থা দিব খুজিছো। মাননীয় উপাধিক মহোদয়, আপুনিৰ জানে যে যেতিয়া ‘উদ্যোগ প্ৰদৰ্শনী’ হৈছিল তেতিয়া গ্ৰাম্য উন্নয়ণ বিভাগৰ পৰা বকোৰ হজন কাহলু সম্প্ৰদায়ৰ ল’বাই অছুদাম পাইছিল। সেই অছুদামেৰে তেঙ্গলোকে জোতা চিলাই কৰা উদ্যোগ গঢ়ি তুলিছিল। আমি তেতিয়া তেঙ্গলোকক সুধিছিলো যে, তেঙ্গলোকে প্ৰথমে এই ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰোতে সমাজৰ ফালৰ পৰা কিবা অশুবিধাৰ সমুখীন হৈছিল নেকি? তেতিয়া তেঙ্গ বিলাকে ক’লে যে, প্ৰথম অৱস্থাত এই ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰোতে মাঝুহ সমালোচনা মুখৰ আছিল আৰু হংগা অৱজ্ঞাৰ চকুৰে চাইছিল। বিন্তু পিছত সেইটো নোহোৱা হ'ল যেতিয়া তেঙ্গলোকে ইয়াৰ

দ্বারা তাল ব্যরসায় করি বেছ পুঁজি উপর্জন করিবলৈ সমর্থ হ'ল। সেই-দিনে মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ সমষ্টি নাজিবাৰ দৃজন ল'বা এজন বামুণৰ আৰু আনন্দন কায়স্থ মাঝহৰ ল'বাই এই গ্রাম্য উল্লয়ন বিভাগৰ পৰা আঁচনিত সাহাৰ্যা পাইছিল। সেই সাহাৰ্যবে তেওঁলোকে 'পিগাৰি' খুলিল। এই ব্যৱসায়ৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে বেংকৰ আগ পৰিশোধ করিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। তেওঁলোকক দেখি আৰু তিনিজন ল'বা এই ব্যৱসায়ৰ কাৰণে আগুৱাই আহিছে। গতিকে আমি এইদিনে আমাৰ ঘুৰক সকলক গঢ়ি তুলিব লাগিব। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমি আমাৰ কৌটিকলীয়া দৃষ্টি ভঙ্গী সলনি কৰিবৰ হ'ল। আমি আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাক গ্রাম্যমুখী কৰি তুলিব লাগিব। হৃষিমূলক শিক্ষাৰ কাৰণে আমি নিশ্চয় চেষ্টা কৰিম।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীহেমেন দাস ডাঙৰীয়াই পৰীক্ষাৰ ফলাফল সম্পর্কে এটা বৰ ডাঙৰ কথা কৈছে। মেট্ৰিক এইচ, এচ, এল, চিত শতকৰা ২৮ জনে পাছ কৰিছে। এইটো অপচয় হৈছে। শিক্ষাৰ মানদণ্ডত কৰবাত কেৰোণ আছে। মই জিলালৈ গলে হেড-মাস্টৰ সকলক এই সম্বন্ধে উনুকিয়াই দিওঁ। এইদিনে যদি আমাৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড অধোমুখী হয় তেতিয়াহলে আমাৰ কাৰণে, সমাজৰ কাৰণে এটা বৰ ডাঙৰ বোজা হৈ পৰিব।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এশজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নাম ভৰ্তি কৰিলে তাৰে ৬১ জনে চতুৰ্থ শ্ৰেণী পাইলৈ আৰু ১৪ জন দশম মান শ্ৰেণী পাবলৈ সমৰ্থ হয়। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই এশজন ল'বাৰ কাৰণে আমি যিগান খবছ কৰিছো তাৰ ছিচাৰটো মই এইধৰণেৰে দিছো,— এজন প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ ছাত্ৰক পঢ়াবৰ কাৰণে লাগে ১৩৩ টকাকৈ, প্ৰত্যেক জন হাইস্কুলৰ ছাত্ৰৰ কাৰণে খবছ পৰে ২৫০ টকাকৈ, একোজন কলেজৰ ছাত্ৰক পঢ়াবৰ কাৰণে খবছ কৰিবজগীয়া হয় ৬৮৯ টকাকৈ। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমি তৃতীয় স্থান লাভ কৰিছো। উভৰ প্ৰদেশত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত খবছ কৰে শতকৰা ২২ ভাগ, কৰ্ণাটকত খবছ কৰে শতকৰা ২২ ভাগ,

বাস্তুমত শতকরা ২০ ভাগ আৰু পঞ্চমবঙ্গত শতকরা থৰছ পৰে শতকৰা ২৫ ভাগ। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ইমান থৰছ কৰা হৈয়। এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে এনেকুৱা এটা অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই অপচয় কীয় হ'ল? ইয়াৰ কাৰণে আমি শিক্ষা নীতিকে দোষাবোপ কৰিব লাগিব। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা এই অপচয় আমি বক্ষ কৰিব লাগিব। এইটোৱেই আজি আমাৰ সম্মুখত দৈখা দিয়া ভাঙ্গৰ সমস্য।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য আৰহেমেন দাস ভাঙ্গৰীয়াই চিলাপথাৰ কলেজৰ কথাটো কৈছে। যোৱাকালিও কথাটো দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। ডি, পি, আইয়ে এই বিষয়ে অনুসন্ধান কৰি আহিছে। মইও এই ক্ষেত্ৰত চাম। নবীন চন্দ্ৰ কলেজৰ কথাটো কি অৱস্থাত আছে মই পুনৰ চাৰ লাগিব। তেখেতে মাজাছাৰ কথাটো কৈছে সেইটো চাৰ-লাগিব। হাই মাজাছা আৰু এম, ই, মাজাছা একেই কথা। চিনিয়াৰ মাজাছাৰ কথা খিনিও একেই কৰিব লাগে বুলি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। এই কথা। বিলাকৰ অগত ধৰ্মীয় কথাও জড়িত আছে। গোটেই কথা-বিলাক পূঁখালুপুঁখভাৱে পৰীক্ষা কৰি চাইহে ব্যৱহাৰ গ্ৰহণ কৰিব পাৰিম।

ইয়াৰ পিছত আমাৰ মাননীয় সদস্য ক্রীমখুবা ডেকাই বৰ ভাল পৰামৰ্শই দিছে। আৰ্জি যোৱা দুৰছৰ্ব পৰাই আমি তেখেতৰ ভাষণ শুনি আছো। প্ৰত্যেকটো কথা তেখেতে মোক খোছ মাৰিয়েই কৰয়। তেখেতৰ পৰামৰ্শ সচাইয়ে মোৰ বৰ ভাল লাগিছে। তেখেতে কেইটামান কথা বৰ শুকৰূপূৰ্ণ কথাই কৈছে। আজি কিন্তু তেখেতে মোক খোছ মৰা নাই। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যদিনা আপোনালোক উপস্থিত আছিল, প্ৰকাশন পৰিষদৰ ২৫ বছৰীয়া জুবিলী উদ্ঘাপনৰ সন্দৰ্ভত এখন তথ্য চিত্ৰ প্ৰকাশ কৰা হৈছিল। তাত পার্যায়ানে সকলো বিলাক কথাই সন্নিবিষ্ট কৰিয়েই সেই তথ্য চিত্ৰ খন অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। তেখেতে হৃষ্টামান বৰ সংজ্ঞ পৰামৰ্শ দিছে। ইতিমধ্যে কাম বহুখনি আগুৱাই গ'ল। গতিকে এই বিষয়ে বিভাগৰ অগত আলোচনা কৰি শিলাজিপি জড়িত কৰিব পৰা যায়নে নেয়ায় সেইটো চাৰলাগিব। চিলাৰায়ৰ

যৃত্তিটো চৰকাৰৰ দ্বাৰা কৰা নাই, ব্যক্তিগত প্ৰতিচাৰৰ দ্বাৰা কৰোৱা হৈছে। সিদিনা আমি দেখিছিলো। কালাপাহাৰৰ কথা আৰ্থিনি চাম। পাবলিচিটি বৰ্ডত ১৩ লাখ ৪০ হেজাৰ টকা ধৰ্যা কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পর্কে তেখেতে এটা কালাপাহাৰ সম্পর্কে অভিযোগ আনিছে। সেইটো আমি নিশ্চয় চাম। আৰু তৃতীয় এটা কথা কৈছে প্ৰকাশন পৰিষদত টকা ধৰ্যা কাৰ হৈছে। এইটো তেব লাখ চলিশ হাজাৰ টকা ধৰ্যা কৰা হৈছে। মাননীয় সদস্য সকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে জনাৰ বিচাৰিছো যে বিশেষ প্ৰদৰ্শনীৰ কাৰণে দহ লাখ টকা দিয়া হৈছে। আজি মাননীয় সদস্য মথুৰা ডেকা ভাঙৰীয়াই কৈছে যে পচুৰৈ সমাজ তৈয়াৰ কৰাৰ কাৰণে এইটো ভাল হৈছে। এটা বাতাৰৰণৰ সৃষ্টি হৈছে। এনে ধৰণৰ প্ৰদৰ্শনী প্ৰতি হৃবছৰৰ অন্তৰে অন্তৰে পাতিবলৈ আশা কৰিছো। ইয়াবোপৰি গুৱাহাটী চহৰতে আৰু নাথাকি অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰত এই প্ৰদৰ্শনী পাতিবলৈ আশা কৰা হৈছে। তেতিয়া-হ'লে অসমীয়া লিখক সাহিত্যিক সংকলনৰ যি বক্তৰ্মান দুখ লগা অৱস্থা সেইটো দূৰীকৰণতো সহায় হৰ। আজি আমাৰ অসমীয়া লিখক আৰু সাহিত্যিক কৈয়েই অসমীয়া ভাষাৰ ভৱিষ্যত। যদি লিখক সকলৈ কিতাপ নিলিখে বা তেখেতসকলৰ কিতাপ যদি মাননীয় সদস্য ডেকা ভাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে কোনো ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ীৰ হাতত মূল্যায়ণ কৰা হয় তেতিয়াহলে অসমীয়া ভাষা গা কৰি উঠিব নেৱাৰিব। এইটো সঁচাকৈয়ে অতি দুখৰ কথা। আশা বাখিছো যে ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ী সকলৈ ইয়াৰ কাৰণে লিখক সংকলনৰ কিতাপ প্ৰকাশনৰ কাৰণে আগবঢ়াচ আহিব। অসমীয়া ভাষা তেহে বক্তিৰ। অসমৰ তেতিয়া এক পচুৰৈ সমাজৰ সৃষ্টি হৈ লিখক আৰু সাহিত্যিক সকলক উৎসাহ যোগাব। এইটো ঠিক যে বহুত দুখীয়া লিখকে কিতাপ প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাই। আমাৰ প্ৰকাশন পৰিষদৰ উদ্দেশ্য হৈছে তেনে দুখীয়া লিখকৰ কিতাপ প্ৰকাশ কৰি উৎসাহ যোগোৱা। প্ৰকাশন পৰিষদৰ দায়িত্ব হৈছে বহুমুজীয়া কিতাপ বিলাক প্ৰকাশ কৰা আৰু বাইজ্ঞানিক আগত দাঙি ধৰা। আমাৰ বাঙ্গল প্ৰকাশন ব্যৱস্থাটো ব্যক্তিগত কিতাপ ব্যৱসায়ীৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ

কৰিবলগীয়া হোৱাটো অতি দুৰ্ব কথা। কিয়নো বহুত তেমে ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ীয়ে কিতাপৰ ওপৰত মূল্য নিদিয়ে। টেক্স বুৰুৰ জগতে বিবৰণ আৰু বিক্ৰিৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ পৰামৰ্শ অতি আদৰণীয় কিন্তু এতিয়াই এই বিষয়ে একো কৰ পৰা নাথাৰ সেইটো আমি পৰীক্ষা কৰি চাম। অসমীয়া ভাষাৰ কিতাপ অন্য ভাষালৈ অনুদিত কৰা কাম কৰা হৈছে। তেখেতে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ দৰে ইতিমধ্যে ইংৰাজী, হিন্দী, মাৰাঠী আদি ভাষালৈ অপৰ্যায়। কিতাপ অনুদিত কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে প্ৰকাশন পৰিষদৰ তৰফৰ পৰা বহুতো অসমীয়া কিতাপ অনুবাদ কৰি প্ৰকাশ কৰা হৈছে। বহুমূলীয়া কিতাপ হস্তীবিদ্যাৰ্গৰ অসমীয়া ভাষাৰ দ্বাৰা ইংৰাজী আদি ভাষালৈ অনুদিত কৰা হৈছে আৰু গোটেই ভাৰততে সমাদৰ লাভ কৰিছে। প্ৰকাশন পৰিষদৰ তৰফৰ পৰা যি চেমিনাৰ পত্ৰ হৈছিল সেই চেমিনাৰত উপস্থিত থকা বিশিষ্ট সাংবাদিক বৈশ্বায়ন পায়ন ঘোষাল, তেখেতে অনুবাদ কাকতৰ সম্পাদক, তেখেতেও এই বিষয়ে পৰামৰ্শ দিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা অসমীয়া ভাষাৰ কিতাপ আন ভাষালৈ অনুদিত কৰাৰ কাৰণে যথেষ্ট উপকৃত হৈছে পচ্ৰুৱৈ সমাজ। ডঃ সুধ্যকুমাৰ ভুঞ্জা, আনন্দবাম বৰুৱা, ডঃ মহেশ্বৰ লেঙ্গৰ বহুত কিতাপ ইংৰাজীলৈ অনুদিত কৰা হৈছে। কিন্তু এইটো ঠিক যে সকলো বিলাক কাম প্ৰকাশন পৰিষদৰ তৰফৰ পৰা সন্তুষ্টিৰ নহয় সেই কাৰণে ব্যক্তিগত কিতাপ ব্যৱসায়ী সকলো আগবঢ়ি আহিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে অসম সাহিত্য সভালৈ যোৱা কেইবছৰ ধৰি টকা দিয়া নাই বুলি কৈছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে জনাৰ খোজে যে চৰকাৰী গ্রান্ট ইন এইড পোৱাৰ কাৰণে কিছুমান নিয়ম নৌতি আছে। সেই নৌতি নিয়ম যি যি অনুষ্ঠানে নাথানে সেই সকলক টকা দিয়া নহয়। অতি দুৰ্ভাগ্যৰ কথা যে অসম সাহিত্য সভাই গুৰি সংগ্ৰামৰ অংশীদাৰ ছিচাৰে কাম কৰা আদি বহুতো কথাৰ কাৰণে টকা দিয়াত অনুবিধি হৈছে। যোৱা বজাইগাঁও সহিত্য অধিবেশনৰ কাৰণে ক্ষুল ঘৰ এটা জাগে বুলি এখন দৰ্শকত ডি.আই.বি. ওচৰত দিয়া

হৈছিল। সেই দর্থাস্তব এটা ফৰধৰাউ নকৰা কপি মোৰ টেবুলত আনি কোনোবাই হৈছিল। ডি-আইলৈ লিখা কাংগজ আহি মন্ত্ৰীৰ টেবুল পোৱাইছে। এইটো মাছ বুলি নাখায় জিজি বুলি থায় এই কথা আমি মানি লবলৈ টান পাইছো। নীতি নিয়ম মানি চলা উচিত। সেই কাৰণেই আমি অসম চৰকাৰে অসম সাহিত্য সভাক ধন দিব পৰা নাই। তেখেতে যিটো নতুন সাহিত্য পৰিষদ আৰু প্ৰকাশনৰ কাৰণে পৰাৰ্থ আগবঢ়াই ছ সেইটো যদি আমালৈ দৰ্থাস্ত আদি কৰি আমাৰ মাচ লিটাৰেচি কেন্দ্ৰপ্ৰিন্ত শিক্ষকসকলক নিয়োগ কৰিব লাগে বুলি আগবঢ়োৱা পৰাৰ্থ আদৰণীয়। ৭ আগষ্টৰ পৰা সপ্তাহ জোৰা প্ৰগ্ৰাম পালন কৰা হৈছিল। অসমৰ বিভিন্ন ঠাইলৈ যাওঁতে মই কৈতিলো যে শিক্ষকসকলে এই ক্ষেত্ৰত বৰঙণি যোগাব লাগে। মই শিক্ষকসকলক আহ্বান জনাইছিলো যে শিক্ষকসকলে অকল শিক্ষন দান কৰাই নহয় সেই সেই অঞ্চলৰ সমাজৰ বন্ধু দার্শনিক আৰু পথ-প্ৰদৰ্শক (ফেইণ, ফিল'চফাৰ এণ্ড গাইড) হিচাবে পিচপৰি থকা মানুহথিমিক আগুৱাই আনিব লাগিব। অঞ্চলৰ লোকসকলে নিজৰ ঠাইত থকা শিক্ষক সকলক নেতা হিচাবে মানি চলে। সেই কাৰণেই মই তেখেতে সকলক আহ্বান জনাইছিলো যে আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হৈছে নিবক্ষৰতা দূৰীকৰণ। এই ব্যৱস্থাত শিক্ষকসকলে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। উপাধিক্ষম মহোদয়, ভাবতৰ্বৰ্ধৰ বিবাট গণতান্ত্ৰিক দেশখনত আজিও বেছি সংখ্যক লোক নিৰক্ষৰ হৈ থাকিব লগীয়া হোৱাতো প্ৰয়াত প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে অনুধাৰন কৰিছিল কাৰণেই তেখেতৰ ঘোষিত কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ ঘোল্ল দফাৰ অধীনত এই কথা সাঁওৰি লৈছিল আৰু দেশৰ অগণন নিৰক্ষৰ লোকক আগবঢ়াই অনাৰ কাৰণে ক্ষীপ্ৰতৰ কাৰ্যা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ নিৰ্দেশ দিছিল। ১৯৯০ চনৰ ভিতৰত নিৰক্ষৰতা দূৰীকৰণৰ লক্ষ্যত উপনীতি হোৱাৰ কাৰণে লক্ষ্য হিব কৰা হৈছিল। এইটো এটা সাংবিধানিক দায়িত্ব। ডিবেকটিভ প্ৰিলিপ'লত আছে। সংবিধান বচনা কৰাৰ সেই সময়ৰ পৰা দহ বছৰৰ ভিতৰত দেশৰ পৰা নিৰক্ষৰতা দূৰীকৰণ কৰিব জাগিল; কিন্তু পৰা নাই কাৰণেই ১৯৯০ চনলৈ লক্ষ্য কৰা হৈছে। এইটো কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ সমাজৰ সকলো জ্ঞেশীৰ

সোকৰ সহায় সহযোগ নিতান্ত আৱশ্যক। সেইটো আমি বিচাৰিম। সৰ্বভাৰতীয় ক্ষেত্ৰত আমি অসমত বহুত পিচপৰি আছো। সৰ্বভাৰতীয় শিক্ষিতৰ হাৰ শতকৰা ৩৮ আৰু আমাৰ অসমত শতকৰা শিক্ষিতৰ হাৰ মাত্ৰ ২৮ জন। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে ৰহণ সংখ্যক লোক নিৰক্ষৰ হৈ আছো। শ্ৰীমতী গৃহস্থা চৰৰীয়া ডাঙৰীয়ানীয়ে স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ কথা কৈছে। এইটো আমিও অমুভৰ কৰিছো। এইটো চৰকাৰে সিদ্ধান্ত কৰিছে আৰু মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াইও ঘোষণা কৰিছিল যে সপ্তম পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত অস্ততঃ বি-এ মহলালৈকে হোৱালী সকলক বিনামূলীয়া শিক্ষাদান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ ওপৰত নিশ্চয় গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য মথুৰা ডেকা ডাঙৰীয়াইও পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। এইটো সজ পৰামৰ্শ, এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষক সমাজক অনুৰোধ কৰিছো যেন তেখেত সকল আগবঢ়া আহি সহায় কৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে পঢ়ুৱৈৰ পৰিবেশ তৈয়াৰ কৰাৰ কথা কৈছে। আমি ইতিমধ্যে এচ-ই-বি-এ লৈ জনাইছো যে প্ৰতি সপ্তাহৰ এটা পৰিয়ড অস্ততঃ প্ৰতিজন ল'বাৰ লাইব্ৰেৰিত গৈ কিটাপ পঢ়িব লাগিব এইটোৰ দ্বাৰা এটা পঢ়াৰ পৰিবেশ গঢ়ি উঠিব বুলিয়েই তেনে নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। ইয়াবোপৰি গ্ৰাম্য অঞ্চলত পুথিভড়াল স্থাপন কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। সপ্তম পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত পঞ্চাশটা তেনে গ্ৰাম্য পুথিভড়াল স্থাপন কৰা হৰ।

আজি আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীমথুৰা ডেকা ডাঙৰীয়াই টি, ভি ব কথা কৈছে। এইটো ঠিক যে টি, ভি ত এটা শিক্ষামূলক দিশ আছে। ইয়াত কুইজ কল্পিটচন বুলি এটা প্ৰগ্ৰাম দিয়ে, এইটো সকল সকল ল'বা-ছোৱালী বিলাকৰ কাৰণে ভাল, এইটো চাৰ লাগে। অৱশ্যে অভিভাৱকে যদি চিনেমা দেখুৱাই থাকে যেতিয়াহলে বন্ধ কৰি দিয়াই ভাল। মই ভাবো টি, ভি আমাৰ এটা শিক্ষাৰ বাহন হিচাবে গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। আমি অডিয়োভিজুৱেল শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব বিচাৰিছো। তেখেতে শিক্ষাৰ মানদণ্ডৰ ওপৰত আৰু এটা ভাল পৰামৰ্শ দিছে। তেখেতে কৈছে ৩

বছৰে এখন স্কুলে বেয়া বিজাল্ট কৰিলে তেওঁলোকৰ মঙ্গলী বন্ধ কৰি দিব আগিব। তেওঁতেব পৰামৰ্শতো মই নিষ্চয় পৰীক্ষা কৰি চাম। তাৰ পাচত তজমুল আলী লক্ষ্য ডাঙৰীয়াই এম, ভি স্কুল কথা কৈছে। মাননীয় সদস্য হেমেন দাস ডাঙৰীয়াইও এম, ভি স্কুল, এম, ই স্কুল কৰাৰ কথা কৈছে। আমি এম, ভি স্কুল, এম, ই স্কুল নকৰি মিডিল স্কুল কৰিব বিচাৰিছো। তাৰ পাচত তজমুল আলী লক্ষ্য ডাঙৰীয়াই মাদ্রাজা স্কুল বিলাক জাতীয়কৰণ কৰাৰ কথা কৈছে। সেইটো আমি বিবেচনা কৰি চাম। তেওঁতে আই, টি, আইব কথা কৈছে। আই, টি, আই তো কেৱল মোৰ বিভাগত নপৰে। ইয়াত শ্ৰমস্তৰীও আছে। লেবাৰৰ কাটমোচনত এইটো গ্ৰহণ কৰিলে ভাল হয়। পলিটেক্নিকৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে প্ৰত্যেক জিলাতে একোখনকৈ পলিটেক্নিক স্কুল খোলাৰ কথা বিবেচনা কৰিছো। এই পলিটেক্নিক গুপৰত আমি গুৰুত্ব আবোপ কৰিছো। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰপাবে এখনো পলিটেক্নিক স্কুল নাই। এই বছৰতেই বঙ্গাইগাঁওতো আৰম্ভ কৰিবলৈ বিচাৰিছো। অহা বছৰ আৰু দুখনমান কৰাৰ কথা চিন্তা কৰি আছো। সন্তুষ পৰিবহনাৰ কাল-ছোৱাত পলিটেক্নিকৰ অভাৱ দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো। মই এই-খিলিতে এটা কথা কৰ থুজিছো যে শিলচৰ পলিটেক্নিকত এটা এলে-কট্ৰনিকৰ ডিপ্লোমা থুলিব বিচাৰিছো। যোৰহাট প্ৰিম অৱ গৱেলচত্ত অটমেৰাইল ডিপ্লোমা এই বছৰতেই থুলিবলৈ চেষ্টা কৰিছো। অসম ইঞ্জিনীয়াবিং ইন্ষ্টিউচন কম্পিউটাৰ ডিপ্লোমা খোলাৰ চেষ্টা কৰিছো। আজিৰ যুগটোৱেই হৈছে কম্পিউটাৰৰ যুগ। গতিকে আমি তাত গুৰুত্ব আবোপ কৰিছো। শিলচৰত ৬০ ধন আসন বঢ়াই দিয়া হৈছে। ডিক্ৰগড়তো ৬০ আসন বঢ়াই দিয়া হৈছে। অসমৰ আটাই কেইখন জিলাত যাতে এই আই, টি, আই শাখা প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰে। তাৰ কাৰণে চিন্তা কৰি আছো। আমিৰ হামচা তালুকদাৰ ডাঙৰীয়াই স্কুলৰ বিল্ডিং গ্ৰেটৰ কথা কৈছে। অবশ্য কথাটো তেওঁতে ঠিকেই কৈছে। জ'বা ছোৱালী বিলাক স্কুললৈ আচাৰ পাচত নিষ্চয় পঢ়িবৰ বাবে এটা পৰিবেশৰ দৰকাৰ। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে আমাৰ শিক্ষাবিভাগৰ বাজেটৰ

ওপৰত দৃশ দহ কৌটি টকা বুলি শুনিলে সকলোৱে জিভা উলিয়াই দিয়ে অৰ্থাৎ আচৰিত হয়। এইটো কথা ঠিক শিক্ষকক দৰমহা দিওলে বাজেটৰ টকা বেচি যায়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাক প্ৰাথমিক স্কুলৰ পৰা আবণ্ণ কৰি আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যন্ত ১ লাখ ১৫ হাজাৰ কিস্তকেই আছে। আমাৰ এটা সৌভাগ্যৰ কথা এন, আৰ, ই, পি আৰু আৰ, এল, ই, জি, পিৰ পৰা ভালোখিনি ধন স্কুলঘৰৰ কাৰণে খৰচ কৰিব পৰা হৈছে। অহা পৰিকল্পনাত একোটা স্কুলত ৬৬ লাখ টকা খৰচ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আৰু চৰকাৰৰ বেচি সংখ্যক স্কুল অব যাতে পৰা যায় তাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে। সৌভাগ্যৰ কথা যে বিলি গ্ৰান্টৰ কাৰণে ২৪ কৌটি টকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পোৱা হৈছে আৰু ৫ বছৰৰ ভিতৰত সেইটো খৰচ কৰিব জাগিব। গতিকে আশা বাখিছো এই দ্বিসমূহ কিছু হজেও কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব পৰা হব। মাননীয় সদস্য শ্ৰীমতী মৃতলা চৰৰীয়াই এটা কথা কৈছে যে প্ৰাক-প্ৰাথমিক স্কুল বিজ্ঞাকৰ কথা চিন্তা কৰিব জাগে। এইটো ঠিক যে ছয় বছৰ বয়সত প্ৰথম মান শ্ৰেণী পায় কিস্ত তাৰ তলত মাম ভৰ্তি কৰিব নোৱাৰে। সেই কাৰণে আজি প্ৰাক প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব জাগিব। সপ্তম পৰিকল্পনাত দহ হাজাৰ এল-পি স্কুলত প্ৰাক প্ৰাথমিক শাখা খোলাৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে। মুঠতে আমাৰ ২৫ হাজাৰ ৮২০ ধন প্ৰাথমিক স্কুল আছে। ১৫ হাজাৰ ইউনিচেকৰ যোগেদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ জৰিয়তে কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। স্কুলমাত্ৰৰ কথা যিটো পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেই সন্দৰ্ভত কঙ যে এই বিষয়ত আমাৰ ব্যৱস্থা এতিয়ালৈকে নাই। তেনে স্কুলত স্কুল মাত্ৰৰ কথা চিন্তা কৰিব পৰা নাই। প্ৰাক প্ৰাথমিক কৰিব খোজা স্কুল সমূহ সম্পূৰ্ণ হৈ উঠিলৈ সেই বিজ্ঞাক স্কুলত একোজনীকৈ অন্তত: আয়া বখাৰ কথা চিন্তা কৰিছো। সেই কথাটো বিবেচনা কৰি চাম। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰায়খিনি মাননীয় সদস্যই তেখেতসকলে আগবঢ়াৱা পৰামৰ্শৰ কাৰণে মই এই স্থৰ্যোগতে ধন্যবাদ জনাইছো আৰু তেখেত-

সকলে দাঙি ধৰা পৰামৰ্শসমূহ কামত লগাবলৈ মই চেষ্টা কৰিম। লগতে মাননীয় সদস্য পূৰ্ণ বড়ো, মথুৰা ডেকা আৰু হেমেন দাস ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ জনাইছো যেন কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই দি কাম কৰিবলৈ টকা কম হলেও কিছু অন্ততঃ কাম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ কাৰণ সুযোগ দিয়ে। মোৰ বক্তব্য ইয়াতে সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Deputy Speaker—Cut motion No. 1 was moved by Shri Binoy Basumatary. Are you going to withdraw the Cut Motion?

Shri Binoy Kumar Basumatary—Sir, after one clarification on a point. Regarding the proceedings of the House we have a consensus from the Opposition. Since the time is over we are not going to move any further Cut Motion to-day and we request you to take up all the Cut Motions to-day, for disposal as listed. Now, the point since the Minister had very proudly declared in this House last time that there will be another University in the State, we have not seen anything in the budget for the year. There is a sense of insecurity prevailing in the minds of the tribals for their future education. May I suggest Sir, that this University should be located at Udaguri?

শ্রী হিতেন্দু শঙ্কুকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) — উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কাৰণে আমি ঘোৱা বছৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন কৰিছিলো। তাত আমি কৈছিলো আমাক এখন চেন্ট্ৰেল ইউনিভাৰচিটি লাগে। আৰু এইটো বিবেচনা হৈ থাকোতে আমাক জনালে কেন্দ্ৰই চেন্ট্ৰেল ইউনিভাৰচিটি দিয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে অসম চৰকাৰক টকা দিব আৰু সেই টকাৰ বিশ্ববিদ্যালয় কৰিব পাৰিব। ইয়াৰ পাচতো আমি পুনৰ চেষ্টা কৰি

আছিলো আৰু এতিয়া আমাক এখন চেণ্টেল ইউনিভারচিটি দিব পাৰিব
বুলি আৰ্থাস দিছে আৰু সেই কাৰণে এতিয়াও সিদ্ধান্ত লব পৰা হোৱা
নাই। খাটাকৈ ডেখেত সকলৰ পৰা নাপাখে অস্তাৱিত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ
কাৰণে আগবঢ়াটি ঘোৱাত অস্মুবিধা হৈছে আৰু ঠাই টুকুবাৰ নিৰ্দিষ্ট
কৰিবলৈ অস্মুবিধা হৈছে। গতিকে এতিয়াও এই ক্ষেত্ৰত চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত
লব পৰা হোৱা নাই।

Shri Binoy Kumar Basumatary—What will happen to the declaration made in the floor of the House? Will it be withdrawn?

শ্রীহিতেশ্বৰ শঙ্কুকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী)—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অস্মুবিধা খিনি মই অকাশ
কৰিবলোৱেই। এতিয়া মাননীয় সদস্য গবাকীক কৰ্ত্তন অস্তাৱটো উঠাই
জাৰী অনুমোধ কৰিলো।

Shri Binoy Kumar Basumatary—I beg leave to withdraw the Cut motion.

Mr. Deputy Speaker—Is it the pleasure of the House to grant leave to withdraw the Cut Motion? (Voices: yes, yes) The Leave is granted and Cut Motion is withdrawn. The second Cut Motion is moved by Shri Mathura Deka.

(Shri Mathura Deka expressed willingness to withdraw by nodding).

Mr. Deputy Speaker—Is it the pleasure of the House to grant leave to withdraw the cut motion? (Voices—yes, yes) The leave is granted and the Cut Motion is withdrawn.

The Third cut Motion is moved by Shri Purno Boro
(Shri Boro expresses willingness to withdraw by nodding)

Is it the pleasure of the House to withdraw the Cut Motion is withdrawn. Now, I put the main grant that a sum of Rs. 2,10,11,26,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Education".

The Grant is passed.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg Sir, to move that a sum of Rs. 76,37,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Prohibition".

(Shri Mathura Deka Expressed willingness to withdraw the Cut Motion by noding)

Mr. Dy. Speaker—Is it the pleasure of the House to grant leave to withdraw the Cut Motion ? (Voices : yes, yes) The leave is granted and the cut motion is withdrawn. Now, I put the main grant that a sum of Rs. 76,37,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Prohibition".

The grant is passed

Shri Mukut Sarma (Minister)—On the recommendation of

the Governor Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 64,96,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the 31st March, 1986 for the administration of "Tourism".

Mr. Dy. Speaker—There is no Cut Motion on this grant, so I put the main grant that a sum of Rs. 64,96,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Tourism".

The grant is passed.

Shri Upendra Das (Minister)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 4,33,67,000 be granted to the Minister-in-charge to charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Fisheries".

Mr. Dy. Speaker—There are two cut motions, one is moved by Shri Chandradhar Kalita and the second one is moved by Shri Mathura Deka.

(Shri Mathura Deka by nodding expressed willingness to withdraw the Cut Motion)

Mr. Dy. Speaker—Is it the pleasure of the House to withdraw the cut motion? (Voices—yes, yes) Now, I put the main grant that sum of Rs. 4,33,67,000 granted to the Minister-in-charge to defray the charges which

will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of 'Fisheries'.

The Grant is passed.

Mr. Deputy Speaker—Now, Grant No. 7.

Shri G. C. Langthasa (Minister)—Mr. Deputy Speaker, Sir, on the recommendation of the Governor of Assam I beg, Sir, to move that sum of Rs. 10,51,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March, 1986 for the administration of "Stamps".

Mr. Deputy Speaker—There is no cut-motion. I put the motion that a sum of Rs. 10,51,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March, 1986 for the administration of "Stamps".

The Grant is passed.

Shri G. C. Langthasa (Minister)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, move that a sum of Rs. 62,21,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Registration".

Mr. Deputy Speaker—There is a Cut Motion moved by Shri Mathura Deka.

ଆମ୍ବଦୀ ଡେକା—ମୋର କର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକାଶଟୋ ଉଠାଇ ଲଲୋ ।

Mr. Deputy Speaker—Is it the pleasure of the house to grant leave to withdraw the cut motion ?

(voices : 'yes' 'yes')

The cut motion is withdrawn. Now I put the main motion that a sum of Rs. 62,21,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Registration".

Grant No. 8 is passed.

Mr. Deputy Speaker—Grant No. 32.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 2,79,70,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Art and Culture".

Mr. Deputy Speaker—There is a cut motion to be moved by Shri Mathura Deka.

ଆମ୍ବଦୀ ଡେକା—ମୈ କର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକାଶଟୋ ଉଠାଇ ଲଲୋ ।

Mr. Deputy Speaker—Is it the pleasure of the house to grant leave to withdraw the cut motion ?

(Voices : 'yes' 'yes')

The cut motion is withdrawn. Now I put the main motion that a sum of 1,79,70,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Art and Culture".

Grant No. 32 is passed.

Shri Md. Idris (Minister)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 16,91,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Taxes on Income and Expenditure".

Mr. Deputy Speaker—There is no cut motion on this grant. Now, I put the main motion that a sum of Rs. 16,91,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of Taxes on "Income and Expenditure".

Grant No. 5 is passed.

Shri Md. Idris (Minister)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, to move that a sum of Rs. 4,30,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Small Savings".

Mr. Deputy Speaker—There is no cut motion on this grant.

I put the main motion that a sum of Rs. 4,30,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of “Small Savings”.

Grant No. 13 is passed.

Shri Jagannath Sinha (Minister)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 9,07,08,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administratian of “Transport Services”.

Mr. Deputy Speaker—There are two cut motions to be moved by Shri Chandradhar Kalita, who is absent, and Shri Mathura Deka.

শ্রীমথুৰা ডেকা—মোৰ কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই ললো।

Mr. Deputy Speaker—Is it the pleasure of the house to grant leave to withdraw the cut motion ?

(Voices : ‘yes’ ‘yes’)

The leave is granted and the cut motion stands withdrawn. Now I put the main motion that a sum Rs. 9,07,08,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of “Transport Services”.

Grant No. 11 is passed.

May I have the sense of the house to extend the time for some time more to take up two items No. 3 and No. 4.

(Voices : 'yes', 'yes')

Now item No. 3. Shri Purno Boro:

Shri Purno Boro—Sir, I beg to call the attention of the Minister, Finance under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the newsitem appearing in the 'Janakranti' dated 17th February, 1985 under the caption—"Dobol Tax Adayor Be-aini Karbar".

* Shri Md. Idris (Minister)—Mr. Deputy Speaker, Sir, My attention has been drawn to the newsitem published in 'Janakranti' dated 17th February, 1985 under the caption "Dobol tax Adayor Be-aini Karbar." Sir, most of the commodities subject to Sales Tax in Assam are taxable under one State law, namely, the Assam Finance (Sales Tax) Act, 1956. Section 13A of the Act prohibits collection of excess tax by any person is liable to forfeiture to the State Govt. under Sec. 13(B) of the Act. Section 13(C) of the Act on the other hand, provides for refund of the amount forfeited to the consumer. Besides, Section 13(B) provides for imposition of penalty on a person who wilfully collects excess

---

* Speech not corrected.

tax. The amount of penalty under this provision may be two thousand rupees or double the amount of excess tax collected whichever is less. Again Sec. 25 of the Act purchaser sales tax as such at a rate higher than that payable under the Act. On conviction before Magistrate a person committing such an offence may be punishable with imprisonment for a period upto six months or with fine not exceeding one thousand rupees or with both.

There is no provision in the Central Sales Tax Act 1956 under which Central Sale Tax is payable, for forfeiture of the excess tax collected or for imposition of penalty for collecting excess tax. This Act, however, provides for prosecution of a person who (i) being an unregistered person collects Central Sales Tax in respect of any inter-State sale, or (ii) being a registered dealer makes any such collection in contravention of the Act. The agency for administration of the above Acts in Assam is the Taxation Deptt. of the Govt. of Assam. It may be observed that while the State Act contains provision for dealing with State Tax if any, collected by any person as alleged in the newspaper report, the provisions of the Central law are inadequate for this purpose. Amendment of the Central law in this regard is under examination of the Govt. of India.

As regards enforcement of the State law, in this

regard, it may be appreciated that while the Taxation Deptt. is eager to enforce the consumer protection provision mentioned above, it cannot act unless specific cases of collection of excess tax by any trader is brought to the notice of the Deptt. along with necessary documentary or other evidence. The Department will certainly take action as provided by law if and when specific cases are brought to its notice.

As regards purchases of Govt., Deptts. and Public Sector Undertakings, the Commissioner of Taxes, Assam has advised all concerned not to make payment of claims made by any supplier on account of tax in excess of the law.

This is the position, Sir.

Mr. Deputy Speaker—Now item No. 4—to be raised by Hon. Member, Shri Mohammad Ali.

Matter Under Rule 301

স্বীকৃত আলি—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভার প্রক্রিয়া আৰু কাৰ্য্য-পৰিচালনা নিয়মাবলীৰ ৩০১ নং নিয়ম অনুসৰি “বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ নিৰ্জনতাৰ বাবে দক্ষিণ শালমাবাৰ বিস্তীৰ্ণ অঞ্চল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুৰুজ জাহগ'ল” মই এই বিষয়টি উথাপন কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো উথাপন কৰি মই কেইটামান কথা কৰলৈ বাধ্য হৈছো। যোৱা বছৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰাই গোটেই গোৱালগাবা জিলাৰ দক্ষিণপাৰে গঢ়াখননীয়া ঠায়ে ঠায়ে আৰম্ভ হয়। বৰ্তমানৰ গোৱালগাবা জিলা ব্ৰহ্মপুত্ৰ ভাগ ভাগ কৰি পেলাইছে। ফকিৰাগজিৰ

পৰা আবস্ত কৰি জলেশ্বৰ আৰু দক্ষিণ শালমৰালৈ গঢ়াখহনীয়াই প্ৰবল
কপ ধাৰণ কৰিছে। আৰু গঢ়াখহনীয়াৰ প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে বাইজে আৰু
বিভাগীয় বিষয়া সকলে বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ লগত যোগাযোগ ঘদিশু
কৰিছে তথাপিও কাম হোৱা নাই। দক্ষিণ শালমৰাৰাত বান নিয়ন্ত্ৰণ
বিভাগে কোনো বিশেষ ব্যৱস্থা লোৱা নাই। বাভাভাৰি গাঁৱৰ ওচৰত
পানী বাঢ়ি গৈ দক্ষিণ শালমৰাৰ চাৰি ভাগৰ এভাগ পানীৰ তলত
জাহ গৈছে। গঢ়াখহনীয়া এতিয়াও হৈ আছে। অহা বাৰিষা অহাৰ
আগতে ইয়াৰ প্ৰতিৰোধ ব্যৱস্থা নকৰিলে দক্ষিণ শালমৰা একেবাৰে পানীৰ
তলত জাহ যাৰ। সেইকাৰণেই মই এই বিষয়টো উত্থাপন কৰিলো।
আমাৰ ইঞ্জিনিয়াৰৰ ওচৰলৈ আমাৰ কংগ্ৰেছৰ তৰফৰ পৰা প্ৰতিনিধি
গৈছিল তেতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰে কলে যে, মহামদ আলীৰ সমষ্টিৰ কাম
নকৰো। আমাৰ দিস্ত্রিক্ট ইয়থ কংগ্ৰেছৰ জেনেৰেল চেক্ৰেটৰি শ্ৰীআৰু
চৈয়দ গৈছিল। বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ এনে ধৰণৰ মনোভাৱ হ'লে আমাৰ
অঞ্চলটো নষ্ট হৈ যাৰ। দক্ষিণ শালমৰা বক্ষাৰ কাৰণে এডমিনিষ্ট্ৰেশন
এপ্টেল অহা নাই। গতিকে এইটো সোনকালে কৰাৰ বাবে অছুৰাখাদ
কৰিলো।

শ্ৰীবণেজ মাৰায়ন বন্ধুমতাৰী (মন্ত্ৰী) —মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য
গৰাকীয়ে যি বিষয়টো উত্থাপন কৰিছে সেইটো গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। এই
বিষয়টো চৰুকে ক'লে কৰাটো সন্তুষ্ট নহয়। এই বিষয়ে বিষদ বিৱৰণ
দি সদনৰ মজিয়াত দিব লাগে। দ্বিতীয়তে, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে
বিষটো অভিযোগ কৰিছে আমাৰ ইঞ্জিনিয়াৰৰ বিষয়ে সেইটো মই অছু-
সন্ধান কৰিম। তৃতীয়তে, দক্ষিণ শালমৰা টাইনত প্ৰটেকচন দিয়াৰ বিষয়
লৈ মই আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী, মহোদয়ৰ লগত আলোচনা কৰি তৎকালীন
ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি কাম আবস্ত কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। চতুর্থতে
মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টো উত্থাপন কৰি ফকিৰাগঞ্জৰ পৰা
দক্ষিণ শালমৰালৈ আৰু ছোট বাভা অঞ্চলৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। কাৰণ
সেইটো আগতে পি. ড্ৰিউ, দিব আছিল বান নিয়ন্ত্ৰণৰ নাছিল। এইবাৰ
মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ লগত আলোচনা কৰি তেখেতৰ হস্তক্ষেপত এই অংশটো

বোদ কাম এমবেংকমেট বান নিয়ন্ত্রনৰ হাতলৈ হস্তান্তরিত কৰা হৈছে। কিন্তু আমাৰ বান নিয়ন্ত্রন বিভাগৰ কোনো বিষয়াই হেমাহি নাই। গতিকে তাৰ বাবে কোনো বান নিয়ন্ত্রনৰ বিষয়াই দাক্ষণ শালমৰা অঞ্চলৰ প্রতি হেমাহি কৰা নাই আৰু এই বিষয়িৰে মই অভিযোগটো খণ্ড কৰিছো।

ADJOURNMENT

The House then rose and stood adjourned till 10 A. M.
on Wednesday the 20th March, 1985.

Dated, Disput
The 19th March, 1985.

Shri P. D. Barua
Secretary,
Assam Legislative Assembly: